

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

7/2026
Červenec

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF
Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí,
odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. Jiří Benda, MgA. Alžběta Bublanová,
Ing. Martina Fričová, Bc. Ivana Janoušková,
Ing. Libor Kadavý, Mgr. Jiří Machonský,
PhDr. Lenka Tvrda, Mgr. Eva Vaňová

**Evid. číslo periodického tisku:
MK ČR E 18634**

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfc.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfc.cz

Číslo odevzdáno do tisku 20. 7. 2026
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfc.cz/bulletin.php>
(intranet)
[http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Martina Fričová,
Bc. Ivana Janoušková, Ing. Libor Kadavý,
PhDr. Lenka Tvrda, Mgr. Eva Vaňová

Vážení čtenáři,

v červencovém čísle našeho odborného časopisu Vám přinášíme článek věnovaný digitálnímu euru, projektu, který může v příštích letech významně proměnit evropský platební systém. Autor shrnuje dosavadní vývoj příprav této nové formy peněz, její plánované začlenění do stávajícího finančního systému i hlavní argumenty, které zavedení digitálního eura provázejí.

Vedle technických a institucionálních aspektů se text zaměřuje také na širší ekonomické souvislosti. Pozornost věnuje otázkám finanční stability, rostoucímu významu digitálních aktiv, závislosti evropského platebního trhu na zahraničních poskytovatelích i debatám o ochraně soukromí uživatelů.

Zvláštní část článku je věnována dopadům na Českou republiku. Přestože digitální euro nepředstavuje bezprostřední ohrožení české koruny, jeho dostupnost by mohla postupně ovlivnit platební návyky občanů a podniků s úzkými vazbami na země eurozóny.

Věříme, že článek nabídne čtenářům užitečný pohled na téma, které bude v evropské hospodářské politice hrát stále významnější roli.

Mgr. Jiří Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Evropská komise zveřejnila zprávu Convergence report 2026. Přináší hodnocení členských států s derogací, které zatím nepřijaly euro, a posuzuje jejich plnění právních i ekonomických kritérií pro vstup do eurozóny. Analyzuje makroekonomický vývoj, udržitelnost veřejných financí, cenovou stabilitu a kurzovou stabilitu v Česku, Maďarsku, Polsku, Rumunsku a Švédsku a slouží jako podklad pro rozhodování o připravenosti zemí k přijetí společné měny:

https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/convergence-report-2026_en

Publikováno na webu MF

Výroční zpráva k otevřeným datům za rok 2025 a
Publikační plán na rok 2026

<https://mf.gov.cz/cs/zahranici-a-eu/podpora-ze-zahranici/auditni-organ/zakladni-informace/dokumenty/2025/vyrocní-zprava-o-cinnosti-auditního-organu-za-rok-64534>

Zpráva o činnosti Finanční správy České republiky a
Celní správy České republiky za rok 2025

<https://mf.gov.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/danove-a-celni-statistiky/zpravy-o-cinnosti-financni-a-celni-sprav/2025/zprava-o-cinnosti-financni-spravy-ceske-republiky-64416>

Fiskálně-strukturální plán České republiky pro
období 2027 až 2030

<https://mf.gov.cz/cs/rozpocetova-politika/makroekonomika/fiskalne-strukturalni-plan-a-konvergenčni-program/2026/fiskalne-strukturalni-plan-ceske-republiky-pro-obd-64381>

Srpnové a zářijové dvojčíslo

Dovolujeme si Vás upozornit, že příští číslo dokumentačního bulletinu INFORMACE vyjde v druhé polovině září jako srpnové a zářijové dvojčíslo.

O B S A H

Podrobně k tématu.....	4
Proces zavádění digitálního eura a význam pro Českou republiku	4
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	10
Daně.....	10
Ekonomické vědy. Ekonomie	15
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	17
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	20
Informatika. Počítače	22
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	23
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	24
Podnik a podnikání	27
Pojišťovnictví. Sociální péče	28
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	29
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	29
Právo.....	31
Statistika. Demografie. Sociologie	34
Účetnictví	35
Veřejná správa	35
Veřejné finance. Rozpočet	37
Zdravotnictví	38
Zemědělství	38
Životní úroveň	39
Ostatní	40
Přehled nových knih	46

Proces zavádění digitálního eura a význam pro Českou republiku

Ing. Libor Kadavý

Oddělení 5903, [Informační podpora a knihovna](#), [Archiv vydaných čísel](#)

Evropský platební ekosystém se nachází na prahu významné transformace. Projekt digitálního eura se za poslední polovinu dekády posunul do pokročilé realizační fáze. Poté, co Evropská centrální banka (ECB) v říjnu roku 2025 úspěšně uzavřela dvouletou přípravnou fázi, rozhodla její Rada guvernérů o přechodu do realizační etapy zaměřené na budování technických kapacit, standardizaci a testování. Aktuálně koncem června letošního roku schválil Hospodářský a měnový výbor Evropského parlamentu návrh pravidel, která zaručují, že digitální euro nebude úročeno, firmy ho nebudou smět držet déle než 24 hodin a o přesném limitu pro individuální držení bude na základě doporučení ECB rozhodovat Evropská komise. Podle aktuálního harmonogramu centrální banky a rozpracovaného legislativního balíčku se finální schválení právního rámce Evropským parlamentem a Radou EU očekává v průběhu roku 2026, což by při hladkém průběhu dvanáctiměsíčního pilotního testování, které má započít v polovině roku 2027, umožnilo první emisi digitálního eura v roce 2029. Tento článek se zaměřuje na dokumentaci průběhu zavádění digitálního eura, na jeho plánované postavení v dosavadním bankovním systému EU a na implikace zavedení tohoto systému pro členské státy mimo eurozónu.

Motivace pro digitální měnu

Dle **Evropského parlamentu**¹ zůstává aktuálně hotovost jediným způsobem, jak okamžitě vypořádat osobní platby bez zapojení jakékoli třetí strany. V reakci na rostoucí poptávku po bezpečných elektronických platbách zahájila v roce 2021 ECB fázi průzkumu týkající se digitální měny pod záštitou centrální banky. Následná přípravná fáze byla zahájena v červnu roku 2023, v níž ECB další dva roky definovala praktickou koncepci digitálního eura tím, že pokračovala v přípravě jednotného souboru pravidel, norem a postupů užívání měny, vybrala poskytovatele klíčových komponent a služeb, navrhla pilotní systém a analyzovala začlenění do aktuálního bankovního systému.

Doposud by sice okolo 60 % občanů eurozóny uvítalo možnost nadále používat fyzické bankovky a mince, při sběru těchto dotazníkových šetření v průběhu let však stále více respondentů uvádí, že by preferovali i alternativu v podobě bezkontaktních plateb². S ohledem na preference hodlá Evropská komise zavést způsob užívání peněz krytých centrální bankou, které jsou dostupné jak ve formě bankovek a mincí, tak v bezhotovostní podobě, ve formě digitálního eura. Doposud mají obchodníci při zavádění bezkontaktních způsobů plateb na výběr pouze soukromé dodavatele a společnosti poskytující platební karty a terminály třetích stran, které z většiny pocházejí z USA. Úkolem tohoto projektu dle Evropské komise však není konkurovat soukromým společnostem, ale dopřát spotřebitelům a podnikatelům centrální bankou garantovanou možnost digitální platby nad rámec těch současných.

Jinými slovy, článek **ČNB**³ nachází celkem dva důvody zavádění nové bezkontaktní formy placení. Rostoucí preference spotřebitelů při využívání bezhotovostních forem placení znamená, že měna emitovaná centrální bankou, kam aktuálně spadají výhradně mince a bankovky, je postupně ze systému vytlačována a ztrácí tím funkci poskytovatele bezrizikových a státem garantovaných peněz. Zde ovšem lze argumentovat příkladem severní Evropy, kde počet hotovostních plateb z celkového objemu může klesnout až na 22 %⁴ a finančnímu systému to nijak

¹ EVROPSKÝ PARLAMENT. *Digital euro*. Online. In: Legislative Train Schedule. 22/05/2026. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-new-plan-for-europe-s-sustainable-prosperity-and-competitiveness/file-digital-euro?sid=10301> [cit. 2026-06-17]

² EVROPSKÁ KOMISE. *Digital euro package*. Online. In: European Commission. 28 June 2023. Dostupné z: https://finance.ec.europa.eu/publications/digital-euro-package_en [cit. 2026-06-18]

³ KUBÍČEK, Jan. *Digitální euro jako peněženka budoucnosti?*. Online. In: ČNB. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/verejnost/servis-pro-media/autorske-clanky-rozhovory-s-predstaviteli-cnb/Digitalni-euro-jako-penezenka-budoucnosti/> [cit. 2026-06-19]

⁴ YANATMA, Servet. *Keeping cash across Europe: Which countries use the most?*. Online. In: EuroNews. 04/10/2025 Dostupné z: <https://www.euronews.com/business/2025/10/05/keeping-cash-across-europe-which-countries-use-the-most> [cit. 2026-06-19]

zvláště neškodí. Jako silnější důvod lze vnímat spíše potřebu odpoutat se od závislosti na amerických kartových společnostech, které mají dominantní postavení na takřka celém evropském trhu, s možnou výjimkou Francie a Německa, kde vznikla silná tamní kartová schémata.

Definice digitálního eura: Co je a co není

Pro správné pochopení tohoto projektu je dobré si jej zařadit do aktuálního finančního systému a porovnat jej s nejbližšími aktuálně dostupnými produkty, tedy komerčními vklady a kryptoaktivy. V současném systému existuje rozdíl mezi penězi podle toho, zda je emitovala centrální banka nebo komerční, přičemž přístup běžných spotřebitelů a podnikatelů k penězům emitovaným centrální bankou je omezen výhradně na fyzické bankovky a mince. Digitální forma peněz centrální banky je v současnosti přístupná pouze licencovaným finančním institucím. V elektronické podobě existují pro veřejnost jen soukromé peníze emitované a garantované finančními institucemi a komerčními bankami, které z podstaty nesou větší rizika než centrální banky. Dle zprávy **Bank for International Settlements**⁵ se 94 % dotázaných centrálních bank napříč vyspělými a rozvíjejícími státy v současnosti zabývá možností zavedení své vlastní digitální měny. V případě EU by se tedy jednalo o bezhotovostní formu peněz, která je přímou, nepodmíněnou pohledávkou za ECB, nikoli za komerčním subjektem. Z pohledu rozvahy centrální banky by se digitální euro zařadilo na stranu pasiv, hned vedle oběživa.

Digitální euro a komerční bankovní vklady

Digitální euro tedy lze chápat jako peníze centrální banky v digitální podobě nabízené občanům a podnikům k použití v maloobchodním obchodním styku⁶. Tento přístup by se od tradičních bezkontaktních plateb zprostředkovaných komerčními bankami měl lišit nejvýrazněji právě v garanci a bezpečnosti prováděných plateb. Peníze spotřebitelů, uložené na účtech komerčních bank, jsou zatíženy úvěrovým a likviditním rizikem dané instituce. Tyto vklady jsou sice chráněny do zákonné výše pojištění, která činí 100 000 eur⁷. Oproti tomu jsou však rizika užívání měny centrální banky výrazně nižší, jelikož její ziskovost není prioritou, riziko defaultu v domácí měně je zanedbatelné a opatření centrální banky mohou sama o sobě měnit korelace rizik v rámci celého systému⁸.

Digitální euro je plánováno jako určitý komplement k tradičním bankám. Uživatelé si totiž musí spojit svou digitální peněženku s existujícím bankovním účtem. ECB navíc plánuje zavést omezující aspekty pro peněženku digitálního eura, které zaručí, že se nestane konkurenčním produktem pro běžné bankovní instituce. Například dle ECB nebudou vklady v digitálních eurech nijak úročeny a pro fyzické osoby bude nastaven limit pro maximální držení (aktuálně se plánuje v rozmezí 2 000 až 10 000 eur na osobu), přičemž při jeho překročení se prostředky nad tento limit automaticky přesunou na propojený bankovní účet⁹.

Dle některých komentátorů **Financial Times**¹⁰ je ovšem absence určité konkurence vůči stávajícím bankovním institucím promarněná příležitost. Současné unijní regulace a nastavení jsou totiž dle autora příliš nakloněny tradičním bankám, které se obávají technologického narušení trhu. Toto dokládá fakt, že u stablecoinů je zakázáno jakékoliv úročení, aby nekonkurovaly sazbám z běžných vkladů a jejich emitenti musí držet velké objemy rezerv jako bankovní vklady. Tento přístup, který se projevuje i v plánovaném

⁵ DI IORIO, Alberto., KOSSE, Anneke a MATTEI, Ilaria. *Embracing diversity, advancing together – results of the 2023 BIS survey on central bank digital currencies and crypto* BIS Papers No 147. Online. In: Bank for International Settlements. 14 June 2024. Dostupné z: <http://www.bis.org/publ/bppdf/bispap147.htm> [cit. 2026-06-20]

⁶ EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA. *Jak by digitální euro fungovalo?*. Online. In: Evropská centrální banka. n.d.. Dostupné z: https://www.ecb.europa.eu/euro/digital_euro/how-it-works/html/index.cs.html [cit. 2026-06-20]

⁷ HOVORKOVÁ Kateřina. *Pojištění vkladů*. Online. In: Seznam zprávy. 13. 11. 2025. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/radce-pojisteni-vkladu-jake-penize-v-bance-mate-ze-zakona-chranene-a-do-jake-vyse-291424> [cit. 2026-06-20]

⁸ CABALLERO, Diego. et al. *Risk endogeneity at the lender/investor-of-last-resort*. Online. In: Journal of Monetary Economics. 2020. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.jmoneco.2019.11.003> [cit. 2026-06-20]

⁹ EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA. *Digital euro: an opportunity for banks*. Online. In: Evropská centrální banka. 27 March 2026. Dostupné z: https://www.ecb.europa.eu/press/blog/date/2026/html/ecb_blog20260327~51b0640c39.en.html [cit. 2026-06-20]

¹⁰ SANDBU, Martin. *Europe lacks a geopolitical strategy for digital money*. Online. In: Financial Times. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/3997ad7b-94e6-436f-9ac6-74bfe6100ea3?syn-25a6b1a6=1> [cit. 2026-06-20]

digitálním euru, efektivně připravuje půdu pro to, aby tokenizované finanční ekonomice dominovaly tradiční banky se svými vlastními tokenizovanými vklady, čímž se však potlačuje žádoucí tlak na transformaci bankovního sektoru a dle autora se otevírá prostor pro zahraniční konkurenci.

Digitální euro a stablecoin

V oblasti digitálního eura a stablecoinů hrozí Evropské unii vážné geopolitické riziko v podobě dolarizace. Více než třetina globálních transakcí se stablecoiny sice v roce 2025 proběhla v Evropě, avšak tyto nástroje jsou z drtivé většiny denominovány v amerických dolarech. Dle článku z institutu **Bruegel**¹¹ napsaného pro letošní květnové neformální setkání evropských ministrů financí a guvernérů centrálních bank platí, že pokud evropská regulace neumožní vznik konkurenceschopných stablecoinů nebo digitálního eura bez přísných limitů na držení a úročení, hrozí riziko přesunutí poptávky do offshore struktur a amerických sítí. Tím by se i evropské cenné papíry staly provozně závislými na dolarovém kolaterálu. Autoři zde navrhuji i ambicióznější přístup k digitálnímu euru, které by mohlo mít podobu stabilní kryptoměny denominované v eurech a nabízené jako veřejný statk. Takovéto digitální euro, bez limitů na držení, s možností výplaty úroků a propojené s digitální finanční infrastrukturou, by se mohlo stát součástí modernizace evropského finančního systému a sloužit jako silný geoeconomický nástroj.

Jelikož stablecoiny přináší s sebou na finanční trh nová rizika, tvůrci politik EU doposud upřednostňovali bankovní produkty spolu s regulací těchto digitálních aktiv. Autoři článku vidí tento přístup jako krátkozraký, jelikož ve světě existují přístupné alternativy denominované v amerických dolarech a podporované orgány Spojených států. Striktní regulační politika vytváří riziko možného kompletního vytlačení evropské poptávky po stablecoinech mimo regulační rámec EU. Projekt digitálního eura je navíc, kvůli snaze neohrozit zavedené komerční banky navržen příliš restriktivně a jeho spuštění má trvat další tři roky, kvůli čemuž Evropské unii na rozdíl od USA či Číny utíká čas na zformování strategického přístupu k měnovému systému.

Komerční banky však upozorňují na případné dopady této ambiciózní digitalizace, kterou provázejí obavy o stabilitu celého bankovního sektoru. Podle simulace ECB, jak popisuje zpravodajská agentura **Reuters**¹², by totiž zavedení digitálního eura při individuálním limitu 3 000 eur mohlo v případě masivního runu na banky odčerpat z likvidních rezerv komerčních institucí až 700 miliard eur vkladů, což by mohlo zhruba deset evropských věřitelů uvrhnout do vážné likviditní tísně. Zastánci projektu namítají, že v běžném provozu by odliv činil jen o něco více než 100 miliard eur a mohl by být kompenzován přirozeným úbytkem hotovosti. Za předpokladu pokračujícího trendu přechodu od hotovosti k elektronickým platbám by i tento odliv mohl být dlouhodobě více než vykompenzován. Bankéři ovšem varují, že v digitální éře probíhají runy na banky mnohem rychleji a silněji. Limity na maximální drženou částku jsou proto z jejich pohledu klíčovým stabilizačním nástrojem, který sice omezuje atraktivitu digitálního eura pro uživatele a mírně snižuje návratnost kapitálu bank, ale zároveň chrání finanční systém před destabilizací.

Postavení poskytovatelů platebních karet v EU

Otevřený dopis podepsaný 68 ekonomisty varuje Evropský parlament před ztrátou kontroly eurozóny nad vlastní měnou a růstem závislosti na zahraničních společnostech zastřešujících digitální platby, jak informuje **Financial Times**¹³. Nejčastěji jsou v tomto kontextu zmiňovány americké společnosti Visa, Mastercard a PayPal. Podle ekonomů tato vysoká závislost Evropy na zprostředkovatelských společnostech ji vystavuje možnému geopolitickému nátlaku, zahraničním obchodním zájmům a systémovému riziku mimo kontrolu EU, což se s aktuálním politickým vývojem v USA stává stále

¹¹ REICHLIN, Lucrezia., SANGERS, Bo. a ZETTELMEYER, Jeromin. *A new strategy to contain stablecoin risks in the European Union*. Online. In: Bruegel. 20 May 2026. Dostupné z: <https://www.bruegel.org/policy-brief/new-strategy-contain-stablecoin-risks-european-union> [cit. 2026-06-22]

¹² REUTERS. *Digital euro could drain up to 700 billion euros of deposits in bank run, ECB says*. Online. In: Reuters. Dostupné z: <https://www.reuters.com/business/finance/digital-euro-could-drain-up-700-billion-euros-deposits-bank-run-ecb-says-2025-10-10/> [cit. 2026-06-22]

¹³ STORBECK, Olaf. *Digital euro 'only defence' against deepening US control of money, economists warn*. Online. In: Financial Times. JAN 11 2026. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/b0602271-cd43-4a6e-a96d-c8166a05d040?syn-25a6b1a6=1> [cit. 2026-06-24]

představitelnějším. Od počátku projektu jsou evropské bankovní společnosti a někteří členové Evropského parlamentu pro co nejskromnější podobu digitálního eura, ekonomové v otevřeném dopise však vyzývají tvůrce politik k tomu, aby odolali finanční lobby. Podle ekonomů není „silné digitální euro jen příjemným doplňkem, ale zásadní zárukou evropské suverenity, stability a odolnosti“.

Tento dopis a tvrzení v něm kritizuje jiný komentář **Financial Times**¹⁴, podle kterého nemají autoři dopisu o digitálním euru jakožto nezbytné záruce evropské suverenity a stability oporu v mezinárodní praxi a pramení z nepochopení podstaty digitálních měn centrálních bank. Varování ekonomů před dominancí mimoevropských finančních institucí a požadavek na vládní zásah jako jedinou možnou obranu vidí autor jako paradoxní. Dle autora je to právě státní intervence, která evropským firmám svazuje ruce a v konečném důsledku jim znemožňuje konkurovat americkým gigantům.

ECB koncem června roku 2026 si zajistila klíčovou podporu u Hospodářského a měnového výboru Evropského parlamentu, který schválil návrh příslušných pravidel, reportuje **Reuters**¹⁵. Dosavadní závěry jsou výsledkem politického kompromisu, který reaguje na tříleté spory s komerčními bankami a obavy z odlivu vkladů. Evropský parlament zde potvrdil klíčové záruky: digitální euro nebude úročeno, firmy ho nebudou smět držet déle než 24 hodin a o přesném limitu pro individuální držení bude na základě doporučení ECB rozhodovat Evropská komise. Podle kritiků z řad reformních uskupení tak projekt sice udržuje komerční banky v centru distribuce, ale zároveň rezignuje na to, aby se digitální euro stalo třeba jen částečným konkurentem k bankovním vkladům. Pokud návrh projde i schválením na plenárním zasedání parlamentu, vyjednávání s Radou EU a Evropskou komisí by měla začít příští měsíc s cílem dosáhnout finálního schválení do konce roku, což by umožnilo zahájení dvanáctiměsíčního pilotního testování v příštím roce a plné spuštění v roce 2029.

Digitální euro pro členské země EU mimo eurozónu

Projekt digitálního eura je sice především připravován pro členské státy eurozóny, avšak návrh **nařízení Evropské komise**¹⁶ předpokládá možnost zpřístupnění digitálního eura také fyzickým a právnickým osobám v členských státech Evropské unie, jejichž měnou euro není, a to za předpokladu, že centrální banka daného státu uzavře dohodu s ECB. Toto platí i pro státy mimo EU, pokud bude uzavřena odpovídající dohoda mezi ECB a příslušnou centrální bankou. Alternativně by digitální euro mělo být přístupné i pro české občany, kteří si vedou účet u bankovní instituce se sídlem v eurozóně¹⁷, finální podoba těchto pravidel je však stále podmínkou v jednání. Digitální euro by se tak mohlo stát prvním platebním prostředkem emitovaným ECB, který by byl při splnění regulatorních podmínek široce dostupný i mimo samotnou eurozónu. ČNB doposud zastává postoj pasivního pozorovatele vůči digitálnímu euru a monitoruje jeho postupný vývoj¹⁸.

Z pohledu České republiky otevírá tato možnost otázku euroizace, tedy situace, kdy občané začnou dobrovolně využívat cizí měnu vedle domácí měny bez jejího oficiálního přijetí, popisuje zpravodajský web **Seznam Zprávy**¹⁹. Pokud by Češi začali dobrovolně používat digitální euro pro úspory nebo transakce, mohla by se i přes politický odpor náklonost ekonomiky k euru prohlubovat. Historicky se ovšem obdobné procesy objevily v zemích, kde byla vysoce volatilní domácí měna postupně vytlačována stabilnější zahraniční měnou. V případě České republiky je však tento scénář krajně

¹⁴ ANTHONY, Nicholas. *Letter: A sceptic's view of claims made for a digital euro*. Online. In: Financial Times. JAN 26 2026. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/b498c21a-ffda-4cc1-9079-a0f758bfb810> [cit. 2026-06-24]

¹⁵ CANEPA, Francesco. a ZA, Valentina. *Digital euro clears key hurdle as EU seeks to break free from U.S. credit cards*. Online. In: Reuters. June 23, 2026. Dostupné z: <https://www.reuters.com/business/finance/ecb-secures-key-parliamentary-backing-digital-euro-2026-06-23/> [cit. 2026-06-24]

¹⁶ EUROPEAN COMMISSION. *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL*. Online. In: European Commission. 28.6.2023. str. 8. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52023PC0369> [cit. 2026-06-26]

¹⁷ EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA. *FAQs on the digital euro*. Online. In: European Central Bank. 5 March 2026. Dostupné z: https://www.ecb.europa.eu/euro/digital_euro/faqs/html/ecb_faq_digital_euro.en.html [cit. 2026-08-04]

¹⁸ ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Payments*. Online. In: Česká národní banka. n.d. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/en/economic-research/cnb-lab/payments/> [cit. 2026-07-04]

¹⁹ BIDRMANOVÁ, Markéta. *Kdo by vydělal a kdo prodělal, kdybychom se zítra probudili s eurem*. Online. In: Seznam zprávy. 11. 6. 2026. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-ve-vate-politici-euro-blokuji-cesi-jim-ale-stejne-zacnou-platit-rika-ekonom-308143> [cit. 2026-06-26]

nepravděpodobný vzhledem k dlouhodobé makroekonomické stabilitě koruny. Přesto by digitální euro mohlo vytvořit nové technologické podmínky, které by dobrovolné používání eura usnadnily více než kdykoli v minulosti. Dnes je používání eura v České republice spojeno především s devizovou konverzí nebo vyššími náklady obchodníků na přeshraniční platby, což může být pro malou, otevřenou exportní zemi poměrně důležité.

Digitální euro je tedy navrhováno jako celoevropský platební systém s jednotnými pravidly, který by měl být dostupný prostřednictvím běžných poskytovatelů platebních služeb²⁰. Pokud by se přeshraniční platby uskutečňovaly prakticky okamžitě a s minimálními poplatky, mohly by exportně orientované podniky nebo obchodníci v příhraničních regionech začít preferovat přijímání digitálních eur před korunovými platbami. Motivací by nebyla změna měnové preference obyvatel, ale snaha minimalizovat náklady spojené s platebním stykem.

Podobný vývoj by mohl postupně ovlivnit i chování domácností. Pro české občany, kteří pravidelně cestují do zemí eurozóny, by tato forma platby mohla představovat dostupnější prostředek než směňování části svých korun. Ještě významnější by tento efekt mohl být u osob žijících v příhraničních oblastech nebo u podniků realizujících podstatnou část obchodních vztahů v eurech.

Jinými slovy, debata o vytlačení koruny ve prospěch digitálního eura nemá žádné opodstatnění. Nicméně lze uvažovat o limitované změně platebních návyků u spotřebitelů a podnikatelů, kteří mají pravidelný platební styk se zeměmi eurozóny, což by v dlouhém období mohlo vést k nárůstu významu eura v české ekonomice bez jeho formálního přijetí.

Bezpečnost a soukromí

Dle ECB²¹ byla ochrana osobních údajů jednou z nejdůležitějších priorit při tvorbě digitálního eura. Proto od začátku přijala přístup nazývaný *privacy by design*, podle něhož je ochrana soukromí součástí samotné architektury systému již od jeho návrhu. Aktuální navrhovaná architektura, jak popisuje Reuters²², bude zahrnovat online a offline platby, kde by online transakce byly zpracovávány okamžitě prostřednictvím účetní knihy centrální banky. U offline plateb by informace o dané transakci byly zaznamenány nejprve na zařízení plátce a prodejce, při dalším obnovení připojení jsou tato data synchronizována s centrální bankou. Z tohoto důvodu přirovnává ECB offline režim k hotovostním platbám. Internetové připojení by ovšem mělo být potřebné při převádění komerčních peněz na digitální eura či naopak. Dle centrální banky nebude ani sama instituce schopna přiřadit jednotlivé platby ke konkrétním plátcům, ovšem otázka skutečné úrovně soukromí zůstává předmětem diskuze.

Některé studie newyorské Cornellovy univerzity^{23, 24} ovšem upozorňují, že úplné oddělení identity uživatele od online transakcí je technicky velmi obtížné a že i pseudoanonymizovaná data mohou být při dostatečném množství doplňujících informací zpětně přiřazena ke konkrétnímu uživateli. Studie také poukazují na to, že navrhovaná architektura offline plateb spoléhá na bezpečnost samotného hardwaru mobilních zařízení nebo platebních karet, jehož absolutní odolnost vůči budoucím kybernetickým útokům nelze nikdy zaručit. Proto podle autorů těchto studií nelze tvrdit, že digitální euro dosáhne stejné anonymity jako fyzická hotovost.

²⁰ ECB. *Digital euro scheme rulebook*. Online. n.d. In: Evropská centrální banka. Dostupné z: https://www.ecb.europa.eu/euro/digital_euro/timeline/rulebook/html/index.cs.html [cit. 2026-06-26]

²¹ EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA. *Digitální euro a ochrana osobních údajů*. Online. n.d. In: Evropská centrální banka. dostupné z: https://www.ecb.europa.eu/euro/digital_euro/features/privacy/html/index.cs.html [cit. 2026-06-27]

²² REUTERS. *EU Council backs digital euro with both online and offline functionality*. Online. December 19, 2025. In: Reuters. Dostupné z: <https://www.reuters.com/business/finance/eu-council-backs-digital-euro-with-both-online-offline-functionality-2025-12-19/> [cit. 2026-06-27]

²³ SENN, Judith, et al. *Systematization of Knowledge: The Design Space of Digital Payment Systems with Potential for CBDC*. Online. 2026. In: Cornell university. arXiv preprint arXiv:2603.16320. Dostupné z: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2603.16320> [cit. 2026-06-28]

²⁴ CANNATA, Joe, et al. *Digital Euro: Frequently Asked Questions Revisited*. Online. 2026. In: Cornell university. arXiv preprint arXiv:2601.18644. Dostupné z: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2601.18644> [cit. 2026-06-28]

Závěr

Zavedení digitálního eura představuje dle ECB zásadní krok v modernizaci evropského platebního styku. Projekt reaguje na aktuální technologické trendy, rizika spojená se stablecoiny a dominanci zahraničních kartových společností. Jeho hlavním stanoveným cílem je vytvořit bezpečný a státem garantovaný digitální doplněk k hotovosti, u něhož evropské instituce usilují o zachování stability komerčních bank a zajištění kybernetické bezpečnosti. Pro Českou republiku a českou korunu nepředstavuje tato nová forma peněz riziko nebo ohrožení stability domácí měny, jelikož její dostupnost a uznatelnost v českých obchodech je otázkou dohody mezi ECB a ČNB, která doposud zastává postoj pasivního pozorovatele. Přesto však by mohlo být otevření permanentního nebo dočasného účtu s digitálním eurem možné i pro české občany vedoucí bankovní účet u finančních institucí, které působí v zemi eurozóny. Finální podoba ovšem závisí na rozhodnutí Evropského parlamentu a případné dohodě mezi centrálními bankami. Možný přístup digitálního eura pro české spotřebitele otevírá prostor pro proměnu platebních návyků především u občanů pravidelně dojíždějících do členských států eurozóny. Snadné a nízkonákladové přeshraniční transakce mohou navíc motivovat exportní podniky i běžné spotřebitele k dobrovolnému využívání digitálního eura, což dlouhodobě může přirozeně posílit provázanost české ekonomiky s eurozónou i bez oficiálního přijetí společné měny.

Daně

Daniele Frescurato and Rita Sommariva

Behind a Swiss blockchain foundation is a "business operator"

Za švýcarskou blockchainovou nadací stojí subjekt vykonávající podnikatelskou činnost

International VAT monitor, Vol. 37, (2026) No. 1, p. 17-21

Autoři analyzují změnu praxe Švýcarského federálního daňového úřadu (SFTA), podle níž nadace a spolky působící v oblasti blockchainu nesplňují neziskový účel, ale vykonávají podnikatelskou činnost. SFTA vyhodnotila, že aktivity zaměřené na vývoj a údržbu blockchainového protokolu (např. programování, validace) a na podporu ekosystému (např. vzdělávání, správa komunity) významně přispívají k hodnotovému řetězci blockchainu, a proto zakládají status podnikatele pro účely DPH i přímých daní. Článek nejprve představuje relevantní švýcarskou právní úpravu a praxi, která tento závěr vysvětluje, a následně posuzují, zda by obdobné uvažování mohlo platit i v rámci systému evropské DPH. Tím podporují závěr, že činnosti švýcarských blockchainových nadací mají podnikatelskou povahu. - Poznámky.

Zuzanna Agata Jagla

Bridging legal doctrine and data science : machine learning for the detection of "artificial arrangements" under EU tax law

Propojení právní doktríny a datové vědy : strojové učení pro odhalování "umělých schémat" podle daňového práva EU

European taxation, Vol. 66, (2026) No. 2/3, p. 51-68

Autorka rozebírá, jak mohou metody strojového učení pomáhat daňovým orgánům při odhalování "umělých ujednání", která jsou prostředkem zneužití daňového práva. Podrobně se věnuje rozhodnutí SDEU C-135/17 ve věci Cadbury Schweppes, zdůrazňujícímu nutnost cílenosti opatření bránících daňovým únikům. Cílem smí být pouze postihování "čistě umělých konstrukcí/schémat", které byly vytvořeny výhradně za účelem získání daňového zvýhodnění bez reálné ekonomické podstaty. Z důvodu vágních kritérií ale doktrína "umělých ujednání" vedla k nejednotnému uplatňování ze strany soudů. Článek spojuje svět práva se světem informatiky, kde lze nedostatečně jasné doktríny vyřešit pomocí počítačového myšlení a strojů. Autorka zkoumá, zda umělá inteligence (zejména učení s učitelem; supervised machine learning) může představovat účinné řešení neefektivnosti doktríny umělých konstrukcí v daňovém právu EU. - Poznámky.

Zdeněk Burda

Daňové zvýhodnění na dítě v judikatuře Nejvyššího správního soudu

Daně a právo v praxi, Sv. 31, (2026) č. 5-6, s. 35-37

Jednou z nejčastějších slev na dani z příjmů fyzických osob je daňové zvýhodnění na dítě vyživované ve společné domácnosti poplatníků. Článek přináší výběr komentované judikatury NSS týkající se sporů o určení nároku na daňové zvýhodnění v případech, kdy péče rodičů o dítě není během roku pravidelná, a je nutné rozlišit, který z rodičů uplatňuje slevu. Dále se jednalo o způsob prokazování převažující péče o dítě v konkrétních měsících a o problematiku odečtu na dítě a studenta v souvislosti se dnem narození (např. pokud má dítě narozeniny první den v měsíci).

Václav Benda

DPH při pořízení a dodání osobního automobilu

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 34, (2026) č. 2, s. 20-25

Novelou č. 461/2024 Sb. zákona o DPH nabyla účinnosti řada změn, které se týkají pravidel pro uplatňování odpočtu daně při pořízení osobního automobilu. Jedná se jak o omezení odpočtu při pořízení vybraného osobního automobilu, tak i o uplatňování odpočtu při pořízení osobního automobilu, který je využíván pro služební i soukromou potřebu plátce. V takovém případě vzniká plátcovi nárok na odpočet v poměrné výši podle novelizovaného znění § 75 zákona o DPH. Autor na praktických příkladech ilustruje problematiku poměrného odpočtu DPH v praxi, dále se zabývá zdaněním prodeje osobního automobilu dle zákona o DPH a dodáním osobního automobilu v režimu zdanění přírážky (zbožím je ojetý automobil).

Martin Sádovský

DPH v digitálním věku

DPH aktuálně, Sv. 2026, č. 12, s. 1-4

Článek shrnuje hlavní změny DPH v EU vyplývající z balíčku VAT in the Digital Age (ViDA), začleněného do směrnice o DPH prostřednictvím směrnice 2025/516/EU z března 2025. Reformy reagují na rozvoj digitální ekonomiky a zahrnují zavedení digitálního výkaznictví a povinné e-fakturace, úpravu pravidel pro platformovou ekonomiku, povinný přenos daňové povinnosti na příjemce u plnění od osob neusazených v členském státě zdanění a vytvoření nového režimu pro přemístění zboží do zvláštního režimu jednotného správního místa OSS, což má zároveň omezit nutnost vícenásobných registrací k DPH. Autor změny třídí podle jejich postupné účinnosti od 1.1.2027, 1.7.2028 a 1.7.2030, čímž ukazuje harmonogram implementace ViDA v praxi.

Vladimír Pelc

Judikatura, o které je dobré vědět : referenční cena u jinak spojených osob

Účetní a daně, Sv. 29, (2026) č. 5, s. 25-28

Komentovaný rozsudek NSS ze dne 29.1.2026 sp. zn. 21 Afs 187/2025-30, ve kterém se převodní cena (sjednané nájemné) liší od ceny referenční (obvyklé nájemné), přičemž poplatník nedokázal zjištěný rozdíl uspokojivě vysvětlit a doložit. Nejvyšší správní soud rozhodl, že správce daně správně stanovil referenční cenu, tj. výši obvyklého měsíčního nájemného tak, že sjednané denní nájemné vynásobil počtem dnů v kalendářním měsíci. Přihlédl nejen ke sjednané výši nájemného, ale i k dalším podmínkám nájmu. Rozhodnutím nebyla porušena zásada smluvní volnosti (zásada soukromého práva); daňové řízení a posouzení ceny obvyklé a ceny sjednané mezi spřízněnými osobami se spravuje normami veřejnoprávními.

Peter Bilsdorfer, Sascha Schleich

**Ein Kann oder ein Muss - der Antrag auf Heraussetzung der Einkommensteuer-Vorauszahlungen
Dobrovolné nebo povinné – žádost o zvýšení záloh na daň z příjmů**

Finanz-Rundschau, Jg. 108, (2026) Nr. 7, S. 293-298

Daňový poplatník v Německu, který nepodá daňové přiznání, musí počítat s daňovými sankcemi (jako je odhad daně podle § 162 daňového řádu (AO) a uložení příplatku za opožděné podání podle § 152 AO). Že však hrozí i trestněprávní důsledky ve smyslu § 370 odst. 1 č. 2 AO, si někteří daňoví poplatníci často uvědomí až příliš pozdě. Jak je tomu však v případě záloh na daň z příjmů? Článek se na tuto otázku snaží poskytnout odpověď. - Poznámky.

Ivan Macháček

Nulová daň z příjmů FO - uplatnění

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 27, (2026) č. 8-9, s. 20-23

Autor ukazuje, jak může poplatník daně z příjmů fyzických osob s kladným základem daně za r. 2026 vhodně zvolenými optimalizačními způsoby dosáhnout nulové daně z příjmů. Shrnuje, jaké nezdánitelné části základu daně (odpočty) a slevy na dani může poplatník využít, a specifikuje podmínky jejich uplatnění. Dále popisuje optimalizační variantu uplatnění odpočtu daňové ztráty i využití spolupráce osob s podnikatelem. Výraznou možností, jak ovlivnit základ daně poplatníka, je uplatnění daňových odpisů v případě pořízení nového hmotného majetku. Problematika je dokreslena řadou praktických příkladů.

Radek Ondra

Obecná východiska posouzení podání při správě daní podle skutečného obsahu

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 34, (2026) č. 2, s. 4-19

Článek v obecné rovině pojednává o posouzení podání při správě daní podle skutečného obsahu (bez ohledu na jeho formální označení). Klíčovým interpretačním rámcem je teorie projevu vůle - správce daně je vázán tím, co bylo v podání objektivně projevováno, nikoli subjektivními úmysly podatele. Autor přibližuje jednotlivé metody výkladu obsahu podání, přičemž zdůrazňuje prioritu jazykového výkladu s ohledem na objektivní význam slov a zároveň nutnost reflektovat laický jazyk podatelů. Zabývá se také posouzením podání za účelem jeho podřazení pod příslušný typ podání a zaměřuje se na řešení situací, kdy v podání není zmíněno, jaký typ podání podatel uplatňuje. Modelové situace včetně praktických příkladů ukazují, kdy správce daně musí rozhodnout, zda podání kvalifikovat jako opravný prostředek, sdělení, stížnost či jiný procesní úkon, a to s ohledem na judikaturu NSS a zásadu ochrany práv podatele (zejména v otázkách běhu lhůt a přístupu k dalším právním prostředkům ochrany). - Poznámky.

Fabiola Annacondia

Practical information on European VAT

Praktické informace o evropské DPH

International VAT monitor, Vol. 37, (2026) No. 1, p. 46-61

V tradičním přehledu autorka shrnuje klíčové prvky systémů DPH v jednotlivých evropských zemích; údaje jsou platné k počátku r. 2026. Součástí přehledové tabulky a souvisejících poznámek jsou informace o základních a snížených sazbách DPH, o prahových hodnotách, o formátu identifikačního čísla DPH, o úřadech daňové správy, které vrací DPH obchodníkům, kteří nejsou daňovými rezidenty, i o úřadech, které poskytují nerezidentům informace o národních pravidlech DPH. - Poznámky.

Ivan Macháček

Smluvní a daňové sankce v daňové evidenci

Účetní a daně, Sv. 29, (2026) č. 5, s. 13-25

V rámci vedení daňové evidence je třeba v případech sankcí důsledně rozlišovat mezi daňově uznatelnými sankcemi a těmi, které nelze zahrnout mezi daňové výdaje. Článek přibližuje sankce daňově uznatelné (úrok z prodlení, smluvní pokuta), sankce daňově neuznatelné i význam repo sazby pro stanovení některých sankcí podle daňového řádu. Poté rozebírá a na příkladech dokládá pokuty za opožděné daňové přiznání; úrok z prodlení za včas neuhrazenou daň; sankce vyplývající z dodatečného daňového přiznání a penále za doměření daně správcem daně. Zaměřuje se také na posečkání úhrady daně a stanovení úroku z posečkané částky, pokutu za porušení povinnosti mlčenlivosti, pořádkovou pokutu a pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy. Upozorňuje rovněž na daňově neuznatelnou sankci ve formě pokuty za nesplnění oznamovací povinnosti o osvobozeném příjmu fyzické osoby ve smyslu § 38v ZDP.

Zdeněk Kuneš

Stanovení místa plnění při dodání zboží podle zákona o DPH. (dokončení)

Účetní a daně, Sv. 29, (2026) č. 5, s. 4-8

Autor vysvětluje a na praktických příkladech dokládá problematiku místa plnění při pořízení zboží z jiného členského státu podle § 11 zákona o DPH (základní pravidlo pro stanovení místa plnění; stanovení místa plnění v případech, kdy je u pořízení zboží z jiného členského státu ukončena přeprava nebo odeslání zboží v jiném členském státě, než v členském státě, který vydal DIČ pořizovateli; při dodání zboží formou třístranného obchodu). Dále charakterizuje pravidla pro místo plnění při dovozu zboží podle § 12 zákona o DPH (stanovení místa plnění podle vstupu na území EU a při dovozu zboží podle členského státu, ve kterém se na dovozené zboží přestanou vztahovat příslušná celní opatření).

Pavel Novák

Stavební práce a dodání nemovité věci - sazby DPH

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 27, (2026) č. 8-9, s. 37-41

Autor vysvětluje a na praktických příkladech ilustruje změny v aplikaci zákona o dani z přidané hodnoty v oblasti nemovitých věcí v důsledku novely č. 461/2024 Sb. Jedná se zejména o nová pravidla pro osvobození od daně při dodání nemovité věci, změny v uplatnění sazeb daně ve stavebnictví, změny v definici staveb pro bydlení a sociální bydlení a nová pravidla pro výpočet podlahových ploch. Shrnuje, za jakých podmínek je dodání vybrané nemovité věci osvobozeno od daně, jaké změny se uplatňují u stavebních a montážních prací spojených s výstavbou a u stavebních a montážních prací prováděných na dokončených stavbách. Autor specifikuje, kdy se u stavebních a montážních prací uplatňuje snížená sazba DPH. -- Problematika DPH při dodání vybrané nemovité věci viz UNES č. 5-6/2026, s. 3-8 a k sazbám DPH viz s. 34-37.

Martin Beznoska

Steuerliche Arbeitsanreize: Was bringen Maßnahmen wie die Aktivrente und steuerfreie Überstundenzuschläge und Mehrarbeitsprämien? : Statement

Daňové pobídky k práci: jaký přínos mají opatření jako aktivní důchod, daňově osvobozené příplatky za přesčasy a prémie za práci nad rámec pracovní doby? : prohlášení

Finanz-Rundschau, Jg. 108, (2026) Nr. 4, S. 166-169

Demografické stárnutí, rostoucí nedostatek kvalifikovaných pracovníků a strukturální pokles nabídky pracovní síly představují pro německý trh práce značné výzvy. V této souvislosti nabývají na významu daňové nástroje zaměřené na aktivizaci dodatečného pracovního potenciálu, tj. na zvýšení a prodloužení

účasti na trhu práce a na rozšíření počtu odpracovaných hodin. Mezi finanční opatření, o nichž se v současné době diskutuje a která byla částečně již zavedena, patří zejména tzv. aktivní důchod (Aktivrente) a osvobození od daně u příplatků za přesčasy, jakož i u prémie vyplácených zaměstnavateli za přechod z částečného úvazku na plný úvazek. V článku jsou tyto nástroje systematicky zařazeny a posouzeny z hlediska jejich fiskálních nákladů, dopadů na trh práce a praktické proveditelnosti. - Poznámky. -- Viz také další příspěvky k tématu na s. 149-171.

Marius van Oordt and Marie Lamensch

Unlocking VAT's potential : its role, challenges and policy responses

Potenciál daně z přidané hodnoty : její funkce, výzvy a reakce veřejných politik

International VAT monitor, Vol. 37, (2026) No. 1, p. 22-45

DPH uplatňuje přes 170 zemí, protože spolehlivě zajišťuje příjmy státního rozpočtu při minimálním dopadu na ekonomiku, a stala se tak základním prvkem moderních daňových reforem. Přesto systémy DPH nadále čelí řadě výzev, včetně eroze daňového základu způsobené výjimkami a sníženými sazbami, administrativního tlaku souvisejícího s vratkami a rostoucí složitosti vyplývající z digitalizace a přeshraničního obchodu. Autoři zkoumají úlohu DPH ve vztahu k jiným daním, klíčové konstrukční prvky ovlivňující její výkonnost a hlavní omezení její efektivity. Na základě případových studií z Uzbekistánu, Mosambiku a Latinské Ameriky navrhuji politická doporučení, jak posílit přínos DPH k rovným a odolným daňovým systémům. - Poznámky.

Ivan Macháček

Využití spolupráce osob k daňové optimalizaci

Daně a právo v praxi, Sv. 31, (2026) č. 5-6, s. 20-25

Optimalizace daňového zatížení prostřednictvím spolupráce osob je zakotvena v § 13 zákona o daních z příjmů a umožňuje podnikatelům strategicky rozdělit příjmy a výdaje na spolupracující osoby. Klíčové parametry zahrnují přesné vymezení spolupracujících osob a maximální limity pro převod příjmů a výdajů. Autor charakterizuje výhody využití této spolupráce se zaměřením na optimalizace daně. Detailně analyzuje konkrétní modelové situace, včetně výpočtů daňové úspory a pojistného, a upozorňuje na legislativní omezení rozdělení příjmů.

Jakub Jankowski

The withdrawal of the ATAD 3 directive : an analyses of attempts to define the required physical substance of EU holding companies

Zrušení evropské směrnice ATAD 3 : analýza pokusů o definici požadované fyzické přítomnosti holdingových společností v EU

European taxation, Vol. 66, (2026) No. 2/3, p. 111-116

V prosinci 2021 představila EK návrh nové směrnice ATAD 3, jehož cílem bylo omezit využívání schránekových společností k daňovým únikům v rámci EU (Unshell Directive). Směrnice měla fungovat jako další vrstva v rámci stávajícího souboru pravidel proti vyhýbání se daňovým povinnostem. V r. 2025 byly ale práce na směrnici v její současné podobě zastaveny. Autor v článku rozebírá dopady tohoto rozhodnutí a věnuje se otázce, zda by měl být pojem schránkové společnosti (shell entity) v ATAD 3 v budoucnu upraven, aby bylo možné účinněji řešit problém daňových úniků prostřednictvím využívání těchto subjektů. Zjišťuje, že charakteristické znaky fiktivní společnosti a test minimální ekonomické podstaty řeší problematiku vyhýbání se daňovým povinnostem pouze částečně; pojem obsažený ve směrnici ATAD 3 byl koncipován příliš formálně a nezohledňoval, zda má fiktivní společnost schopnost ekonomicky těžít z dosažených příjmů. - Poznámky.

Kateřina Martínková, Helena Horová

Zamyšlení nad daňovými pohledávkami uplatňovanými v insolvenčním řízení a jejich zvýhodněním

Bulletin advokacie, Sv. 2026, č. 5, s. 25-28

V rámci insolvenčního řízení jsou pravidelně řešeny otázky spojené s uplatňováním daňových pohledávek. Autorky se v článku zamýšlejí nad otázkou, zda insolvenční zákon je zákonem speciálním k daňovému řádu, či je tomu naopak, a zda mohou mít daňové pohledávky privilegované postavení. Uvádějí, že při aplikaci daňových právních předpisů dochází k výhodnějšímu postavení věřitele uplatňujícího daňové pohledávky a jejich přednostnějšímu uspokojení, pokud jde o pohledávky za majetkovou podstatou. - Poznámky.

Jan Rohan, Petr Topol

Změny související s implementací DAC8

Účetnictví, Sv. 2026, č. 6, s. 30-33

Článek přehledně vysvětluje změny v oblasti mezinárodní daňové spolupráce, které přináší evropská směrnice DAC 8. Její implementaci do českého právního řádu zajišťuje návrh novely zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní (sněmovní tisk č. 98). DAC8 nezavádí pouze nový druh automatické výměny informací o kryptoaktivech, ale upravuje více oblastí fungování DAC: zavedení vnitřního hodnocení implementace DAC; zavedení opatření pro zefektivnění využití obdržených informací; zpřísnění povinnosti výměny daňových identifikačních čísel (TIN); rozšíření automatické výměny informací ohledně daňových stanovisek s přeshraničním prvkem; rozšíření automatické výměny informací podle druhů příjmů a majetku; implementace aktualizace standardu OECD automatické výměny finančních informací (CRS update); implementace pravidel OECD pro automatickou výměnu informací o kryptoaktivech (CARF). - Poznámky.

Petr Vondraš

Změny v DPH pro rok 2026

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 34, (2026) č. 2, s. 31-34

Článek shrnuje změny v oblasti daně z přidané hodnoty pro r. 2026. Jedná se o osvobození od daně pro finanční činnosti; osvobození vývozu zboží v osobním zavazadle, kdy je dodání zboží odesláno nebo přepraveno do třetí země prodávajícím nebo kupujícím; a změny týkající se vracení DPH (jsou dány především jiným uspořádáním v rámci správy vracení daně). Nově se zavádí institut vracení bezdůvodně zaplacené daně, který řeší situaci, kdy prodávající neopraví chybně stanovenou výši daně a od správce daně tedy žádnou daň odvedenou nad rámec zákona zpět nedostane. Další změna nastala od ledna 2026 při vracení daně zahraniční osobě usazené ve státech, s nimiž neplatí princip vzájemnosti. Nově se na ně vztahuje vracení daně při pořízení zboží nebo dovozu zboží ze třetích zemí. Pravidla pro jednotlivé typy vracení daně se sloučila do společného oddílu 3 zákona o DPH.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou dostupné v Odborné knihovně MF.

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 31, (2026) č. 5-6

Daňové důsledky zvýšení minimální a průměrné mzdy (s. 2-8); Kryptoaktiva (s. 9-12); Praktické tipy k nájmu bytu: vyklizení, výnos, daně (s. 13-14); Zdanění versus osvobození příjmů z převodu podílu (s. 15-19); Využití spolupráce osob k daňové optimalizaci (s. 20-25); Změny k povinné registraci k DPH (s. 26-27); Pravidla ESG po směrnici EU 2026/470 v březnu 2026 - Omnibus I (s. 28-34); Daňové zvýhodnění na dítě v judikatuře Nejvyššího správního soudu (s. 35-37); Rozhodnutí NSS ve věci Futaba Czech: Kdo skutečně řídí, ten nese rizika - rozsudek 8 Afs 229/2024 (s. 38-39); Rodinné farmy: daňová a účetní specifika a možná dotační podpora (s. 40-43).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 27, (2026) č. 8-9

Zaměstnanecké benefity a DPH (s. 3-6); Přiznání k dani z příjmů: prodloužení lhůty (s. 7-11); Insolvence zaměstnavatele - nově (s. 12-14); Branding - ekonomický nástroj firmy (s. 15-17); Daňové zvýhodnění pro poplatníky FO (s. 18-19); Nulová daň z příjmu FO: uplatnění (s. 20-23); Příjmy osvobozené od daně z příjmů FO: oznamovací povinnost (s. 24-25); Technické zhodnocení a jeho odpisování - specifické případy (1.) (s. 29-32); Stavební práce a dodání nemovité věci - sazby DPH (s. 37-41); Chybná výše DPH - oprava (s. 42-45); Kurzové rozdíly - daně (s. 50-53); OSVČ: daňová evidence (s. 54-56); Nelegální zaměstnávání (nelegální práce) (s. 62-63); Dorovnání mzdy a benefitů (s. 64-65); Příjmy autorů a zdravotní pojištění (s. 66-68); Pracovní volno k občanským povinnostem (s. 74-76); Odměňování mužů a žen (s. 82-86); Jak správně vypočítat pojistné? - zaměstnavatelé a zdravotní pojištění (s. 87-90); Péče o dítě - zdravotní pojištění po novele č. 289/2025 Sb. (s. 91-93).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2026, č. 10**

Povinné oznamování příjmů osvobozených od daně z příjmů fyzických osob (s. 1-3); Elektromobilita v daních aneb jak na nabíjecí stanice a elektromobily, 2. část (s. 4-7); Dotazy a odpovědi: odpočet úroků z hypotéky na manželku (s. 3); technické zhodnocení na pronajatém majetku při změně nájemce (s. 7- 8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2026, č. 11**

I-53 Ocenění cenných papírů a podílů ekvivalencí v individuální účetní závěrce podnikatelů (s. 1-3); Elektromobilita v daních aneb jak na nabíjecí stanice a elektromobily, 3. část - dokončení (s. 4-6); Identifikovaná osoba v příkladech (s. 6-8).

DPH aktuálně : novinky z oblasti daně z přidané hodnoty**Sv. 2026, č. 12**

DPH v digitálním věku - směrnice č. 2025/516/EU (s. 1-4); Prokázání daňové uznatelnosti paušální odměny za právní služby (s. 4-7); Dotazy a odpovědi: vyřazení automobilu do osobní spotřeby z pohledu DPH (s. 7); uplatnění nároku na odpočet daně (s. 7-8); chyba při výpočtu ceny dodávaného zboží (s. 8); fakturace zboží mezi plátcí DPH z EU při nepřepravení zboží mimo ČR (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z oblasti daně z přidané hodnoty**Sv. 2026, č. 13**

Pozdě podané přiznání k DPH v příkladech (s. 1-6); DPH u tzv. finančního pronájmu (s. 6-9); Dotazy a odpovědi: nájem nemovitosti a přeučtování energií z pohledu obratu pro registraci k DPH; DPH na přepravu zboží mimo tuzemsko; dodání zboží s instalací v Německu a režim DPH (s. 9-10).

Finanční, daňový a účetní bulletin**Sv. 34, (2026) č. 2**

DAC 8 a DAC 9: novela zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní (s. 2-3); Obecná východiska posouzení podání při správě daní podle skutečného obsahu (s. 4-19); DPH při pořízení a dodání osobního automobilu (s. 20-25); Plnění hlavní a vedlejší vs. samostatná plnění z hlediska DPH (s. 27-30); Změny v DPH pro rok 2026 (s. 31-34); Významné chyby minulých let a dopady do účetnictví podnikatelů (s. 35-43); Dotazy a odpovědi: daňový odpočet úroků z úvěru na koupi RD sloužícího zčásti pro podnikání OSVČ (s. 44-46); sazba DPH při prodeji živých ovcí a jejich použití pro vlastní spotřebu (s. 46-47); opravný daňový doklad (s. 48); student jako OSVČ a pojištění (s. 48); pronájem nemovitosti: vstupní cena, SJM, odpisy, dědictví (s. 49-50); patří cash-pool úroky do koeficientu DPH? NK? (s. 50).

Účetnictví v praxi**Sv. 30, (2026) č. 5-6**

Souhrn hlavních osvobozených příjmů dle § 4a a 10 ZDP (s. 2-9); 23% daň z příjmů fyzických osob (s. 10-12); Změny zdaňování zaměstnanců od roku 2026 a 2027 (s. 13-20); Průvodce opravou základu daně: kdy a jak správně postupovat? (s. 21-26); Chyby v účetnictví (s. 27-30); Nepeněžitě vklady a jejich ocenění u vkladatele po vydání I-54 (s. 51-33); Zdravotní pojištění a dohody – postupy zaměstnavatele a pojištěnce (s. 37-40).

Ekonomické vědy. Ekonomie**Imagining America without the MAGA tax : Trump and the economy****Představte si Ameriku bez MAGA daně : Trump a hospodářství**

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9500, p. 63-64

Článek vysvětluje, proč ekonomika USA zůstává silná i přes kontroverzní politiku prezidenta Trumpa, kterou někteří považují za brzdu růstu. Ukazuje, že hospodářství podporují tři hlavní faktory - boom umělé inteligence, růst akciového trhu a snížení daní. Zároveň však upozorňuje, že Trumpova politika (zejména obchodní války, omezení migrace a nejistota) ekonomiku brzdí a snižuje její potenciální růst. Článek odhaduje, že bez těchto negativních vlivů by americká ekonomika rostla výrazně rychleji. -- Viz také příspěvek na s. 8.

Felix Montag

Mergers, foreign competition, and jobs : evidence from the US appliance industry

Fúze, zahraniční konkurence a zaměstnanost : poznatky z odvětví výroby a prodeje domácích spotřebičů v USA

The American Economic Review, Vol. 116 (2026), No. 6, p. 2085–2119

Článek se zabývá dopady podnikových fúzí na spotřebitele a zaměstnanost a ukazuje, jak se tyto efekty mění, když do hry vstupuje zahraniční konkurence. Ukazuje, že fúze mohou mít opačné dopady na spotřebitele a na zaměstnanost, tzv. to, co prospívá jedné skupině, může škodit té druhé. Domácí akvizice může sice zvýšit ceny a zhoršit situaci spotřebitelů, ale zároveň může zachovat pracovní místa, která by při převzetí zahraničním konkurentem zanikla. Pomocí modelu, který propojuje poptávku, produktové portfolio a zaměstnanost, autor dokládá, že politická rozhodnutí často stojí před volbou mezi vyššími náklady pro spotřebitele a udržením domácí zaměstnanosti. Studie tak zdůrazňuje, že hodnocení fúzí by mělo brát v úvahu nejen tržní dopady, ale i širší společenské důsledky. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/aer.20230017>

The new-seekers : AI-Econ 101

Hledači nových trendů : základy ekonomie AI

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9504, p. 61-63

Článek rozebírá, jak ekonomové reagují na rozvoj umělé inteligence a jak téma AI zkoumají. Ukazuje se, že akademická ekonomie zatím tento fenomén zkoumá pomaleji než jiné velké události (např. ve srovnání s tématy finančních krizí nebo pandemie). Důvodem je nedostatek dat i skepse, že AI přinese zásadní změny v ekonomice. Zároveň se výzkum přesouvá mimo univerzity, zejména do firem a institucí pracujících přímo s AI, které mají lepší přístup k datům i zdrojům. Článek upozorňuje, že tento posun může zlepšit výzkum, ale také přináší rizika, např. střety zájmů a omezení nezávislosti odborníků.

Gabriel Ehrlich, John Haltiwanger, Ron Jarmin, David Johnson, Ed Olivares, Luke Pardue, Matthew D. Shapiro, Laura Yi Zhao

Quality adjustment at scale: hedonic versus exact demand-based price indices

Kvalitativní úpravy ve velkém měřítku: hedonické versus přesné cenové indexy založené na poptávce

The American Economic Review, Vol. 116 (2026), No. 6, p. 1955–1995

Studie ukazuje, že položková transakční data umožňují přesnější měření životních nákladů díky zachycení kvalitativních změn i substitučního chování. Rychlá obměna produktů vyžaduje metody, které propojují ceny nových i pokračujících položek. Autoři porovnávají přístupy k měření kvality ve velkém měřítku a zdůrazňují přínos hedonických superlativních indexů založených na ekonometrických či strojově-učených odhadech. Tyto metody poskytují realističtější odhady životních nákladů než tradiční indexy. Zahrnutí kvalitativních změn a substituce vede k nižším odhadům inflace. Studie tak ukazuje, jak moderní datové zdroje mohou zlepšit měření inflace. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/aer.20230766>

Michael Spence

Revisiting the Wealth of Nations

Nový pohled na Bohatství národů

Finance & development, Vol. 63 (2026), No. 2, p. 54-56

Článek se zabývá nadčasovým odkazem Adama Smithe a jeho klíčovým konceptem dělby práce, který i po dvou stech padesáti letech od prvního vydání Bohatství národů definuje fungování moderních hospodářských systémů. Autor analyzuje historickou transformaci dělby práce od počátků britské průmyslové revoluce přes poválečnou éru liberalizace obchodu až po současný rozmach digitální ekonomiky a nástrojů umělé inteligence. Zvyšování produktivity a růst reálných příjmů vyžadují neustálou evoluci tržního cenového systému a dostatečně velký a otevřený globální trh, který odstraňuje limity domácí poptávky, což historicky umožnilo největší snížení extrémní chudoby v lidských dějinách. S rostoucí provázaností globálního systému však autor identifikuje i nová rizika, kdy extrémní specializace plodí skryté systémové hrozby náchylné k narušení mezinárodního obchodu a oslabení politické koheze. Dle závěrů studie je pro udržení stability a prosperity nezbytné tyto složité sítě (globální dodavatelské řetězce nebo chytré sítě) efektivně řídit a regulovat, k čemuž mohou dle autora v budoucnu přispět právě pokročilé asistenční systémy umělé inteligence. Plný text dostupný z: <https://www.elibrary.imf.org/view/journals/022/0063/002/article-A016-en.xml>

Bohumil Stádník

Úvod do obálek volatility dluhopisů

Český finanční a účetní časopis, Sv. 2026, č. 1, s. 4-20

Studie se zabývá analýzou časového vývoje volatility ceny dluhopisů s pevnou kupónovou sazbou. Vyvrací běžný předpoklad investorů, že se volatilita s klesající dobou do splatnosti snižuje. Autor pracuje s matematickým modelem čisté ceny a simulacemi. Na základě analýzy deterministické složky volatility definuje studie tři odlišné režimy vývoje. První je režim typický, kdy volatilita v čase klesá, druhý je netypický, kdy volatilita může v čase růst a poslední je režim inverzní, kdy volatilita roste až do splatnosti. Přechod mezi těmito fázemi určují dva specifické přechodové body, které obecně nastávají při neobvykle vysokých úrokových mírách. Dle zjištění se situace v praktickém řízení rizik výrazně komplikuje při investování stejné finanční částky oproti fixní jmenovité hodnotě, což činí z analýzy obálek volatility klíčový nástroj pro efektivní správu portfolií. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.626>

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Joachim Nagel ; rozhovor vedli Leonidas Exuzidis a Stefan Reccius

"Bei der Inflation kann einiges auf uns zukommen"

"V oblasti inflace nás možná čeká nejedno překvapení"

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 91 (13.5.2026), S. 5-6

Rozhovor s prezidentem Deutsche Bundesbank J. Nagelem, který připravuje německé spotřebitele na dlouhodobě vyšší míru inflace a obhajuje svůj požadavek na zvýšení úrokových sazeb. Dále jsou probírána témata nepříznivého scénáře Evropské centrální banky pro eurozónu, důchodů, digitálního eura a bankovních fúzí. -- V čísle další článek k tématu Bundesbank-Presidant fordert Zinserhöhung na s. 1 a 4.

Bill Dudley ; rozhovor vedli Astrid Dörner a Jens Münchrath

"Trumps Politik wirkt wie Termiten im Gebäck"

"Trumpova politika působí jako termiti v trámův"

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 88 (8.5.2026), S. 50-51

Rozhovor s bývalým šéfem newyorské pobočky Fedu Billem Dudleyem, který varuje před dlouhodobými dopady hospodářské politiky prezidenta D. Trumpa. Nezávislost centrální banky je podle něj ohrožena a důsledky pro USA i světový finanční systém by byly fatální. -- Viz také příspěvek Trumps tollkühne Dollar Wette na s. 44-49.

Robert Armstrong

AI is revolutionising the stock market

Umělá inteligence přináší revoluci na fungování akciového trhu

Financial Times, Vol. 2026, No. 42276 (13.6.2026), p. 5

Článek popisuje strukturální změny na finančních trzích způsobené růstem umělé inteligence, který nutí technologické giganty k vysokým kapitálovým výdajům. Současný technologický boom dosahuje hodnoty přes 2 biliony dolarů, což představuje téměř 7 % amerického HDP. Kapitálové výdaje čtyř hlavních technologických firem (Alphabet, Microsoft, Meta a Amazon) mají do r. 2027 vzrůst šestnásobně na 815 miliard dolarů, což způsobí 70% pokles jejich volného peněžního toku a omezí zpětné odkupy akcií (za posledních 10 let dosáhly 800 miliard dolarů). Nedostatek hotovosti nutí podniky k dalšímu financování. Pětice největších hráčů by letos mohla prostřednictvím emisí akcií vybrat až 400 miliard dolarů. Dle respondentů přechod k novému upisování akcií zvýší tržní volatilitu a odčerpá globální úspory, což může zvýšit úrokové sazby na úkor jiných sektorů. Nakonec hrozí vyvoláním bolestivé korekce po vzoru let 2001 či 2008.

Leo Lewis, David Keohane

BoJ unveils first rate increase to 1% since 1995

Japonská centrální banka oznámila první zvýšení úrokové sazby na 1 % od roku 1995

Financial Times, Vol. 2026, No. 42279 (17.6.2026), p. 4

Článek popisuje rozhodnutí japonské centrální banky zvýšit úrokovou sazbu o 0,25 procentního bodu na úroveň přibližně 1 %, což je nejvyšší úroveň za posledních 31 let. Tento krok doprovází oznámení,

že od dubna 2027 přestane postupně snižovat své měsíční nákupy japonských státních dluhopisů a ustálí je na zhruba 12,5 mld. USD měsíčně. Dle analytiků představuje pro centrální banku zvýšení sazeb dilema mezi tlumením inflačních tlaků a rizikem poškození ekonomiky v důsledku silnějšího jenu. Odkládání tohoto kroku by však mohlo v budoucnu vést k nutnosti mnohem drastičtějších zásahů. Další zvýšení o 0,25 procentního bodu očekávají trhy již v říjnu.

Olaf Storbeck, Ian Smith

ECB increases rates in ‘pretty obvious’ response to Middle East energy shock

ECB zvyšuje úrokové sazby v „docela zřejmé“ reakci na energetický šok na Blízkém východě

Financial Times, Vol. 2026, No. 42275 (12.6.2026), p. 1

Článek představuje rozhodnutí Evropské centrální banky zvýšit úrokové sazby o čtvrt procentního bodu na 2,25 % v reakci na blízkovýchodní energetický šok. Aktuální květnová míra inflace v eurozóně na úrovni 3,2 % představuje již třetí měsíc v řadě, kdy se růst cenové hladiny drží nad 2% cílem. ECB pro letošní rok předpovídá průměrnou inflaci ve výši 3 % a v r. 2027 její pokles na 2,3 %, avšak v případě eskalace ceny ropy nad 165 dolarů za barel varuje před růstem inflace až na 5,3 % v r. 2027. Centrální banka také mírně snižuje své predikce pro odhad růstu HDP v eurozóně pro letošní rok na úroveň 0,8 % a 1,2 % pro r. 2027. Jedná se o první zvýšení sazeb od září r. 2023 a dle autorů to pravděpodobně není jednorázový krok, ale možný začátek cyklu restriktivní měnové politiky. Trhy momentálně vidí asi 30% šanci, že sazby znovu porostou už v červenci.

Nikou Asgari

Euro stablecoin project attracts support from region's banks

Projekt eurové stabilní kryptoměny si získává podporu regionálních bank

Financial Times, Vol. 2026, No. 42256 (21.5.2026), p. 8

Článek informuje o kryptoměnové evropské iniciativě, do které se zapojilo 37 evropských finančních ústavů. Iniciativa podporuje tvorbu jednotného eurového stablecoinu pod hlavičkou amsterodamské společnosti Qivalis. Dle zapojených společností je cílem projektu čelit drtivé dominanci amerického dolaru na trhu se stablecoiny, jelikož dolarové tokeny zde tvoří valnou většinu z celkového objemu 320 miliard USD v oběhu. Dosavadní eurové alternativy hrají zanedbatelnou roli. Dle prezidentky ECB Ch. Lagardeové je vytvoření konkurenceschopného evropského stablecoinu klíčové pro ochranu měnové suverenity a zabránění nebezpečné závislosti na amerických dolarech.

Finanční trhy pod tlakem konfliktu : zdražování hypoték zrychluje a splátky rostou o stovky korun měsíčně

Profi poradenství & finance, Sv. 14, (2026) č. 4, s. 8-11

Český hypoteční trh zažil v dubnu 2026 nejvýraznější růst úrokových sazeb od léta 2022, zdražení nejvíce zasáhlo úvěry s tříletou a pětiletou fixací. Tento vývoj ukázal změnu trendu, kdy se banky po období relativní stability vracejí k opatřejšímu přístupu a do cen hypoték promítají i vyšší náklady na financování, zvýšenou nejistotu na finančních trzích a globální geopolitické faktory. V článku jsou podrobněji rozebrány důvody zvýšení hypotečních sazeb a očekávané kolísání sazeb kolem hranice pěti procent v blízké budoucnosti. Tabulka ukazuje přehled průměrných nabídkových sazeb dle délky fixace, graf ilustruje vývoj měsíční splátky hypotéky za období 2022-2026. -- K tématu zpřísňování hypoték v r. 2026 také viz s. 54-55.

Libor Vojta Ostatek

Hypoteční trh a třetina roku 2026 : rekordy i skok do nejistoty

Profi poradenství & finance, Sv. 14, (2026) č. 5, s. 52-53

Hypoteční trh v ČR po rekordním začátku r. 2026 vstupuje do období růstu sazeb a zvýšené nejistoty. Analýza ukazuje, že hypoteční sazby se stabilizovaly nad 5 %, dlouhé fixace výrazně zdražují a geopolitické události tlačí nahoru cenu dlouhodobých peněz. Historické zkušenosti s ropnými krizemi naznačují, že sazby mohou zůstat zvýšené dlouhodobě. Za období leden až duben 2026 poskytly banky a stavební spořitelny 42.985 hypoték v objemu 193 miliard Kč, což znamená rekordní objem. Očekává se, že druhá polovina roku bude slabší; trhy bude ovlivňovat především globální napětí a drahá energie. Článek zdůrazňuje, že klíčovým faktorem bude cena dlouhodobých peněz. Hypoteční trh tak čeká období vyšších splátek, pomalejšího růstu a omezeného prostoru pro zlevňování. Graf ilustruje vývoj úrokových indexů za období leden 2023 až leden 2026. -- Více ke květnovému zdražování hypoték viz s. 54-55.

Olaf Storbeck, Ian Smith

Inflation data bolsters case for ECB rate rise

Údaje o inflaci posilují argumenty pro zvýšení úrokových sazeb ze strany ECB

Financial Times, Vol. 2026, No. 42267 (3.6.2026), p. 2

Článek se zabývá nárůstem inflace v eurozóně na hodnotu 3,2 % v květnu r. 2026, který byl ovlivněn vákou na Blízkém východě. Nárůst výrazně posiluje tlak na Evropskou centrální banku, aby poprvé po téměř třech letech zvýšila úrokové sazby. Tempo růstu cen zrychlilo meziročně z dubnových 3 % na 3,2 %, přičemž ceny energií vzrostly o 10,9 % a klíčová inflace ve službách poskočila na 3,5 %. Jádrová inflace očištěná o ceny potravin a energií dosáhla 2,5 %, což je hodnota mírně nad očekáváním trhu. Dle analytiků tato data prakticky garantují červnové zvýšení sazeb o čtvrt procentního bodu na úroveň 2,25 %. Stabilní kurz eura na hodnotě 1,164 USD za dolar potvrzuje, že finanční trhy tento krok již plně započítaly.

Kdo vydá peníze digitálního věku: centrální banka, nebo soukromý sektor?

Bankovníctví, Sv. 34, (2026) č. 5, s. 26-27

Článek analyzuje současný vývoj digitálních peněz v českém i mezinárodním kontextu se zaměřením na stablecoiny a digitální měny centrálních bank (CBDC). Stablecoiny se stávají atraktivními zejména díky rychlejšímu vypořádání a dostupnosti plateb 24/7, což je činí relevantními pro konkrétní platební a settlementové use-casy. CBDC jsou naopak projektem centrálních bank, přičemž retailové modely se prosazují pomalu (výjimkou je čínský e-CNY). Text upozorňuje, že stablecoiny mohou v některých ekonomikách oslabovat měnovou politiku prostřednictvím digitální dolarizace, i když v českém prostředí je toto riziko zatím nízké. Zároveň mohou představovat novou platební infrastrukturu, která doplňuje tradiční bankovní služby. CBDC a stablecoiny tak nejsou konkurenční koncepty, ale dvě různé odpovědi na digitalizaci peněz. Jejich budoucí role bude záviset na regulatorním rámci, technologické interoperabilitě a schopnosti finančního sektoru využít jejich potenciál.

Stefan Reccius, Leonidas Exuzidis

Notenbanker im Krisenmodus

Centrální bankéři v krizovém režimu

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 104 (3.6.2026), S. 4-5

Inflace v eurozóně stoupá na 3,2 procenta. Rada ECB se pustila do boje proti inflaci s nebyvalou jednotou. Vnitroorganizačně se to považuje za zásluhu šéfky ECB Ch. Lagardeové. Zatímco členové americké centrální banky Federal Reserve (Fed) otevřeně diskutují o směřování úrokové politiky, analýza projevů členů Rady ECB z posledních let ukazuje, že vše jasně nasvědčuje zvyšování úrokových sazeb. Před rozhodnutím o úrokových sazbách vyhodnotilo Centrum pro evropský ekonomický výzkum (ZEW) veřejná vystoupení členů Rady ECB s pomocí umělé inteligence. Závěry analýzy podněcují na trzích spekulace ohledně kurzu ECB. Jedním z výsledků vyhodnocení je, že v rozhodovacím orgánu, jímž je Rada ECB, je obava stejně velká jako odhodlání tentokrát inflaci zarazit hned v zárodku.

Proč se svět znovu obrací k nejstaršímu aktivu

Profi poradenství & finance, Sv. 14, (2026) č. 4, s. 30-31

Komentář k aktuálnímu vývoji ceny zlata na finančních trzích. Zlato během posledního rok posílilo o zhruba 70 % a v lednu dosáhlo historického intradenního maxima nad 5.600 USD za unci. Článek shrnuje hlavní motory růstu a upozorňuje na posun v chování institucí (zejména centrálních bank) i domácností, které v období tlaku na tradiční finanční systémy hledají bezpečné úložiště hodnoty. Kombinace racionálních dat a silného emocionálního významu vrací zlato do centra investorské pozornosti. Bankovní odhady pro r. 2026 počítají s cenovým rozpětím 4.000–5.300 USD za unci. Zlato tak potvrzuje svoji roli aktiva, které investoři berou vážněji než kdy dřív.

Antonia Mannweiler

Regimewechsel mit Ansage : US-Geldpolitik

Předem avizovaná změna režimu : měnová politika USA

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 93 (18.5.2026), S. 40-41

Kevin Warsh převzal post šéfa Fedu po Jeromovi Powellovi. Investoři se musí připravit hned na několik změn v nejmocnější centrální bance světa. Budou se týkat např. komunikace, ekonomických prognóz, úrokové politiky, měření inflace či hlasování uvnitř Fedu. -- V tomto čísle další články k tématu změny ve vedení Fedu.

Úvěry pod stropem: ochrana klienta, nebo cesta do šedé zóny?

Bankovníctví, Sv. 34, (2026) č. 5, s. 22-23

Článek rozebírá hlavní dopady připravované novely zákona o spotřebitelském úvěru transponující směrnici CCD2 do českého právního řádu. Novela zásadně mění regulaci úvěrového trhu, zejména zavedením cenových stropů a úpravou posuzování úvěruschopnosti. Nové cenové limity se odklánějí od dosavadní judikatury založené na tržních sazbách a vážou se na zákonný úrok z prodlení, což podle poskytovatelů nereflktuje rizikovost ani nákladovost obsluhy slabších domácností. Hrozí proto omezení legální nabídky úvěrů a přesun části spotřebitelů do šedé zóny. Data nebankovních poskytovatelů ukazují, že významná část klientů odmítnutých bankami je schopna úvěr splácet, avšak jejich financování je ekonomicky náročnější. Novela zároveň reaguje na dlouhodobé problémy formalistického posuzování úvěruschopnosti, které vedlo k masivnímu zneplatňování smluv i u řádně splácených úvěrů. Článek upozorňuje na riziko, že deklarovaná ochrana spotřebitele může mít opačný efekt. Celkově zdůrazňuje nutnost regulace, která zohlední tržní realitu i sociální dopady. -- Podrobněji k transpozici směrnice č. 2023/2225/EU viz Právní rozhledy č. 9/2026, příl. Legislativa, s. i-ii.

Zkrácené obsahy časopisů*Plné texty článků jsou dostupné v Odborné knihovně MF.***Bankovníctví : odborný měsíčník pro profesionální finance****Sv. 34, (2026) č. 6**

Unie úspor a investic? Letošní rok bude klíčový - Savings and Investment Union (s. 10-13); Změny čekají finanční trhy, penze i oblast AML - novinky v regulaci (s. 19); AI jako akcelerační úvěrového procesu (s. 20-21); Finanční systém na blockchainu: utopie, nebo realita roku 2030? - tokenizace (s. 22-24); DLT a tokenizace: nová infrastruktura pro kapitálový trh (s. 25); Robo-advisory dospívá. Banky v něm vidí cestu ke škálování investic (s. 26-29); SICAV ukázal hlad českých investorů po alternativách (s. 30-31); Alternativní investice hledají nový směr. Rozhoduje příběh a kvalita - umění (s. 34-35); DIP začíná naplňovat svůj potenciál změnit způsob, jakým si Češi vytvářejí rezervy na stáří (s. 36-37); Balíček Evropské komise nepřinese více IPO, to musíme chtít sami - balíček integrace trhu a dohledu (s. 39); Obrana míří na kapitálový trh. Evropa hledá peníze pro bezpečnost i průmysl (s. 42-45); Geopolitická rizika jako strukturální výzva pro bankovní sektor (s. 52-53).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Paul Collier ; rozhovor vedl Torsten Riecke

"Europa hat alles, was es für den Technologiewettbewerb braucht. Es muss seine Stärken nur nutzen"**"Evropa má vše, co potřebuje k tomu, aby obstála v technologické soutěži. Musí jen využít své silné stránky."**

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 92 (15.5.2026), S. 24-25

Rozhovor s britským ekonomem P. Collierem, který tvrdí, že Evropa v závodě o umělou inteligenci proti Číně a USA ještě není poražena. Pro Německo má několik návrhů, jak v technologické soutěži dohnat ztrátu, např. budováním dobrých vztahů se sousedními zeměmi, podporou regionálních inovačních klastrů po celém Německu či spojením flexibility a bezpečí na pracovním trhu.

Lazar Backovic, Michael Scheppe, Felix Stippler

Autoindustrie fällt zurück**Automobilový průmysl zaostává**

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 87 (7.5.2026), S. 1, 4-5

Krise v oblasti ziskovosti německých automobilek se prohlubuje. Zisky německých výrobců prémiových vozů BMW, Mercedes-Benz a Volkswagen klesají na úroveň z dob pandemie. Výhledy jsou nejasné. Ziskoví jsou pouze velkovýrobci jako je Škoda Auto. Cla, války, k tomu zpomalení přechodu na elektromobilitu, klesající zisky v Číně a stagnující domácí trh znamenají pro automobilové odvětví toxickou situaci. Výrobci reagují zpřísněním úsporných opatření, a to především v Německu.

Jules Grimont, Jacques de Saint Pierre

The economic issues surrounding support for renewable electricity

Ekonomické otázky související s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů

Trésor-economics, Vol. 382 (2026), p. 1-11

Rozvoj elektřiny z obnovitelných zdrojů je klíčový pro přechod na ekologickou ekonomiku a snížení závislosti na fosilních palivech. Článek se zabývá ekonomickými dopady státní podpory pro obnovitelné zdroje elektřiny (větrné, solární a další) v energetickém mixu Francie. Ukazuje, že i když náklady na výrobu energie z obnovitelných zdrojů výrazně klesly, stále je nutná podpora ze strany státu. Autoři vysvětlují, že výše této podpory závisí na cenách elektřiny na trhu a že se postupně mění tak, aby více rizika nesli výrobci. Do budoucna se očekává, že díky dalšímu poklesu nákladů bude státní podpora potřebná v menší míře. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/2026/02/16/the-economic-issues-surrounding-support-for-renewable-electricity>

Barbara Moens, Alice Hancock, Sebastien Ash

How Europe learned to love subsidies

Jak se Evropa naučila milovat dotace

Financial Times, Vol. 2026, No. 42259 (25.5.2026), p. 15

Článek se věnuje diskusi o tom, jak se dotační programy, jejichž původní myšlenka měla být dočasná pomoc v nouzových situacích, mění v permanentní průmyslovou strategii evropských vlád. Dle autorů utratily v r. 2024 členské státy na povolených dotacích celkem 168,23 miliardy eur (téměř 1 % unijního HDP), přičemž samotné Německo z této částky vyplatilo necelou čtvrtinu. Zatímco velké ekonomiky jako Francie či Německo prosazují uvolnění pravidel pro boj s dotovanou konkurencí z Číny a USA, menší a liberálnější státy varují před vnitřní fragmentací jednotného trhu. Dle článku hrozí, že masivní dotační závody mezi členskými státy zakryjí potřebu hlubších strukturálních reforem. Snaha omezit závislost na Číně tak paradoxně vede Evropu k přijetí modelu, který odporuje jejímu tradičnímu ekonomicky liberálnímu pojetí hospodářské soutěže.

Karolína Zábojníková

Německo se trápí, EU si drží mírný hospodářský růst

Statistika & my, Sv. 16, (2026) č. 4, s. 41

Statistický pohled na ekonomický růst v EU v r. 2025. Hrubý domácí produkt v EU za celý rok vzrostl o 1,5 % a oproti předchozímu roku přírůstek posílil. Balance zahraničního obchodu loni působila na růst HDP negativně. Mezičtvrtletně ve 4. čtvrtletí 2025 rostla většina ekonomik EU, v německé ekonomice došlo v závěru roku k mezičtvrtletnímu oživení o 0,3 %. Nejsilněji mezi zeměmi střední Evropy rostlo Polsko a ČR. Z pohledu meziročního přírůstku HDP se Česko (2,5 %) řadilo mezi nadprůměrně rostoucí ekonomiky EU. Graf přináší porovnání HDP v jednotlivých členských státech za r. 2025. -- Podrobněji k regionálnímu ekonomickému růstu v krajích ČR za r. 2024 viz s. 38-40.

Martin Albouy, Gilles Bordes

The Swiss high-price island

Švýcarský ostrov vysokých cen

Trésor-economics, Vol. 379 (2026), p. 1-11

Švýcarsko je dlouhodobě jednou z nejdražších zemí světa, s cenovou hladinou zhruba o 60 % vyšší než v okolních státech. Přezdívkou „ostrov vysokých cen“ nevznikla kvůli nedávné inflaci, ale kvůli strukturálním faktorům, které sahají až do 70. let. Základem je dvojí ekonomika, a to velmi produktivní exportní sektor s vysokými mzdami a méně produktivní domácí sektor, který musí tyto mzdy následovat, což dlouhodobě zvyšuje ceny, zejména u služeb. Model funguje díky tomu, že Švýcarsko chrání své producenty, např. v zemědělství a méně přísnou soutěžní politikou než EU. Zároveň nabízí velmi vysoké mzdy, které většině obyvatel zajišťují silnou kupní sílu. Země je tedy nejen drahá, ale také velmi prosperující. Přesto existují pochybnosti, zda je tento systém dlouhodobě udržitelný bez pokračující ochrany a nízké konkurence na domácím trhu. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/2026/01/22/the-swiss-high-price-island>

Jean-Baptiste Auger, Eloïse Villani

Which competition policy should be adopted to support growth in France and Europe?

Jakou politikou hospodářské soutěže by bylo třeba přijmout na podporu růstu ve Francii a v Evropě?

Trésor-economics, No. 381 (2026), p. 1-10

Článek se věnuje modernizaci evropské soutěžní politiky a posuzování fúzí. Klíčem k maximalizaci hospodářské aktivity je správné nastavení některých nástrojů politiky hospodářské soutěže. Autoři vysvětlují, že konkurence je klíčová pro růst, inovace a efektivitu, ale zároveň může být příliš silná, a tím omezovat investice i motivaci zahraničních firem inovovat. V některých odvětvích proto může být mírná koncentrace firem výhodná, protože umožňuje úspory z rozsahu a podporuje výzkum a vývoj. EU proto modernizuje svou politiku tak, aby více zohledňovala inovace, udržitelnost a celkovou konkurenceschopnost, a mohla tak schvalovat fúze, které přinášejí skutečné efektivní přínosy. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/2026/02/12/which-competition-policy-should-be-adopted-to-support-growth-in-france-and-europe>

Brooke Masters

Why it is so hard to revive US manufacturing

Proč je tak těžké oživit americký zpracovatelský průmysl

Financial Times, Vol. 2026, No. 42274 (11.6.2026), p. 17

Článek analyzuje překážky reindustrializace USA. V letech 2017-2024 vzrostly soukromé výdaje na výstavbu továren téměř čtyřnásobně a zaměstnanost v sektoru dosáhla v r. 2023 vrcholu 12,9 milionu osob. Ovšem od počátku Trumpova druhého volebního období v lednu r. 2025 poklesly investice do průmyslové výroby o 16 %. Dle autorky je na vině politika zmatených celních sazeb, která za posledních šest měsíců pro tamní společnosti znamenala nárůst nákladů způsobených zpožděním nebo povolenacím řízením v průměru 7,9 miliardy dolarů ročně a chronický nedostatek pracovní síly. Pro úspěšné oživení výroby, jejíž podíl na zaměstnanosti v USA stagnuje kolem 8 %, musí politici namísto celních válek systematicky odstranit administrativní bariéry a investovat do cíleného vzdělávání zaměstnanců.

Zdeněk Lejsek

Zisk z cestovního ruchu v Česku dosáhl 364 miliard

Statistika & my, Sv. 16, (2026) č. 4, s. 34-35

Statistický pohled na ekonomický význam cestovního ruchu v ČR. V r. 2024 cestovní ruch významně posílil a překonal předpandemickou úroveň. Celková poptávka činila 363,7 mld. Kč, přičemž hlavním zdrojem růstu byli zahraniční návštěvníci. Domácí turistika zůstala stabilní, ale s nízkou průměrnou útratou a vysokým podílem jednodenních cest. Hrubá přidaná hodnota odvětví vzrostla o 10,1 % a zaměstnanost dosáhla 233 tisíc osob. Regionálně byl význam cestovního ruchu nejvyšší v Karlovarském kraji a v Praze. Trendově se potvrzuje rostoucí význam příjezdového turismu, stabilizace domácí poptávky a posilování ekonomického přínosu odvětví. Tabulka dokládá počet cest a přenocování podle typu cestovního ruchu a kategorie návštěvníků v ČR v r. 2024. -- O satelitních účtech cestovního ruchu (TSA) viz s. 42.

Informatika. Počítače

A test of faith : Anthropic

Zkouška víry : Anthropic

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9504, p. 16-18

Článek se zabývá konfliktem mezi americkou vládou a firmou Anthropic, která vyvíjí pokročilou umělou inteligenci. Ukazuje, že zatímco vláda USA chce AI využít pro posílení moci a bezpečnosti státu, Anthropic zdůrazňuje rizika této technologie a volá po přísnější regulaci. Spor se vyostřuje kvůli obavám o národní bezpečnost i z rostoucího vlivu firmy. Článek naznačuje, že jde o širší střet mezi technologickými firmami a státem o kontrolu nad nejdůležitější technologií současnosti, který bude pokračovat, dokud nevzniknou jasná pravidla. -- Viz také příspěvek na s. 9 a 19.

Kamila Burešová

K čemu podniky používají umělou inteligenci

Statistika & my, Sv. 16, (2026) č. 5, s. 17-19

Článek ukazuje rychle rostoucí využívání umělé inteligence v českých podnicích a popisuje hlavní směry jejího nasazení. Nejvýraznějším trendem je rozmach generativní AI, kterou firmy používají k tvorbě textů, kódů a multimediálního obsahu (zejména v marketingu, zákaznické podpoře a softwarovém vývoji). Významným trendem je také vytěžování textových dat a nasazení strojového i hlubokého učení pro analýzy, předpovědi a rozhodování. Ukazuje se, že podniky postupně zavádějí inteligentní robotickou automatizaci procesů, která nahrazuje rutinní administrativní úkony, a technologie rozpoznávání řeči a obrazu ke zrychlení komunikace, dokumentace a kontroly kvality. Pokročilé autonomní systémy se objevují zatím jen okrajově, ale představují směr další automatizace. Grafy porovnávají míru využívání AI podniky v jednotlivých státech EU a typy technologií AI používaných podniky v ČR a v zemích EU v r. 2025. -- Viz i další příspěvky tematické přílohy Statistika a umělá inteligence na s. 20-33.

Over and over : recursive self-improvement

Stále dokola : rekurzivní sebezdokonalování

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9503, p. 76-78

Článek se zabývá rychlým pokrokem v oblasti umělé inteligence, zejména schopností systémů samostatně zlepšovat a vyvíjet nové modely. Popisuje, že AI už dnes dokáže výrazně urychlit vývoj, a v budoucnu by mohla dosáhnout tzv. „rekurzivního sebezdokonalování“ (RSI), kdy by se zlepšovala bez zásahu člověka. To by vedlo k obrovskému nárůstu její schopnosti, ale zároveň i k velkým rizikům, protože lidé by mohli ztratit kontrolu nad jejím vývojem. Článek proto zdůrazňuje nutnost opatrnosti a možného zpomalení vývoje AI, než se tato technologie plně rozvine.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Martin Wolf

A 'big bang' reversal of Brexit is both unrealistic and unnecessary

Zvrat brexitu ve stylu "velkého třesku" je nereálný a zbytečný

Financial Times, Vol. 2026, No. 42271 (8.6.2026), p. 17

Článek zvažuje budoucí vývoj vztahů mezi Velkou Británií a Evropskou unií a hodnotí možnost i reálné dopady případného zvrácení brexitu. Autor zmiňuje, jak referendum o odchodu z EU v r. 2016 zemi hospodářsky oslabilo a politicky polarizovalo. EU zůstává pro Velkou Británii klíčovým partnerem, neboť v r. 2025 na ni stále připadalo 45 % britského obchodu se zbožím. Dle autora by snaha o opětovný vstup vyžadovala rozporuplné referendum, méně výhodné podmínky a politické vyčerpání na obou stranách. Jako pragmatickou alternativu navrhuje příklad Švýcarska, tedy vytvoření souboru bilaterálních smluv, které by Británii co nejtěsněji propojily s jednotným trhem, celní unií, vědeckými programy a bezpečnostní politikou. Tento přístup nevyžaduje nové referendum, ovšem naráží na nutnost akceptovat volný pohyb pracovních sil, což autor nepovažuje za nepřekonatelnou překážku vzhledem k demografické nutnosti imigrace.

Britain's departure has made Europe more French : Europe after brexit

Odchod Británie způsobil, že se Evropa stala více francouzskou : Evropa po brexitu

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9504, p. 20-21

Článek hodnotí dopady brexitu na vývoj Evropské unie a ukazuje, že očekávané scénáře, např. rozpad EU nebo rychlá hlubší integrace, se nenaplnily. EU se sice mírně více integrovala, zejména ve fiskální, průmyslové a obranné politice, ale hlavní změny byly způsobeny spíše vnějšími krizemi než samotným odchodem Británie. Brexit však oslabil liberální a pro-tržní hlas uvnitř Unie a umožnil větší prostor pro státní zásahy do ekonomiky. Zároveň si EU dokázala udržet stabilitu a sebevědomí, přičemž některé britské priority v ní přetrvávají i po brexitu. -- Viz také příspěvek na s. 10 a na s. 24-29 (Británie po brexitu a jeho přínosy).

Martin Greive, Jakob Hanke Vela

Pläne für zentrale EU-Finanzaufsicht : Kapitalmarktunion

Plány na zavedení centrálního finančního dohledu v EU : unie kapitálových trhů

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 102 (1.6.2026), S. 36

Ministři financí šesti největších členských států EU (Německo, Francie, Itálie, Nizozemska, Polsko a Španělsko) se při červnovém setkání u berlínského jezera Wannsee v otázce unie kapitálových trhů přiblížili k společnému stanovisku. Německý ministr financí L. Klingbeil hovoří o "důležitém signálu". Prohloubení unie kapitálových trhů EU je považováno za klíčové pro to, aby Evropa dokázala držet krok s globálními mocnostmi, jako jsou USA nebo Čína. Má sjednotit národní finanční trhy 27 evropských států do skutečného jednotného trhu. Cílem je usnadnit přeshraniční investice a zlepšit přístup podniků ke kapitálu. "Unie kapitálových trhů je zásadním zlomem, který zajistí více investic v Evropě – a tím i nová pracovní místa, inovace a růst", vysvětlil Klingbeil.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Boom and bust : East Asian economics

Vzestup a pád : ekonomika východní Asie

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9501, p. 65-67

Článek se zabývá ekonomikou severovýchodní Asie (Japonsko, Jižní Korea, Tchaj-wan), která zažívá silný exportní růst díky rozvoji umělé inteligence a poptávce po čípech. Ukazuje však, že tento růst je nevyvážený, zatímco technologický sektor prosperuje, tradiční průmysl slábne a čelí silné konkurenci z Číny. Region se tak stále více spoléhá na úzký okruh výrobků a exportů, přičemž domácí spotřeba zůstává slabá. Článek upozorňuje, že tato závislost představuje do budoucna riziko a může vést k ekonomické nestabilitě.

Ian Johnston

Brussels to broaden import quotas and tariffs against China

Brusel rozšíří dovozní kvóty a cla vůči Číně

Financial Times, Vol. 2026, No. 42262 (28.5.2026), p. 2

Článek se zabývá záměrem Evropské unie zpřísnit ochranu obchodu pro cenově vysoce konkurenční čínský dovoz. Unijní komisař pro průmysl S. Séjourné upozorňuje, že denní obchodní deficit EU s Čínou dosáhl kritické hodnoty 1 miliardy eur a čínská nadvýroba v sektorech chemie, kovů a čistých technologií ohrožuje až 29 milionů evropských pracovních míst. K ochraně trhu chce Komise plošněji nasazovat ochranné klauzule v podobě dovozních kvót a dodatečných cel s platností na pět let. Dle článku je tato razantnější unijní reakce nutná pro zachování jednotného trhu, neboť v případě pasivity Bruselu hrozí, že jednotlivé členské státy začnou zavádět ochranná opatření bilaterálně, což by vedlo k fatální fragmentaci EU. Země jako Německo či Španělsko jsou k agresivním krokům vůči Pekingu nadále zdrženlivé.

Jeffrey Frieden

The cost of geoeconomic coercion

Cena geoeconomického nátlaku

Finance & development, Vol. 63 (2026), No. 2, p. 31-33

Autor analyzuje skryté ekonomické a politické náklady, které nesou státy uplatňující geoeconomický nátlak k dosažení neekonomických cílů (např. sankce, cla, embarga a exportní omezení). Text zkoumá vývoj tohoto fenoménu od období merkantilismu, přes studenou válku a pandemii COVID-19 až po období ruské invaze na Ukrajinu. Autor se opírá o klasické ekonomické teorie dělby práce a komparativních výhod (Adam Smith, David Ricardo, John Maynard Keynes). Analýza identifikuje pět klíčových oblastí, kde donucovací politiky generují dlouhodobé ztráty převyšující krátkodobé geopolitické zisky. První oblastí je propad ekonomické efektivity v důsledku umělého omezování trhů, což Keynes popsal jako škodlivé vytváření umělého nedostatku. Druhou oblastí jsou náklady na specializaci, kdy snaha o diverzifikaci a soběstačnost sice snižuje zranitelnost vůči vnějším šokům, ale zároveň omezuje Smithův princip dělby práce limitované velikostí trhu. Třetím zásadním negativním důsledkem je paradoxní stimulace inovací u cílových států, které jsou nuceny vyvíjet náhradní technologie. Čtvrtou oblast představuje ztráta mezinárodní důvěry při porušování mezinárodních smluv, což odrazuje zahraniční partnery od budoucích investic. Posledním faktorem jsou vnitropolitické

náklady plynoucí z nerovnoměrné distribuce dopadů sankcí mezi domácími firmami, což může vyvolat politický odpor vůči vládní reprezentaci. Plný text dostupný z: <https://www.imf.org/en/publications/fandd/issues/2026/06/the-cost-of-geo-economic-coercion-jeffrey-frieden>

Jeffrey Lash, Austin Cahill

De-risking global trade through customs insurance

Snížení rizik v globálním obchodu prostřednictvím celního pojištění

Global trade and customs journal, Vol. 21, (2026) No. 5, p. 303-311

Článek se zabývá rostoucími riziky spojenými s mezinárodním obchodem a celními pravidly, které mohou firmám způsobit nečekané finanční ztráty. Vysvětluje, že i dobře řízené společnosti mohou čelit sporům a dodatečným nákladům, což snižuje jejich ziskovost. Autoři nabízejí řešení v podobě pojištění obchodních a celních rizik, které umožňuje převést finanční dopady těchto sporů na pojišťovny. Zároveň popisují, jak toto pojištění funguje a jak pomáhá firmám lépe plánovat a řídit své podnikání. - Poznámky.

Khayreddine Belaaze, Randa Saadi, Amina Boukhedna

The EU-Algeria association agreement and the need for structural reform : a critical assessment

Asociační dohoda EU-Alžírsko a potřeba strukturálních reforem : kritické zhodnocení

Ekonomické rozhledy, Vol. 55 (2026), No. 1, p. 45-61

Od poloviny 90. let začalo Alžírsko reformovat svou zahraničně-obchodní politiku, rušit monopol státních podniků a otevírat se liberalizaci obchodu. Součástí tohoto procesu bylo i uzavírání bilaterálních dohod, zejména Asociační dohody mezi EU a Alžírskem. Článek se zabývá obchodní spoluprací mezi Alžírskem a Evropskou unií a hodnotí přínos dohody pro Alžírsko. Výsledky ukazují výraznou nerovnováhu: dohoda sice pomohla otevřít alžírský trh evropským výrobkům, ale nepřinesla očekávaný růst ani diverzifikaci alžírského exportu mimo ropu. Autoři upozorňují, že to vedlo Alžírsko k přehodnocení dohody a k úpravám podmínek, včetně odkladu vytvoření zóny volného obchodu a obnovení některých cel. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://euba.sk/en/veda-vyskum/ekonomicke-rozhledy/content/2026/01/3149-the-eu-algeria-association-agreement-and-the-need-for-structural-reform-a-critical-assessment>

Kana Inagaki, Edward White

The European cars made in China

Evropské automobily vyrobené v Číně

Financial Times, Vol. 2026, No. 42257 (22.5.2026), p. 17

Článek se zabývá globální realokací výrobních kapacit automobilového průmyslu do Číny. Tuto zemi automobilky stále častěji využívají jako exportní a technologickou základnu pro své světové trhy. Čínský export osobních aut vzrostl z méně než 1 milionu v r. 2020 na více než 7 milionů v r. 2025. Čína těží z domácí nadkapacity, kdy exportuje více než polovinu z veškerých vyrobených vozů v zemi, a z obrovské nákladové výhody, jelikož výroba malého SUV je v Číně o 30 % levnější než ve vyspělých ekonomikách. Podíl elektromobilů a hybridů na čínském exportu navíc stoupl na 44 % oproti pouhým 7 % před pěti lety. Evropská unie se snaží tomuto přílivu čelit zavedením cel a chystaným zákonem o průmyslovém akcelérátoru. Zákon by pro získání dotací vyžadoval, aby alespoň 50 % hlavních elektronických systémů vozů bylo do r. 2030 vyrobeno v EU. Dle článku však tato protekcionistická opatření staví unijní regulátory před vážné dilema, neboť příliš drastické odříznutí od čínských dodavatelských řetězců a technologického náskoku v oblasti baterií by mohlo fatálně ochromit konkurenceschopnost samotných evropských výrobců.

Gustav Brink

How long are five years? Maintaining anti-dumping duties after sunset reviews

Jak dlouhá je doba pěti let? Zachování antidumpingových cel po přezkumech po uplynutí platnosti opatření

Global trade and customs journal, Vol. 21, (2026) No. 5, p. 312-320

Článek se zabývá tím, jak dlouho mohou platit antidumpingová cla po jejich přezkumu. Ukazuje, že většina států prodlužuje tato opatření způsobem, který vede k jejich trvání déle než pět let. Autor článku ale tvrdí, že podle pravidel WTO by clo mělo skončit nejpozději po pěti letech (pokud není výjimečně prodlouženo bez přerušení). Z toho vyplývá, že řada současných antidumpingových opatření může být v rozporu s mezinárodním právem. - Poznámky.

Jakob Hanke Vela, Moritz Koch, Julian Olk

China baut in Europa so viele Fabriken wie nie zuvor

Čína staví v Evropě tolik továren jako nikdy předtím

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 94 (19.5.2026), S. 1, 4

Čínské podniky zvyšují své investice v Evropě, zejména v automobilovém odvětví. V r. 2025 vzrostly investice o 67 procent a dosáhly hodnoty 16,8 miliardy eur – nejvyšší úrovně od r. 2018. Současně i čínský vývoz dále roste. Objem dovozu zboží je tak velký, že ekonomové hovoří o novém "čínském šoku". Zejména německé podniky (automobilky, dodavatelé, výrobci strojů) čelí silnému konkurenčnímu tlaku, protože Číňané nabízejí nejen levné, ale stále častěji i vysoce kvalitní výrobky. Ekonomové se obávají, že "čínský šok" přispěje k deindustrializaci Evropy. -- Komentář na s. 18.

Kim Ruhl

Rethinking free trade

Přehodnocení volného obchodu

Finance & development, Vol. 63 (2026), No. 2, p. 10-12

Článek se zabývá střetem mezi ekonomickou efektivitou a národní bezpečností, což dokazuje nutnost posílení odolnosti dodavatelských řetězců kvůli měnící se geopolitické situaci. Světový obchod do svého vrcholu v r. 2008 ztrojnásobil svůj podíl na HDP, avšak vytvořil nebezpečné závislosti, jejichž rizika si před pandemií uvědomovalo pouhých 15 % manažerů. Jako příklad zranitelnosti uvádí autor evropskou závislost na ruských energiích, kdy v r. 2022 Rusko zajišťovalo 27 % importu ropy a 45 % plynu do EU, což se do r. 2025 podařilo snížit na 3 % u ropy a 13 % u plynu, ovšem za cenu pomalejšího růstu a vyšších nákladů. Další hrozbu demonstruje zavedení čínských vývozních licencí na vzácné zeminy v dubnu r. 2025, které paralyzovalo západní průmysl a donutilo administrativu D. Trumpa k aktivnějšímu de-riskingu. Dle závěrů autora vyžaduje nová éra geoeconomie zásadní redefinici ekonomického myšlení, které musí s pomocí analytických nástrojů vyvažovat ztrátu efektivity vůči strategické bezpečnosti, přičemž relokace výroby bude trvat desetiletí a v demokratických systémech naráží na obtížnou udržitelnost dlouhodobých politických závazků. Plný text dostupný z: <https://www.imf.org/en/publications/fandd/issues/2026/06/point-of-view-rethinking-free-trade-kim-ruhl>

Trade trap : The EU and China

Obchodní past : EU a Čína

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9503, p. 17-18

Článek se zabývá rostoucím obchodním napětím mezi Evropskou unií a Čínou, které je způsobeno masivním nárůstem čínského exportu a problémem nadkapacity. Ukazuje, že evropský průmysl čelí konkurenci levných čínských výrobků, což přispívá k ekonomickým potížím v Evropě, jako je pokles výroby a růst nezaměstnanosti. Zároveň ale upozorňuje, že část problémů má Evropa i kvůli vlastním slabínám, např. vysokým nákladům a nedostatečné inovaci. EU proto zvažuje různá opatření, od cel a ochranné politiky až po podporu domácího průmyslu. Článek uzavírá, že vztahy mezi EU a Čínou směřují k dalším konfliktům, ale Evropa musí postupovat opatrně, protože se obává čínské odvety.

Christopher Clayton, Matteo Maggiori, Jesse Schreger

Understanding geoeconomics in a volatile world

Porozumění geoeconomie v nestabilním světě

Finance & development, Vol. 63 (2026), No. 2, p. 20-25

Článek ukazuje, jak asymetrické obchodní a finanční vztahy umožňují velmocem prosazovat své geopolitické zájmy prostřednictvím geoeconomického nátlaku. Autoři propojují teorii sítí, moderní makroekonomii a teorii her a využívají jazykové modely ke zpracování firemních konferenčních hovorů a analytických zpráv, aby empiricky zachytili reakce firem na geopolitická rizika. Podle autorů roste geoeconomická síla nelineárně. I když USA a jejich spojenci kontrolují 80-90 % globálních finančních služeb, rozdíl mezi 85 % a 95 % je z hlediska nátlaku zásadní. Pokud existuje alternativní poskytovatel s pouhým 10% podílem (např. Čína), výrazně to oslabuje schopnost hegemonů uplatňovat účinné finanční sankce. Tato dynamika se potvrdila v případě ruské přípravy na západní sankce po r. 2014, kdy budování ruských a čínských platebních systémů snížilo dopad komplexních finančních sankcí uvalených po r. 2022. Autoři docházejí k závěru, že nejefektivnější strategií pro zachování stability a hegemonního vlivu je dobrovolné a věrohodné sebeomezení moci ze strany velmocí. Dodržování

pravidel mezinárodních organizací posiluje důvěru menších států a motivuje je zůstat součástí jednotného a ekonomicky výhodného globálního systému, místo aby hledaly alternativy mimo něj. Plný text dostupný z: <https://www.imf.org/en/publications/fandd/issues/2026/06/understanding-geoeconomics-in-a-volatile-world-matteo-maggiori>

Podnik a podnikání

Ulf Sommer

Deutschland schwach bei Forschungsausgaben

Německo zaostává ve výdajích na výzkum

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 90 (12.5.2026), S. 1, 4-5

Nové analýzy auditorské a poradenské společnosti EY ukazují, že americké podniky v loňském roce zvýšily své výdaje na výzkum o jedenáct procent. Evropské podniky dosáhly pouze pěti procent, asijské devíti procent. 31 německých podniků v celosvětovém žebříčku Top 500 zůstalo, co se týče výdajů na výzkum, na relativně nižší úrovni. Problémem německých podniků není jen nedostatečný výzkum, ale také nesprávné zaměření na odvětví, jako je automobilový průmysl.

Sebnem Yasar, Hakan Ozkaya

Do investors really care about sustainability? : evidence from European companies on the relationship between ESG performance and stock liquidity

Zajímá investory opravdu udržitelnost? : důkazy z evropských společností o vztahu mezi výkonností v oblasti ESG a likviditou akcií

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 29 (2026), No. 2, p. 177-196

Článek zkoumá dopady firemní výkonnosti v oblasti životního prostředí, sociálních věcí a správy (ESG) na efektivitu kapitálového trhu, konkrétně na likviditu akcií. Autoři pracují s panelovými daty zahrnujícími veřejně obchodovatelné firmy z 23 evropských burz v časovém intervalu 2002-2022. Výsledky regresní analýzy poskytují silné důkazy o tom, že vysoká úroveň ESG vykazuje statisticky významný pozitivní vliv na akciovou likviditu, což autoři přisuzují především poklesu informační asymetrie. Konkrétně nárůst celkového ESG skóre o 10 bodů na stobodové škále vede v průměru k přibližně 4% zvýšení likvidity akcií. Z jednotlivých subdimenzí má nejvýraznější dopad environmentální složka, kde každý bod nárůstu zvyšuje likviditu o 0,3 %. Vazba mezi ESG a likviditou však dle autorů závisí také na daném regionu. V severní a západní Evropě je tato vazba vysoce průkazná, v zemích východní a jižní Evropy se ovšem tento vliv ukázal jako statisticky nevýznamný. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.15240/tul/001/2026-2-012>

Nikola Soukupova, Anna Nemcova

Explaining cross-country differences in firms' innovation outcomes : the role of corruption, labor regulation, productivity and gender in the EU-27

Vysvětlení mezistátních rozdílů ve výsledcích firem v oblasti inovací : role korupce, regulace trhu práce, produktivity a genderu v EU-27

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 29 (2026), No. 2, p. 141-155

Článek zkoumá, jakým způsobem vnější institucionální překážky a vnitřní organizační kapacity určují inovační výkonnost firem v rámci zemí EU. Autorky vycházejí z harmonizovaných dat ze šetření World Bank Enterprise Survey sbíraných v období 2019-2023. Výsledky odhalují asymetrii v působení jednotlivých faktorů. Studie rozlišuje mezi inkrementálními a přelomovými inovacemi. U inkrementálních inovací se jako klíčová bariéra projevuje vnímaná korupce, která zvyšuje transakční náklady a podkopává motivaci k inovacím, zatímco růst produktivity práce má na tento typ rutinních inovací překvapivě negativní dopad. Naopak radikálně nové inovace, které zavádějí na trh něco přelomového, jsou taženy především interními zdroji. Nejsilnější pozitivní vazbu zde vykazuje průměrná velikost podniku, následovaná zastoupením žen v nejvyšším managementu a růstem produktivity práce. Vnímaná rigidita trhu práce navíc s radikálními inovacemi koreluje pozitivně, což autorky vysvětlují hypotézou regulací vynucené inovace k dosažení strategické diferenciaci. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.15240/tul/001/2026-2-010>

Quentin Bon, Jean de Livonnière, Raphaël Lafrogne-Joussier

The financial situation of the defence technological and industrial base since the onset of the war in Ukraine

Finanční situace obranné technologické a průmyslové základny od začátku války na Ukrajině

Tresor-economics, Vol. 384 (2026), p. 1-10

Článek se zabývá finanční situací obranného průmyslu (DTIB) ve Francii a Evropě, která se od r. 2021 výrazně zlepšila díky růstu zisků, investic a vyšším výdajům na obranu. Zlepšení se týká zejména malých a středních podniků, které nyní dosahují lepších výsledků než jiné průmyslové podniky. Přesto sektor stále čelí problémům, jako jsou dlouhé lhůty plateb, potřeba velkého objemu financí a potíže s dodávkami a pracovníky. Článek upozorňuje, že další rozvoj bude záviset na pokračujících investicích do obrany a lepším přístupu k financování. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/2026/03/20/the-financial-situation-of-the-defence-technological-and-industrial-base-since-the-onset-of-the-war-in-ukraine>

Ellesheva Kissin

How AI threatens the consulting giants

Jak umělá inteligence ohrožuje konzultační giganty

Financial Times, Vol. 2026, No. 42261 (27.5.2026), p. 15

Článek se zabývá změnou v systému fungování tradičních poradenských gigantů v důsledku příchodu generativní umělé inteligence. Menší poradenské společnosti vykazují díky integraci AI agentů tempo růstu až 50 % a nové projekty cílí na provozní strukturu tvořenou z 80 % umělou inteligencí a pouze z 20 % lidmi. Tento technologický skok dle článku mění tradiční model postavený na hodinové fakturaci a pyramidové struktuře využívající levnou kognitivní práci juniorních konzultantů. Největší existenční riziko hrozí středně velkým poradenským firmám, které nemají dostatek kapitálu na miliardové investice do AI jako má velká čtyřka, ale ani agilitu a nízké náklady start-up projektů. Dle respondentů bude dlouhodobý úspěch středně velkých společností záviset na jejich schopnosti odolat budoucím akvizičním nabídkám ze strany stávajících lídrů trhu.

Ladislav Čížek

Pravidla ESG po směrnici EU 2026/470 v březnu 2026

Daně a právo v praxi, Sv. 31, (2026) č. 5-6, s. 28-34

Evropská směrnice č. 2026/470/EU (Omnibus I) z února 2026, která mění některé požadavky na podávání zpráv podniků o udržitelnosti a některé požadavky na náležitou péči podniků v oblasti udržitelnosti, zásadně přepisuje celý rámec povinného reportování udržitelnosti. Výrazně zužuje okruh podniků, které budou muset ESG reportovat, zavádí tvrdší a právně vymahatelnou ochranu menších podniků v hodnotovém řetězci a mění logiku standardů ESRS i ověřování zpráv. Autor vysvětluje, co po přijetí Omnibus I skutečně platí a proč už nestačí vycházet ze starých výkladů směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti (CSRD). Přibližuje také praktické dopady nových prahů, dobrovolných standardů a změn v taxonomii pro české podniky.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Project 2032 : public finances

Projekt 2032 : veřejné finance

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9502, p. 35-36

Článek se zabývá finančními problémy amerického federálního důchodového fondu (Social Security Trust Fund), který kvůli stárnutí populace a poklesu počtu pracujících postupně ztrácí prostředky. Upozorňuje, že kolem roku 2032–2033 může být fond vyčerpán, což by vedlo k výraznému snížení důchodů. Přestože existují relativně jednoduchá řešení, jejich prosazení je obtížné kvůli politickým sporům a neochotě veřejnosti přijmout změny. Článek uzavírá, že bez reformy bude muset být penzijní systém v USA financován dalším zadlužováním nebo omezením výdajů.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Karolína Zábojníková

Exploze cen nemovitostí ovlivňuje i nájem

Statistika & my, Sv. 16, (2026) č. 5, s. 36

Autorka na základě statistických údajů za r. 2025 dokládá růst cen rezidenčních nemovitostí v Evropské unii. Index cen bytových nemovitostí (HPI) vzrostl o 5,5 % a přírůstek tak meziročně zrychlil. Dynamika cen byla loni vyšší než v období před r. 2020, nejvíce ceny vzrostly v Maďarsku (18,3 %), Portugalsku (17,6 %) a v Bulharsku (14,6 %). HPI České republiky byl 10,4 %. Prudký růst HPI a trend investičních nemovitostí se také projevil ve vývoji nájmu. Nejvíce nájemné rostlo v Chorvatsku (17,6 %), v Řecku (10,0 %) a Maďarsku (9,8 %), v ČR dosáhl růst cen nájemného 6,1 %. Graf ukazuje výši indexu cen nemovitostí v jednotlivých státech EU v r. 2025.

Realitní trh čeká pozvolný růst : nájemní bydlení přitahuje nejvíc kapitálu

Profi poradenství & finance, Sv. 14, (2026) č. 4, s. 52-53

Český realitní trh v letech 2026-2027 očekává mírný, strukturální růst, přičemž investice mají stoupnout o 1–10 %. Kapitál se přesouvá hlavně do nájemního bydlení, které má nejvyšší očekávaný nárůst nabídky a stabilní poptávku. Rezidenční sektor zůstává nejstabilnější částí trhu a institucionální nájemní projekty mohou tvořit 10-20 % nové výstavby. Ceny bytů i nájmu dále porostou, zejména v Praze (5-10 %), zatímco regiony míří spíše k 5 %. Cenový růst je tažen strukturálním nedostatkem bytů, drahou výstavbou a pomalým povolováním. Článek zdůrazňuje, že bez zrychlení povolování se nabídka nezvýší tempem, které by zmírnilo tlak na růst cen. Limity trhu neleží na straně kapitálu ani poptávky, ale v regulatorním prostředí. Domácí kapitál zůstává dominantní silou, zatímco zahraniční investoři doplňují likviditu trhu.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Jaroslav Stránský

Pravidla výkonu práce přesčas

Sondy, Sv. 2026, č. 5, s. 14-17

Článek analyzuje pravidla, podle nichž může zaměstnavatel nařídit zaměstnanci práci přesčas, a objasňuje limity týkající se rozsahu i podmínek jejího jednostranného nařízení. Autor nejprve upřesňuje definici přesčasové práce a souhlas s výkonem práce přesčas. Dále konkretizuje podmínky pro nařízení práce přesčas (nad stanovenou týdenní pracovní dobu a mimo rámec rozvrhu směn; při kratší pracovní době; při pružné pracovní době) a přibližuje problematiku dohody o výkonu práce přesčas. Autor zdůrazňuje, že k nařízení práce přesčas by zaměstnavatelé měli přistupovat jen velmi výjimečně a v případech, kdy jsou si jisti existencí vážných provozních důvodů. Její rozsah by neměl v průměru přesáhnout 8 hodin týdně za vyrovnávací období, v rámci jednoho roku je nejvyšší přípustný rozsah 416 hodin.

Michal Smejkal, Jiří Svoboda

Regulace práce osob mladších patnácti let v českém právním řádu

Právní rozhledy, Sv. 34, (2026) č. 10, s. 316-322

Článek přináší právně-dogmatickou analýzu české právní úpravy práce osob mladších 15 let. Vymezuje její systematická východiska, ochranné mechanismy a hlavní limity současného modelu ochrany dítěte v pracovněprávních vztazích. Text zasazuje národní úpravu do rámce mezinárodních a evropských norem, které představují základní pilíře regulace přípustné ekonomické aktivity dětí, a provádí komparativní srovnání s vybranými členskými státy EU. Zvláštní pozornost je věnována dopadům tzv. flexinovy, jež umožnila výkon lehkých prací osobami mladšími 15 let za stanovených podmínek. Autor hodnotí její vliv na právní jistotu, vymahatelnost a soulad s mezinárodními standardy ochrany dětí. Součástí analýzy jsou rovněž dílčí otázky pracovních podmínek, odpovědnosti a náhrady škody, které jsou klíčové pro posouzení praktických důsledků zapojení nezletilých do pracovních činností. - Poznámky.

Jiří Kamenický

Trh práce se povolna proměňuje

Statistika & my, Sv. 16, (2026) č. 4, s. 11-13

Charakteristika českého trhu práce po třiceti letech od vstupu do OECD. Vyznačuje se dlouhodobě vysokou zaměstnaností, zejména ve středním a předdůchodovém věku, avšak zároveň přetrvávají strukturální slabiny v zaměstnanosti mladých (15-24 let) a žen s malými dětmi. Po r. 2010 se dynamika trhu práce opírala o ekonomický růst, imigraci a posun důchodového věku. Odvětvová struktura zůstává silně průmyslová, s nejvyšším podílem průmyslu v rámci OECD, zatímco sektor služeb je relativně málo rozvinutý. Mzdová úroveň se sice dlouhodobě zvyšuje, ale v r. 2024 dosahovala pouze 63 % průměru OECD a po r. 2019 došlo k oslabení kupní síly mezd. Přetrvávají genderové rozdíly ve výdělích a vyšší podíl nízkopříjmových zaměstnanců. Celkově lze identifikovat stabilní, avšak strukturálně zatížený trh práce, jehož budoucí vývoj bude záviset na schopnosti posílit flexibilitu práce, rozvoj služeb a technologickou modernizaci. -- Viz i příspěvek na s. 14-15 o změnách v zaměstnanosti a pohybech na pracovním trhu v r. 2025.

Jana Drexlerová

Zahraníční pracovní cesta : náhrada zvýšených stravovacích výdajů

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 21, (2026) č. 8-9, s. 62-65

Při zahraniční pracovní cestě přísluší zaměstnanci stravné v cizí měně ve výši a za podmínek stanovených zákoníkem práce a prováděcí vyhláškou MF ČR. Pro r. 2026 jsou základní sazby zahraničního stravného stanoveny přílohou vyhlášky č. 489/2025 Sb. Autorka se věnuje sazbám zahraničního stravného, jeho možnému snížení, souběhu nároku na tuzemské a na zahraniční stravné a zdůrazňuje, že konkrétní výše stravného závisí na délce trvání zahraniční pracovní cesty. Na praktických příkladech dokresluje řešení různých situací ve spojitosti s poskytováním náhrad zvýšených stravovacích výdajů.

Zákon o platformové práci

Právní rozhledy, Sv. 34, (2026) č. 10, příl. Aktualita, s. ii

Informace o návrhu zákona o platformové práci, který do českého právního řádu transponuje unijní směrnici č. 2024/2831/EU o zlepšení pracovních podmínek při práci prostřednictvím platformy. Vymezení platformy zohledňuje moderní formy práce organizované prostřednictvím elektronických prostředků a zahrnuje automatizované systémy, které mají zásadní vliv na pracovní podmínky. Navrhuje se stanovit, že platformou je osoba poskytující službu, která musí být alespoň částečně poskytována na dálku pomocí internetové stránky nebo mobilní aplikace, je poskytována na žádost příjemce služby a práci vykonávají osoby za úplatu. Návrh zavádí vyvratitelnou právní domněnku pracovně-právního vztahu a ukládá platformám povinnosti související s využíváním automatizovaných systémů pro monitorování a rozhodování. Dále dochází k regulaci algoritmického řízení práce, jsou zaváděny nové požadavky na transparentnost a lidský dohled nad automatizovanými rozhodnutími, a to zejména v souvislosti s ochranou osobních údajů. Účinnost zákona je navržena dnem 1.12.2026.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou dostupné v Odborné knihovně MF.

Práce a mzda

Sv. 74, (2026) č. 6

Nahlédněte do reality platformové práce v rozhovoru s Veronikou Bush ze společnosti Wolt (s. 2-4); Několik úvah a příkladů k prodlužování zkušební doby o pracovní dny (s. 5-12); Změna v peněžitě pomoci v mateřství od 1.7.2026 (s. 13-14); Nerovnoměrné rozvržení pracovní doby (nejen) pedagogických pracovníků – rozsudek NS 21 Cdo 2669/2024 (s. 19-21); K roli a možnostem zástupců zaměstnanců v nastavení transparentního a rovného odměňování (s. 22-29); Plátcí pojistného: lhůty a sankce ve zdravotním pojištění (s. 30-33); Výkladová stanoviska AKV (XXXVII.): spor o plnění závazků z kolektivní smlouvy; souvislosti s elektronizací pracovněprávních písemností; kombinace smluvního a zákonného prodloužení zkušební doby; pracovní poměr na dobu určitou tzv. zástupu; pracovní zařazení zaměstnance po skončení překážky v práci (s. 34-36).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]**Sv. 21, (2026) č. 8-9**

Vyšší náhrada za nevyplacenou mzdu (s. 3-5); Zákoník práce - jak se vyhnout problémům (s. 6-9); Prázdninová práce na dálku z pohledu zákoníku práce a daně z příjmů (s. 10-13); Zvýšení kvalifikace a kvalifikační dohoda (s. 14-17); Kdy a jak zaměstnat osoby se zdravotním postižením (s. 22-24); Manka a škody (s. 27-29); Dohoda o vyhrazení společensky účelného místa - veřejnoprávní smlouva (s. 32-34); Práce přesčas - odměňování (s. 35-36); Letní aktivity jako zaměstnanecký benefit (s. 37-39); Slevy na dani na invaliditu a na držitele průkazu ZTP/P (s. 40-42); Zdravotní pojištění - zaměstnanec v České republice a v Evropské unii (s. 46-49); Zaměstnání malého rozsahu a nemocenské pojištění (s. 54-55); Vyměřovací základ zaměstnance (s. 56-58); Zahraniční pracovní cesta: náhrada zvýšených stravovacích výdajů (s. 62-65); Stravování a stravenky zaměstnanců (s. 71-74); Přejíždění ubytování zaměstnanců (s. 75-78); Služební poměr na dobu určitou a neurčitou (s. 84-87); Ekonomická činnost v DPH z pohledu neziskových subjektů (s. 92-94).

Právo

Jan Králíček

Aktuální výzvy korporátních insolvenčních řízení v souvislosti s návrhem směrnice EU o harmonizaci některých aspektů insolvenčního práva

Bulletin advokacie, Sv. 2026, č. 5, s. 18-21

Článek rozebírá některé vybrané oblasti insolvenčních řízení, které bude muset ČR harmonizovat vzhledem k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2026/799. Autor upozorňuje zejména na potřebu nově definovat strany úzce spřízněné s dlužníkem, na možné nejasnosti a problémy kolem zamezovacích žalob a stručně rozebírá též zaváděnou novinku - řízení pre-pack. - Poznámky.

Lukáš Svoboda

Bonus na dítě a podmínky jeho odnětí : poučil se zákonodárce z judikatury Ústavního soudu?

Právní rozhledy, Sv. 34, (2026) č. 10, s. 334-338

Jednou z největších změn českého sociálního zabezpečení poslední doby je zavedení dávky státní sociální pomoci zákonem č. 151/2025 Sb. Samotná dávka se skládá ze čtyř složek: na bydlení, živobytí, bonusu na dítě a tzv. pracovního bonusu. Autor se zaměřuje na dílčí a potenciálně sporný aspekt tzv. bonusu na dítě, který umožňuje za určitých okolností tuto část navrhované dávky nepřiznat. Na základě judikatury Ústavního soudu, zejména nálezů Pl. ÚS 40/17 a Pl. ÚS 39/21, autor hodnotí ústavní konformitu této úpravy. Dospívá k závěru, že mechanismus nepřiznání bonusu na dítě je v rozporu s ústavním pořádkem, neboť umožňuje uplatnění kolektivní sankce i v případech, kdy dotčená osoba nemá reálnou možnost ovlivnit jednání přestupce. Příspěvek upozorňuje na zásadní ústavněprávní rizika nové právní úpravy a její nesoulad s principy proporcionality a individuální odpovědnosti. - Poznámky.

Zdeňka Králíčková

České a slovenské rodinné právo na cestě od unifikace k harmonizaci

Právník, Sv. 165, (2026) č. 5, s. 474-500

Autorka se věnuje problematice sbližování a rozcházení rodinných práv v ČR a na Slovensku. Nejprve na základě vybraných statistických údajů pojednává o demografickém vývoji a podobách české a slovenské rodiny. Přibližuje také prameny, principy a hodnoty rodinného práva v Česku a na Slovensku, se zaměřením na historické souvislosti a unifikaci v období společné státnosti a na pozvolné vzdalování rodinných práv v důsledku novelizací, resp. přijetí nových kodexů po rozdělení státu. Dále se zaměřuje na koncepci manželství, rodičovství a rodičovské odpovědnosti, na registrované partnerství a právní důsledky zániku a zrušení manželství. Autorka rovněž pojednává o evropských hodnotách a standardech v oblastech rodinného práva, daných zejména mezinárodními lidskoprávními smlouvami a judikaturou. Zdůrazňuje, že právní úpravy rodinného práva v Česku a na Slovensku jsou si hodnotově opět velmi podobné. Mnoho nového bylo v obou zemích přijato v důsledku mezinárodních smluv. - Poznámky.

Eva Fialová

Deficity uplatňování práv při využití automatizovaného rozhodování

Právník, Sv. 165, (2026) č. 6, s. 578-590

Autorka analyzuje normativní a praktické nedostatky ochrany jednotlivců při využívání automatizovaného rozhodování v právu EU, zejména ve vztahu k čl. 22 GDPR a čl. 86 aktu o umělé inteligenci (AIA). Zaměřuje se na rozsah a limity práv na vysvětlení, lidský zásah, vyjádření názoru a napadení rozhodnutí, přičemž tato práva vykládá i ve světle judikatury SDEU. Upozorňuje na přípravné a podpůrné automatizované akty, které fakticky určují výsledek řízení, aniž by spadaly pod režim zvláštní ochrany. Kriticky také poukazuje na vyloučení právnických osob z ochrany, ačkoli automatizované rozhodování zásadně ovlivňuje jejich úvěruschopnost či přístup na trh. Článek dále rozebírá nejistoty v rozdělení odpovědnosti mezi správcem a zpracovatelem a problémy spojené s kategorizací systémů umělé inteligence podle aktu o AI. Závěrem autorka prosazuje materiální, dopadově orientované pojetí rozhodnutí podléhajících zvláštní ochraně a posílení práva na vysvětlení napříč rizikovými kategoriemi systémů umělé inteligence. - Poznámky. -- Téma transparentnosti algoritmického rozhodování ve vztahu ke spotřebiteli řeší článek na s. 566-577.

Alžběta Solarczyk Krausová

The EU AI act and criminal justice : regulatory challenges for biometric and image recognition technologies

Nařízení EU o umělé inteligenci a trestní justice: výzvy regulace pro technologie biometrického a obrazového rozpoznávání

Právník, Vol. 16, (2026) příl. Lawyer Quarterly No. 2/2026, p. 352–364

Článek se zabývá dopady evropského regulačního rámce v oblasti využívání systémů umělé inteligence pro rozpoznávání obrazu a biometrickou identifikaci v trestním řízení a v policejní praxi. Autorka provádí kvalitativní právní analýzu nařízení o umělé inteligenci a směrnice o prosazování práva, společně upravují policejní využívání obrazových systémů AI, se zaměřením na zakázané praktiky, klasifikaci vysokého rizika a povinnosti transparentnosti, a objasňuje jejich vztah ke GDPR během trénování systémů. Pravidla nařízení o AI např. zakazují prediktivní policejní práci na základě profilování či plošné stahování snímků tváří, a zároveň vymezují výjimky pro biometrickou identifikaci v reálném čase. Použití AI pro hodnocení důkazů klasifikuje jako vysoce rizikové, což pro policii zakládá povinnost zajišťovat lidský dohled pro zamezení automatizačního zkreslení a vést podrobné protokoly. Dle autorky musí tyto systémy zůstat vysoce transparentní a kontrolovatelné, a to i přes chystané odklady účinnosti vysoce rizikových pravidel a legislativní úpravy pro odstraňování zkreslení. Aby byla zachována veřejná důvěra v justici, musí modely umělé inteligence lidský úsudek pouze doplňovat, nikoli nahrazovat. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://tlq.ilaw.cas.cz/article/view/8/7>

Magdaléna Svobodová

The europeanization of political rights in Czechia : impact of the CJEU judgment C-808/21

Evropeizace politických práv v České republice: : dopad rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci C-808/21

Právník, Vol. 16, (2026) příl. Lawyer Quarterly No. 2/2026, p. 286–296

Článek se zabývá harmonizací politických práv v České republice pro občany ČR a unijní občany, se zvláštním zaměřením na dopady přelomového rozsudku SDEU ve věci C-808/21. Autorka provádí kvalitativní analýzu judikatury a jejích dopadů na vnitrostátní právní úpravu. Unijní občané v ČR byly dle autorky v minulosti diskriminovány pětiletou podmínkou trvalého pobytu pro komunální volby a také zákonem č. 424/1991 Sb., který jim zcela odpíral právo na členství v politických stranách. Zmiňovaný rozsudek Soudního dvora EU z 19.11.2024 však potvrdil, že toto omezení porušuje článek 22 SFEU, což vedlo k narychlo schválené české novele č. 235/2025 Sb., kterým se mění volební a některé další zákony. Ta sice unijním občanům s trvalým či přechodným pobytem vstup do politických stran umožňuje, avšak zakazuje jim působit v jejich statutárních orgánech. Dle článku představuje rozsudek další zásadní milník v upevňování unijního občanství jakožto nadřazeného statusu, avšak česká legislativa kvůli zákazu zakládání stran zůstává v částečném rozporu s unijním právem. Tato debata by měla iniciovat i diskuzi o politických právech pro více než 500 000 ukrajinských občanů dlouhodobě žijících v zemi. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://tlq.ilaw.cas.cz/index.php/tlq/article/view/704>

Petr Kyselák

Finanční záruka a její projevy v insolvenčním řízení

Právní rozhledy, Sv. 34, (2026) č. 7-8, s. 230-237

Finanční záruka je tradičně vnímána jako samostatný zajišťovací institut soukromého práva, článek se ale zaměřuje na význam a postavení finanční záruky v insolvenčním řízení. Autor rozebírá, jak se finanční záruka projevuje v insolvenčním řízení, jakou povahu má regresní nárok výstavce a jaké procesní důsledky jsou s jejím uplatněním spojeny. Dovojuje, zda má aktuální právní postavení beneficenta z finanční záruky legitimní základ pro odlišné zacházení oproti jiným nezajištěným věřitelům, či zda se jedná o funkční zajištění pohledávky (podobné zajišťovacím institutům ve smyslu § 2 písm. b) insolvenčního zákona). Z provedené analýzy vyplývá, že finanční (bankovní) záruka může při správném použití přispět k ochraně věřitelů i k zajištění plnění závazků. Její nespornou výhodou je vysoká míra právní jistoty pro beneficenta; poskytuje věřiteli praktickou (funkční) výhodu ve srovnání s jinými věřiteli. - Poznámky.

Martin Kosec

K použitelnosti § 2085 odst. 2 ObčZ na koupi nemovité věci

Právní rozhledy, Sv. 34, (2026) č. 9, s. 290-292

Autor předkládá vlastní právní argumentaci k možnosti uzavřít kupní smlouvu na nemovitou věc bez určení kupní ceny dle českého občanského zákoníku. Po obeznámení s relevantním právním rámcem a systematickou právní úpravou rozebírá vztah § 2080 a § 2085 odst. 2 ObčZ a zdůrazňuje význam § 2131 ObčZ. Návazně se zaměřuje na pojmové znaky kupní smlouvy a normativní význam kupní ceny i písemnou formu, vkladový režim a ochranu třetích osob u koupě nemovité věci. Autor uzavírá, že nelze uzavřít kupní smlouvu o převodu nemovité věci bez určení kupní ceny, popř. alespoň bez ujednání jejího způsobu určení, a dovozovat přitom použitelnost § 2085 odst. 2 ObčZ prostřednictvím § 2131 ObčZ. - Poznámky. -- Navazuje na článek "Lze uzavřít kupní smlouvu na nemovitou věc bez určení kupní ceny?", viz Právní rozhledy č. 4/2026, s. 117-122.

Tomáš Sokol, Vladimír Smejkal

Kryptoaktiva a jejich právní režim

Bulletin advokacie, Sv. 2026, č. 6, s. 15-36

Kryptoaktiva představují jeden z nejvýraznějších fenoménů současné ekonomické i právní reality. Dynamika jejich rozvoje, objem realizovaných transakcí i rostoucí společenský a ekonomický význam vyvolávají řadu právních otázek, přesto dosud chybí ucelené a systematické právní pojednání této problematiky. Článek přináší komplexní zpracování právních aspektů kryptoaktiv, resp. bitcoinů, v českém odborném prostředí (podrobné vysvětlivky pojmů; právní aspekty vzniku a užívání BTC; hodnota a cena bitcoinu; jeho právní a věcné "vady" a vliv na ocenění; čisté a "špinavé" bitcoiny). Text vychází z právního i technologického stavu ke dni 1.4.2026. - Poznámky.

Tomáš Grygar

Specifika odvolacího řízení podle stavebního zákona

Právní rozhledy, Sv. 34, (2026) č. 9, s. 269-277

Článek analyzuje specifika odvolacího řízení podle stavebního zákona, resp. se zaměřuje na výklad a aplikaci § 225 a 226 zákona č. 283/2021 Sb. Po vymezení věcné působnosti těchto ustanovení a výjimek z dvojinstančnosti řízení ve stavebních věcech, z nichž u mnohých panují oprávněné pochybnosti o jejich účelnosti, se autor věnuje samotnému odvolání s důrazem na věcnou i časovou koncentraci námitek v odvolacím řízení. Dále se zabývá rozhodnutím stavebního úřadu o odvolání z pohledu apelačního principu a výjimek z něj. Zásadní otázkou přitom je, zda lze § 225 odst. 1 stavebního zákona (zakotvující apelační princip v řízení o odvolání) vykládat tak, že zcela vytěsňuje ochranu účastníků před zákazem změny k horšímu a ochranu před uložením nové povinnosti v odvolacím řízení. - Poznámky.

Monika Pauknerová

Výhrada veřejného pořádku a propojování unijního a českého mezinárodního práva soukromého

Právník, Sv. 165, (2026) č. 6, s. 607-622

Článek vychází z argumentace Soudního dvora EU ve věci Pančarevo (C-490/20) a zkoumá, jak soud pracuje s právy dítěte odvozovanými z práva EU, zejména ve vztahu k volnému pohybu a přeshraničnímu uznávání manželství a rodičovství. Kriticky analyzuje použití pojmu "veřejný pořádek", který má odůvodnit

odchylku od základní svobody. Upozorňuje, že jeho unijní kontrola je problematická v oblastech spadajících do výlučné pravomoci členských států, zejména v rodinném právu. Autorka porovnává národní pojetí veřejného pořádku s judikaturou SDEU (rozsudky Coman, Pančarevo, Mirin, Trojan) a dochází k závěru, že evropský veřejný pořádek by neměl zasahovat do otázek osobního a rodinného stavu. Ani právo na volný pohyb podle čl. 21 SFEU, ani čl. 8 EÚLP podle ní nemohou takovou ingerenci ospravedlnit. ČR díky existenci registrovaného partnerství tento problém již neřeší, avšak pro některé členské státy zůstává otázka přeshraničního uznávání rodinných vztahů nadále obtížná. - Poznámky.

Petr Taranda

Zajišťuje současný insolvenční zákon v zásadě poměrné uspokojení všech dlužnických věřitelů (včetně správce daně)?

Právní rozhledy, Sv. 34, (2026) č. 9, s. 293-300

Bližší k vzájemným vztahům daňového a insolvenčního řízení. Autor uvádí, že stát je spolu se zajištěným věřitelem a insolvenčním správcem významným a zcela privilegovaným věřitelem, který si dokázal postupně prosadit v rámci insolvenční a úhrady pohledávek za majetkovou podstatou vlastní postup v duchu daňového řádu. Na tyto trendy navázala zejména judikatura Nejvyššího správního soudu. Autor rozebírá, jaký by měl být správný postup podle insolvenčního zákona, a ukazuje, k čemu dochází v reálné praxi zejména tam, kde je majetku k rozdělení mezi věřitele málo. Návazně přibližuje, jak se k problematice vztahů daňového a insolvenčního řízení stavěla v průběhu času judikatura správních soudů. Článek shrnuje zásadní výhody, které správce daně díky právní úpravě má oproti ostatním věřitelům a analyzuje, zda současná právní úprava insolvenčního řízení zajišťuje opravdu rovné zacházení se všemi věřiteli. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

Alison Killing

How China is breaking apart a people

Jak Čína rozkládá jeden národ

Financial Times, Vol. 2026, No. 42263 (29.5.2026), p. 17

Článek se zabývá transformací čínské státní kampaně namířené proti ujgurské menšině v autonomní oblasti Sin-t'iang. Po formálním uzavření dřívějších převýchovných táborů přešel režim k masovým vězněním a systematickému narušování ujgurských rodinných a společenských struktur. Sin-t'iang podle autorky disponuje největší detenční kapacitou na světě v poměru k populaci, schopnou bez přeplnění pojmut přibližně 627 000 osob, téměř jednoho ze čtyřiceti obyvatel. Článek dokládá, že represe se nově opírá o preventivní krátkodobá zadržování, plošný systém internátních škol a státem organizované transfery pracovních sil, které v r. 2025 zasáhly na 3 miliony Ujgurů přesunutých do továren po celé zemi. Tento asimilační program, doprovázený dřívější snahou o sterilizaci až 80 % žen v plodném věku do r. 2019, vystavuje nadnárodní korporace v sektorech jako elektronika či automobilový průmysl riziku zapojení do nucené práce, přičemž Peking aktivně znemožňuje nezávislé dodavatelské audity.

Marek Rojíček

Konec éry tabulek? : jak umělá inteligence mění tvář oficiálních statistik

Statistika & my, Sv. 16, (2026) č. 5, s. 26-27

Umělá inteligence zásadně proměňuje jak pracovní trh, tak fungování statistických institucí. Mění se samotná tvorba oficiálních statistik: národní úřady přecházejí od manuální rutiny k algoritmickému dohledu, využívají jazykové modely ke zrychlení zpracování dat a satelitní snímky k nahrazení nákladných terénních šetření. Klíčovým trendem je "AI readiness", tzn. poskytování strojově čitelných, standardizovaných a metadata obohacených dat, která umožní jejich přímé využití algoritmy. Autor zároveň upozorňuje na nutnost ochrany soukromí prostřednictvím tzv. technologie pro posílení soukromí (PETs) a na rostoucí význam otevřenosti a globální spolupráce. Článek přibližuje posun k datovým ekosystémům, kde AI urychluje produkci informací, mění roli expertů a vyžaduje nové standardy i institucionální adaptaci. -- Viz i další příspěvky tematické přílohy Statistika a umělá inteligence na s. 17-33.

Quantity not quality : immigration policy**Kvantita za kvalitu : imigrační politika**

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9501, p. 30-31

Článek rozebírá, jak se Velká Británie během několika let změnila z otevřené země na zemi s přísnou migrační politikou. Po velkém nárůstu imigrace v letech 2021-2023 vlády postupně zpřísnily pravidla pro zahraniční pracovníky i studenty, aby snížily počet příchozích. To sice vedlo k prudkému poklesu migrace, ale zároveň zkomplikovalo situaci firmám, které potřebují pracovní sílu, a snížilo atraktivitu země pro kvalifikované pracovníky. Článek upozorňuje, že omezování migrace neřeší všechny problémy a může mít negativní dopady na ekonomiku i integraci migrantů.

Účetnictví

Miloš Fiala

Audit jen pro větší hráče : co novela znamená pro firmy

Profi poradenství & finance, Sv. 14, (2026) č. 3, s. 52-53

Stručné přiblížení dopadu novely č. 316/2025 Sb. zákona o účetnictví. Úprava parametrů pro kategorizaci účetních jednotek posouvá hranice mezi malými a středními podniky a je změnou, která dopadne na tisíce podniků. Povinnost auditu účetní závěrky se od 1.1.2026 zúžila pouze na střední a velké účetní jednotky. Autor zároveň zvažuje, jakou roli bude hrát audit v řízení firem, které už pod zákonný požadavek nespádají. Tabulka shrnuje klíčové informace o změnách v povinném auditu.

Vladimíra Hedvika Lacheb

Chyby v účetnictví

Účetnictví v praxi, Sv. 30, (2026) č. 5-6, s. 27-30

Autorka vymezuje problematiku chyb v účetnictví, popisuje jejich nejčastější typy a příčiny a zaměřuje se na dopady z účetního i daňového hlediska. Mezi nejčastější patří chyby v účtování, v oceňování, v klasifikaci a vykazování a dále daňové chyby s účetním dopadem. Je zdůrazněno, že chyby v účetnictví mohou vést především ke zkreslení účetní závěrky, k ovlivnění ukazatelů výkonnosti, zadluženosti nebo likvidity, dále k nesprávnému stanovení základu daně a následně k doměření daně ze strany správce daně, včetně penále a úroků z prodlení. Následně autorka přibližuje možnosti opravy účetních chyb, včetně jejich prevence. Krátce také shrnuje doporučení pro podnikovou účetní praxi.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou dostupné v Odborné knihovně MF.

Účetnictví**Sv. 30, (2026) č. 6**

Zálohy a cizí měna (s. 2-8); Uplatnění AI v účetnictví a mzdovém účetnictví (s. 9-15); Vnitropodnikové směrnice pro podnikatele (s. 20-24); Vykazování finančních závazků dle IFRS. Část první - klasifikace a amortizovaná hodnota (s. 25-29); Změny související s implementací DAC8 (s. 30-33); Určení pravidelného pracoviště v pracovním právu: právní rámec, judikatura a nejčastější chyby v praxi (s. 34-39); Výběr zajímavých rozsudků Nejvyššího správního soudu k dani z příjmů: říjen 2025 (s. 45-47); Částečné pracovní úvazky pomohou pracujícím matkám (s. 48-51).

Veřejná správa

Jan Tejkal, Ondřej Pavlech

Ke změně zadávacích podmínek po uplynutí lhůty pro podání námitek stanovené dle § 242 odst. 5 ZZVZ

Veřejné zakázky, Sv. 2026, č. 2, s. 47-49

Novelou č. 166/2023 Sb. došlo mj. ke změně § 242 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek. Zadavatel může změnit zadávací podmínky i po uplynutí lhůty pro podání námitek. Musí však zohlednit, že dodavatelé již nemohou proti podmínkám podat námítka. Taková změna obvykle vyžaduje prodloužení lhůty pro podání nabídek, a to o dobu odpovídající povaze změny a navíc o 72 hodin. Zároveň nesmí dojít ke zkrácení lhůty pro podání námitek v neprospěch dodavatelů. Zákon však neukládá povinnost lhůtu prodloužit vždy, ale pouze tehdy, pokud to charakter změny vyžaduje. - Poznámky.

Karel Masopust

Možnosti a limity § 46 ZZVZ s ohledem na hodnotitelné údaje

Veřejné zakázky, Sv. 2026, č. 2, s. 37-40

Ustanovení § 46 zákona o zadávání veřejných zakázek představuje důležitý korektiv proti nadměrnému formalismu v zadávacím řízení. Jeho smyslem je umožnit odstranění odstranitelných vad nabídky a vyjasnění nejasných či neúplných údajů, aby zadavatel mohl rozhodovat na základě úplných, přesných a srozumitelných podkladů. Tento institut však podléhá jasně vymezeným limitům: lze jej využít pouze tehdy, pokud nedochází k materiální změně nabídky a není narušeno rovné a transparentní soutěžní prostředí. Autor na základě rozhodovací praxe ÚOHS a soudů přibližuje správný výklad § 46 ZZVZ se zaměřením na hranice mezi přípustným vyjasněním a nepřipustnou změnou, na zákaz změny nabídky po lhůtě a zvláštní ochranu hodnocených údajů. Zvažuje rovněž, zda je využití postupu dle § 46 ZZVZ právem zadavatele, nebo naopak jeho povinností. Autor zdůrazňuje, že toto ustanovení je zároveň úzce provázáno se sankčním mechanismem vyloučení. - Poznámky.

Návrh adaptace na revidovaný unijní právní rámec pro digitální identitu, který upravuje peněženku digitální identity

Právní rozhledy, Sv. 34, (2026) č. 7-8, příl. Legislativa, s. i-ii

Informace o návrhu zákona, který adaptuje právní řád ČR na revidovaný, přímo použitelný právní rámec pro evropskou digitální identitu, upravený evropským nařízením č. 2024/1183 (eIDAS 2). Jedná se o právní úpravu peněženky digitální identity EU za účelem zajištění podmínek pro přístup jak fyzických osob (občanů i rezidentů v EU), tak právnických osob se sídlem v EU, k bezpečné a důvěryhodné elektronické identifikaci a autentizaci, jakož i přístup k veřejným a soukromým online službám v EU. Nařízení eIDAS 2 dále upravuje vzájemné uznávání vnitrostátních systémů elektronické identifikace pro přeshraniční autentizaci přístupu k veřejné službě i dobrovolnost použití peněženky digitální identity. Současně stanoví právní rámec pro poskytování služeb, jako jsou elektronické podpisy, pečeti, časová razítka aj. V článku je blíže představena schválená adaptace, která je provedena formou změn zákonů č. 297/2016 Sb. a č. 250/2017 Sb.

Lukáš Pruška, Monika Kokešová

Změna termínu nebo doby plnění jako (ne)podstatná změna ve světle judikatury SD EU

Veřejné zakázky, Sv. 2026, č. 2, s. 32-36

Změna, resp. posun termínu, nebo prodloužení doby plnění představuje z pohledu práva veřejných zakázek zásah, který je třeba posuzovat se zvýšenou obezřetností. Judikatura i rozhodovací praxe správních soudů a orgánů dlouhodobě zdůrazňují, že doba plnění patří mezi stěžejní zadávací podmínky, které mohou mít přímý vliv na okruh potenciálních dodavatelů i na podobu jejich nabídky. Právě proto může změna termínu nebo doby plnění naplnit definiční znaky podstatné změny závazku ve smyslu čl. 72 odst. 4 evropské směrnice č. 2014/24/EU a § 222 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek. V článku je přiblížena unijní právní úprava změn závazků ze smluv na veřejné zakázky a česká národní úprava v ZZVZ. Poté autoři rozebírají změnu termínu optikou SDEU v rozhodnutí ve spojených věcech C-441/22 a C-443/22. Rozsudek poskytuje dva prakticky významné interpretační závěry (odmítnutí formalistického pojetí změny smlouvy; výklad změn z "nepředvídatelných okolností") a nepřímo ukazuje, kde lze hledat prostor pro změny termínu plnění u zkoumaných důvodů. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou dostupné v Odborné knihovně MF.

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 33, (2026) č. 6

Snaha obcí odmítat peníze je v zájmu státu aneb Můj první text napsaný spolu s umělou inteligencí (s. 16-18); Podle indexu prosperity regionů je v nejlepší kondici ORP Turnov (s. 20-21); Vybrané aspekty hospodaření čtyř největších měst v Česku - Praha, Brno, Ostrava, Plzeň (s. 22-23); Jak získat pro obec levnou elektřinu? (s. 25); Příprava nových VRT pokračuje. Uvažovanou síť rychlých spojení však čeká nutná redukce (s. 28); Reuse centra: druhý život věcí jako nový standard moderních obcí (s. 32-33); V Česku třídí pravidelně odpad 75 procent obyvatel (s. 41); Odpovědné veřejné zadávání lze využít také při podpoře udržitelného institucionálního stravování (s. 50-51); Je AI Act novým GDPR? Pro paniku ani horu dokumentace není obvykle důvod (s. 55).

Veřejná správa**Sv. 37, (2026) č. 6**

Chytrá řešení pronikají z radnic do škol i komunit (s. 4-6); Česko-slovenské sdílení chytrých řešení - Urbanity SmartForum (s. 7); Města a obce, které jdou s dobou (s. 8-12); Politika soudržnosti musí lépe reagovat na nové potřeby a priority - rozhovor s místopředsedou EK Raffaelem Fitto (s. 14-17); Příprava na komunální volby 2026 "postaru" (s. 18); Obec po volbách: Kdo rozhoduje a co už musí počkat (s. 19-20); AI starosta už není sci-fi: Obce ale musí řešit bezpečnost, odpovědnost i ochranu dat (s. 21-23); Jak zabezpečit obecní Wi-Fi? (s. 24); Čas běží bez ohledu na případný odklad některých povinností: Jak se připravit na atestovanou elektronickou spisovou službu (s. 28-29); Sněmovní tisk 187 navrhuje odklad eSSL: "Původci mají získaný čas využít", říká Daniel Doležal z MV (s. 30-31); ISSS 2026: Digitalizace a umělá inteligence pro efektivnější samosprávu (s. 32-33); Přehledně z EU: Evropané oslavili Den Evropy (s. 34-35); Bariéry v sedadlech aut: Proč drahý benzin k trvalé změně návyků nestačí? (s. 36-38); Tři základní pravidla pro používání cookies na webu (s. 40).

Veřejné finance. Rozpočet

Mike Bird

The \$32 trillion question special report: the US Treasury market**Otázka za 32 bilionů dolarů : zvláštní zpráva o trhu amerických státních dluhopisů**

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9502, centr. sec. (12 p.)

Zvláštní příloha se věnuje analýzám strukturální slabiny amerického trhu státních dluhopisů, jehož velikost přesahuje 32 bilionů dolarů a který tvoří základ globálního finančního systému. Série článků upozorňuje na klesající zahraniční poptávku, rostoucí závislost na hedgeových fondech a jejich obchodních strategiích, na napětí mezi Fedem a ministerstvem financí USA, a také na to, že tradiční instituce (banky, penzijní fondy) nejsou schopny absorbovat rostoucí objem emisí. Autor zvažuje i hypotetický scénář, ve kterém by americké státní dluhopisy přestaly plnit roli bezrizikového aktiva a dochází k závěru, že navzdory slabinám neexistuje reálná alternativa, což činí stabilitu tohoto trhu kriticky důležitou. -- Viz i článek na s. 12-13.

Ben Hall, Raphael Minder

Czech PM claims 'Trumpist' advantage on Nato shortfall**Český premiér tvrdí, že má v otázce schodku v rozpočtu NATO "trumpovskou" výhodu**

Financial Times, Vol. 2026, No. 42265 (1.6.2026), p. 2

Článek se zabývá pragmatickým postojem českého premiéra A. Babiše k aliančním závazkům. Text čerpá z rozhovorů s premiérem Babišem a prezidentem ČR Petrem Pavlem. Dle autorů Česká republika v r. 2026 pravděpodobně nesplní dohodnutý 2% cíl HDP na obranu. Babiš, který sám sebe otevřeně označuje za „trumpistu“, spoléhá na to, že jej před hněvem amerického prezidenta ohledně nízkých výdajů ochrání jejich dřívější osobní vztah. Česko se také zavázalo k dosažení nového 3,5% cíle HDP na obranu do r. 2035, což již premiér vidí jako realistické. Dle autorů představuje Babišův návrat do čela země a jeho spojenectví v rámci frakce Patrioti pro Evropu další posílení euroskeptického proudu v EU, což doprovází vnitrostátní spory s prezidentem Pavlem o reprezentaci státu na summitu NATO a pokračující prověřování ze strany Evropské komise kvůli možnému střetu zájmů a dotačním tokům pro holding Agrofert.

Martin Greive, Jan Hildebrand

Letzter Rettungsversuch für die Schuldenbremse**Poslední pokus o záchranu dluhové brzdy**

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 105 (5.6.2026), S. 12-13

Komise pro reformu dluhové brzdy v Německu stojí na pokraji neúspěchu. Odborníci nyní podnikají ještě jeden pokus: speciální koncepce s názvem "Finanční cesta Plus" (Finanzpfad-Plus) má umožnit dosažení kompromisu. Strategický fiskální plán má zajistit, aby se státní zadlužení v dlouhodobém horizontu snížilo směrem k 60 procentům. Zároveň za určitých podmínek umožňuje vyšší rozpočtový schodek, než stanovovalo staré pravidlo.

Petr Fejtek

Multiplikátor - zázrak nebo šalba?

Profi poradenství & finance, Sv. 14, (2026) č. 3, s. 20-23

Článek analyzuje současnou fiskální politiku českého státu v kontextu omezené účinnosti multiplikátoru a rostoucího zadlužení. Vládní expanze je prezentována jako ekonomicky neadekvátní a cyklicky nevhodná. Výdaje orientované na spotřebu generují inflační tlaky a vytěsňují soukromé investice, což autor označuje za "dluhový doping". Tento postup zvyšuje náklady dluhové služby, které již dosahují 110 miliard korun, a omezuje fiskální prostor státu. Text zdůrazňuje, že stát má plnit primárně regulatorní funkci a nemá "nahrazovat trh politickými sliby". Rostoucí úrokové zatížení navíc zvyšuje riziko zhoršení ratingu. Multiplikátor může být efektivní pouze tehdy, pokud jsou veřejné prostředky směřovány do produktivních investic, nikoli do spotřebních transferů, které prohlubují fiskální nerovnováhu.

John Plender

Trump's empire of debt

Trumpovo impérium dluhů

Financial Times, Vol. 2026, No. 42268 (4.6.2026), p. 15

Článek se zabývá rizikem ztráty globální ekonomické síly USA v důsledku neudržitelného zadlužování. Vojenské konflikty dle autora stály Spojené státy po r. 2001 přibližně 8 bilionů dolarů, což spolu s nynější válkou v Íránu vyhnalo celkový veřejný dluh na 36 bilionů dolarů. Americký rozpočtový deficit dosahuje téměř 6 % HDP, úroky z dluhu stouply z 1,5 % v r. 2021 na více než 3 % HDP a prezident Trump pro r. 2027 požaduje astronomický obranný rozpočet ve výši 1,5 bilionu dolarů, což představuje dvojnásobek oproti r. 2020. Slabá fiskální disciplína podkopává roli dolaru jako dominantní rezervní měny. Dle článku totiž zlato poprvé v historii vystřídalo americké státní dluhopisy na pozici nejvýznamnějšího rezervního aktiva. Kombinace polarizované domácí politiky, odchodu zahraničních investorů a rostoucí fragility dluhopisového trhu staví USA před reálnou hrozbu stagflace.

Zdravotnictví

Daniel Delhaes, Britta Rybicki

Warkens wackeliges Versprechen : Gesundheitsreform

Nejisté sliby ministryně zdravotnictví Warkenové : reforma zdravotnictví

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 89 (11.5.2026), S. 6-7

Německá vláda chce do r. 2027 stabilizovat příspěvky na zdravotní pojištění na průměrné úrovni 17,5 procenta. Reforma zdravotnictví má v rámci zákonného zdravotního pojištění ušetřit 16 miliard eur. Návrh zákona ministryně zdravotnictví N. Warkenové v současné době prochází parlamentním schvalovacím procesem. Podle výpočtů Institutu německého hospodářství však již dnes mnoho pojištěnců platí vyšší doplňkové příspěvky na zákonné zdravotní pojištění, než je cílová hodnota, kterou stanovila spolková vláda pro r. 2026.

Zemědělství

Vladimíra Příbylová, Veronika Výborná a Adéla Milerová

Rodinné farmy: daňová a účetní specifika a možná dotační podpora

Daně a právo v praxi, Sv. 31, (2026) č. 5-6, s. 40-43

Institut rodinného zemědělského hospodářství nepředstavuje samostatný daňový ani účetní režim; praktické fungování rodinných hospodářství je vždy výsledkem konkrétního nastavení právních vztahů mezi jeho členy, zvoleného způsobu evidence a schopnosti správně uchopit specifika zemědělské výroby. Autorky rozebírají, kdy rodinné farmy vedou účetnictví a kdy daňovou evidenci, jak lze využít institut spolupracujících osob i jaká jsou specifika účetního a daňového zachycení zvířat a rostlinné výroby. Popisují zvláštní úpravu daňových odpisů u zemědělských strojů a upozorňují také na vybrané aspekty daně z přidané hodnoty i dotační tituly, které mohou mít na fungování rodinných farem významný dopad (dotační titul investice do zemědělských podniků a investice do zpracování zemědělských produktů). Propracované nastavení těchto oblastí může mít přímý dopad na stabilitu a kontinuitu podnikání, včetně generační výměny.

Životní úroveň

Kateřina Smejkalová

Důstojný život v Česku stojí přes 48 000 Kč hrubého, v Praze a Brně ještě mnohem víc

Sondy, Sv. 2026, č. 5, s. 32-33

Minimální důstojná mzda je indikátor, který na základě skutečných cen za předešlý rok vyčísluje, jakou výši by musela mít odměna za práci za běžnou pracovní dobu, aby pracujícím a jejich domácnostem poskytla dostatek finančních prostředků k dosažení běžného životního standardu. Za vývojem tohoto ukazatele i každoroční aktualizací propočtu stojí nezávislá mezioborová expertní platforma, která se inspirovala zahraničním konceptem "living wage". Příspěvek představuje aktualizovanou výši minimální důstojné mzdy v ČR za r. 2025, porovnává ji s mzdovou úrovní a identifikuje individuální i celospolečenské důsledky tohoto stavu. Dále upozorňuje na masivní nerovnosti disponibilního příjmu, majetku a jistoty v bydlení a hodnotí dopady současné situace na českou společnost a demokracii.

Francesco Maura, Guglielmo Weber, Nancy Zambon

Financial distress during the pandemic : the role of government support

Finanční potíže během pandemie : úloha státní podpory

Fiscal studies, Vol. 46, (2025) No. 4, p. 491-511

Autoři zkoumají, jak načasování vládních ekonomických podpůrných opatření během pandemie covid-19 ovlivnilo finanční tíseň domácností v Evropě, zejména u osob starších 50 let. Studie propojuje longitudinální data SHARE (za období 2015–2022) s detailními informacemi o vládních politikách. Načasování podpory měří pomocí indexů zachycujících přísnost restrikcí a rozsah ekonomické pomoci napříč zeměmi. Analýza ukázala, že včasná podpora významně zmírnila finanční potíže domácností, zejména těch, které zažily výpadek práce nebo v nichž je živitelem OSVČ. Naopak v zemích, kde vlády reagovaly opožděně, se finanční situace zranitelných domácností během první vlny pandemie výrazně zhoršila. Rozdíly se později zmenšily, protože do léta 2021 již všechny země zavedly podpůrná opatření. Autoři zdůrazňují, že účinnost státní podpory nezávisí jen na její velikosti, ale především na rychlosti zavedení. Efekty se nevyskytují u domácností osob nad 65 let, které nebyly vystaveny pracovním šokům. Závěry mají zásadní dopady pro tvorbu krizových politik: opožděná podpora ztrácí svou schopnost chránit zranitelné skupiny, zatímco rychlá reakce dokáže zmírnit finanční dopady i při vysoké míře restrikcí. - Poznámky.

Pedro Carneiro, Francesca Foliano, Sonya Krutikova, Julia Loh, Lindsey Macmillan

Not just a North-South divide: the geography of opportunity in England

Nejen rozdělení na sever a jih: geografie příležitostí v Anglii

Fiscal studies, Vol. 46, (2025) No. 4, p. 423-450

Studie zkoumá, jak se v Anglii liší vazba mezi socioekonomickými podmínkami v dětství a výdělkem v dospělosti. Zatímco rozdíl mezi severem a jihem je zřejmý, významné rozdíly se neobjevují jen mezi jednotlivými regiony, ale často i mezi sousedními oblastmi uvnitř nich. Zvláště výrazně se ukazuje nevýhoda mladých lidí vyrůstajících v chudých čtvrtích velkých měst mimo Londýn, kteří dosahují podstatně nižších výdělků než jejich vrstevníci z chudých čtvrtí v jiných typech lokalit. Studie také identifikuje silné genderové rozdíly: ženy jsou na kvalitu dětského prostředí citlivější než muži a geografické vzorce se mezi pohlavími často liší. Autoři také upozorňují, že vyšší rovnost příležitostí v některých oblastech neznamená automaticky lepší výsledky pro znevýhodněné skupiny, protože může být způsobena horšími výsledky mladých lidí z bohatších rodin. Významnou roli hraje selektivní migrace, kdy mladí lidé ze znevýhodněného prostředí častěji odcházejí do výnosnějších regionů, což může lokální nerovnosti dále prohlubovat. Studie zdůrazňuje potřebu lokalizovaných politik, které reflektují specifické podmínky jednotlivých míst i genderové rozdíly. - Poznámky. -- Viz také další příspěvky k tématu prostorové nerovnosti a ekonomických rozdílů v Anglii na s. 415-473.

Ostatní

Gen-Z socialism : economic ideas

Socialismus generace Z : ekonomické nápady

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9502, p. 61-63

Článek se zabývá novou vlnou socialismu mezi mladší generací, která reaguje na rostoucí životní náklady, nerovnost a obavy z dopadů umělé inteligence. Na rozdíl od starších směrů se tato „Gen-Z“ levice v USA zaměřuje hlavně na praktická opatření, jako jsou regulace cen, levnější bydlení či vyšší státní podpora, financovaná především zdaněním nejbohatších. Text upozorňuje, že tyto myšlenky mohou být pro voliče atraktivní, ale často jsou ekonomicky problematické a obtížně realizovatelné. Závěrem naznačuje, že i přes kritiku bude tento směr politiky nadále sílit a ovlivňovat veřejnou debatu. -- Viz také s. 7.

The secret plan to replace NATO : European defence

Tajný plán jak nahradit NATO : evropská obrana

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9500, p. 17-18

Článek se zabývá obavami evropských států z oslabení závazků USA v NATO a možného stažení amerických vojenských sil z Evropy. Rozhodnutí prezidenta Trumpa omezit vojenskou přítomnost vyvolává nejistotu a nutí evropské země připravovat se na scénář, kdy by musely čelit Rusku bez americké podpory. Evropská unie proto hledá alternativní struktury obrany a velení, například menší koalice zemí nebo iniciativu Joint Expeditionary Force (JEF; vznikla v r. 2014 z popudu Velké Británie a dalších 6 států NATO). Závěrem článek zdůrazňuje, že pokud USA svou vojenskou roli omezí, Evropa bude muset vytvořit vlastní funkční obranný systém, jinak se její odstrašení stane nedůvěryhodným. -- Viz také příspěvek na s. 33-34.

A turning tide : Ukraine's war

Obrat k lepšímu nebo horšímu? válka na Ukrajině

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9501, p. 25-26

Článek popisuje dvojí realitu války na Ukrajině, kdy na frontě země získává převahu díky dronům, profesionalitě a technologické převaze, zatímco v zázemí ji oslabují energetické výpadky, únava společnosti, korupce a problémy s odvody. Ukrajina dokáže držet linii a způsobuje Rusku obrovské ztráty, ale zároveň čelí nedostatku vojáků, infrastrukturním škodám a politickému napětí. Článek zdůrazňuje, že budoucnost Ukrajiny je nejistá a že může přežít a uspět, ale za cenu velkých ztrát a hlubokých společenských změn.

The wild south-east : Bulgaria and Romania

Divoký jihovýchod : Bulharsko a Rumunsko

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9500, p. 18-19

Článek se věnuje politickému vývoji v Bulharsku a Rumunsku a upozorňuje, že i po odchodu Orbána z maďarské politiky se v EU objevují nové populistické vlády. V Bulharsku zvítězil proruský politik Rumen Radev, který kritizuje sankce proti Rusku a podporu Ukrajiny, zatímco v Rumunsku sílí nacionalistická opozice. Změny souvisejí s ekonomickými problémy, vysokými cenami a nespokojeností voličů. Článek však naznačuje, že nové vlády nemusí být tak radikální, jak se zdají, protože jsou omezeny ekonomickými zájmy a vazbami na EU. Přesto vyvolávají obavy z oslabení jednoty Evropské unie, zejména v otázkách podpory Ukrajiny.

Demetri Sevastopulo, Joe Leahy

Will Trump abandon Taiwan?

Opustí Trump Tchaj-wan?

Financial Times, Vol. 2026, No. 42272 (9.6.2026), p. 15

Článek popisuje rostoucí znepokojení na Tchaj-wanu ohledně spolehlivosti amerických bezpečnostních záruk. Americký prezident Trump po summitu s čínským prezidentem Si Ťin-pchingem označil dodávky zbraní na Tchaj-wan za možný bod pro vyjednávání a zpochybnil americké odhodlání vojensky zasáhnout. Vojenská spolupráce USA a Tchaj-wanu dle autorů nadále pokračuje, ovšem veřejné výroky ministra obrany USA Hegsetha oslabují americkou důvěryhodnost a nahrávají Číně. Situaci dále

komplikuje domácí politická krize na Tchaj-wanu, kde opoziční strana KMT prosadila výrazné snížení obranného rozpočtu z původních 40 miliard amerických dolarů na 25 miliard USD, což paralyzuje domácí produkci dronů. Tchaj-wan přitom zajišťuje 90 % globální produkce nejpokročilejších mikročipů pro umělou inteligenci. Dle respondentů bude klíčovým testem budoucího vývoje osud odloženého zbrojního balíku v hodnotě 14 miliard USD, jehož schválení či blokáce před plánovanou zářijovou návštěvou Si Ťin-pchinga ve Washingtonu ukáže, zda USA vymění bezpečnost demokratického spojence za dočasnou obchodní stabilitu s Čínou.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou dostupné v Odborné knihovně MF.

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 70, (2026) č. 22

Nedostatek energetických komponent: svět bojuje o turbíny, transformátory a elektrické kabely - komentář (s. 8-9); Česko přichází o Einsteiny. Proč školství neumí najít nadané děti - téma čísla o podpoře nadání v Česku (s. 12-19); Ústup globalizace neblaze dopadne na naše děti, ukazuje švédský ekonom - rozhovor s N. Berggrenem o tom, proč protekcionismus nahrává populismu, jak geopolitická nejistota formuje naše podvědomí i postoje dětí či proč jsou tolerantnější společnosti zároveň ekonomicky efektivnější (s. 20-27); Amerika není celý svět. Jenže v portfoliích to tak často vypadá (s. 28-31); K hypotéce spotřebák. Dluhy ekonomicky aktivních rostou, ČNB začala krotit banky (s. 32-33); Skrytý účet za Dukovany. Nejde pouze o reaktory, ale také o region (s. 42-43); AI zhoršuje kritické myšlení. Jak ji používat, aby nezlenivěl mozek (s. 44-45); Co nakopává a brzdí prosperitu - infografika ilustruje porovnání prosperity a finančního zdraví v r. 2025 v zemích EU (s. 50).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 70, (2026) č. 23

Česká mzda je jedna z nejnižších v EU. Ženy jsou na tom stále výrazně hůř než muži - komentář (s. 6); Za stříbro knedlíky a jitrnice. Jak hráli Češi fotbal, když to ještě uměli - téma čísla (s. 8-20); Česko se dere do čela závodu o malé reaktory. Nikdo ale neví, kdy se vyplatí (s. 22-24); Majitelé otálejí s převodem rodinných firem. Kdy začít, aby proběhl hladce (s. 34-36); Nová pravidla mohou zdražit taxislužbu o více než deset procent - rozhovor s J. Uhlířem z Boltu (s. 38-41); Maturitní přeborníci - infografika ukazuje, na kolik procent studenti zvládli maturitu podle typu škol (s. 50).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 70, (2026) č. 24

Růst populace se zastavil, v případě masivního odlivu cizinců čeká ceny nemovitostí silné ochlazení - komentář (s. 6); Jaké ponaučení si vzít od společností, které přežily staletí: mnohé firmy sotva zvládnou mírnou změnu úrokových sazeb. Jak to, že jiné přecházejí války, epidemie i hospodářské kolapsy? - téma čísla (s. 12-17); Přestal jsem věřit akciím. Fotbalový klub je srozumitelnější investice - rozhovor s M. Turkem, zakladatelem fondu 10X a majitelem FK Dukla Praha (s. 18-25); Staré penzijní má skončit. Co udělat už teď, abyste zbytečně nepřicházeli o peníze? (s. 30-31); Mantinely pro švarcsystém jdou do finále. Stát trvá na rozvolnění (s. 34-35); Češi přestávají spekulovat. Více než 60 procent jich už investuje přes ETF, říká český broker - rozhovor s V. Holovkou z XTb (s. 38-41); Mistrovství miliardových klubů - infografika s hodnotou týmů a nejdražšími hráči na MS ve fotbale (s. 50).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 70, (2026) č. 25

Stavební právo znovu na začátku. Tentokrát s bydlením v hlavní roli - komentář k novele stavebního zákona (sněmovní tisk č. 67) (s. 6-7); Sedm lekcí, které investorům zanechaly největší finanční krize: historické otřesy ukazují opakující se vzorce na trzích. Proč je sledovat i v době AI euforie a růstu dluhů států - téma čísla (s. 10-15); AI zaplavuje internet falešnými e-shopy. Ty poctivě odrážejí od zákazníků - rozhovor s generálním ředitelem Heureka Group D. Chmelařem (s. 16-22); První česká oběť umělé inteligence? Pracovní místa, která vůbec nevzniknou (s. 24-27); Nájem, nebo hypotéka? Jak musí růst ceny bytů, aby vlastnictví ještě dávalo smysl (s. 28-31); Zbohatli jsme až moc, růst musí přestat, žádají po Západu slavní ekonomové (s. 32-33); Vláda chce ze státu udělat developera a přinést na trh tisíce nových bytů - státní bytová výstavba a SIRS (s. 34-35); Statisíce hypoték čeká skokové zdražení o několik tisíc korun měsíčně - zdražování hypoték a refixace (s. 40-41); Manželství netáhne - infografika o sňatcích a rozvodech v ČR (s. 50).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2026, č. 12**

Inflace se opravdu vrací - komentář (s. 12); Uspějí noví političtí lídři? Přicházejí, aby oživilí zaseklou domácí politiku - téma čísla (s. 14-20); Flexibilní energetika, cesta do 21. století: česká ekonomika i průmysl patří mezi energeticky nejnáročnější v Evropě. A to přesto, že se v průmyslu díky novým technologiím šetří. Jak bude vypadat energetika budoucnosti při stále větší potřebě energie? (s. 24-26); Žurnalistika jako investiční strategie: kdyby reportér listu The Wall Street Journal otevřel short pozici na firmu a následně o ní publikoval investigativní článek, pravděpodobně by přišel o práci. Hunterbrook na stejném principu postavil celý byznys. Propojení newsroomu a hedgeového fondu z něj udělalo jeden z nejkontroverznějších experimentů současné žurnalistiky (s. 30-36); Francie zakázala nikotinové sáčky, Švédové se zlobí - ve spolupráci s Financial Times (s. 42-43); Finanční zákulisí mladého státu: Živnobanka a ti druzí. První československá republika měla pět velkých bankovních domů - seriál Byznys první republiky (s. 44-47); Budoucnost válčení patří robotům (s. 58).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2026, č. 13**

Zmarněná příležitost - komentář ke změnám v penzijním připojištění (s. 12); Hovězí jako luxusní zboží - téma čísla o živočišné výrobě (s. 14-18); Dovolená, základ života: pro Čechy je dovolená jistota, na niž si nenechají sáhnout a vždy na ni nějak nastřádají, i kdyby na chleba nebylo. Na dovolené také umíme ušetřit nejvíce v Evropě. Jezdíme už méně s cestovkami a více na sebe a po vlastní ose - cestování (s. 20-26); Rekreační plavba táhne. Kapitány i státní investice (s. 28-29); Nejvíce zboží se v Evropě přepraví po silnici (s. 32); Odchod ČEZ z burzy s velkým otazníkem: budou nakonec drobní akcionáři energetického gigantu tleskat nadšením nad férovou odkupovou cenou, nebo jen sledovat, jak celé představení v zákulisí mistrně sehrál stát s velkými hráči? (s. 34-35); Co stojí za novým boomem kolumbijského kokainu: levicové povstalce vystřídali gangsteři, kteří prodávají stále více drog do Evropy a Asie - ve spolupráci s Financial Times (s. 38-42); Dopravní tepny nového státu: mladá ČSR zažila rozmach automobilismu, který si vynucoval rozvoj silniční a dálniční sítě - seriál Byznys první republiky (s. 46-49); Léto 2026 přeje bližším a bezpečnějším destinacím (s. 58).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 102 (29.5.2026)**

Zdravější Česko. Firmy dostanou za prevenci daňové úlevy: nemocní zaměstnanci stojí byznys miliardy korun ročně. Proto se řada firem o zdraví svých lidí stará, jenže náklady jdou celé na ně. To se zřejmě brzy změní (s. 1-2); Bezúročný úvěr až dva miliony, dotace maximálně 400 tisíc. Stát představil Novou zelenou úsporám - státní podpora (s. 3); AI do škol nesmí. Děti se musí naučit logicky myslet, varuje držitel Nobelovy ceny - rozhovor s ekonomem Philippem Aghionem (s. 4); Otřesy na Úřadu vlády pokračují. Šedesát expertů navrhlo Babišovi kompromis, premiéra ale nechává chladným (s. 7); Jak se štěpí ČEZ. Co mají čekat akcionáři před největší změnou v historii skupiny (s. 10-11); Co se to vaří v ČNB? Chystané změny mohou ovlivnit inflaci - komentář (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 103 (1.6.2026)**

Penzijko s turbem: spoření na důchod má začít vydělávat. Jak klesnou poplatky? (s. 2); Velká analýza výnosů a nákladů. Čísla ukazují, proč stát zasáhne u poplatků - příjmy z poplatků penzijních společností (s. 5); Potravinový ombudsman chce regulovat slevy i prodej pod nákupní cenou - maloobchod (s. 8); Obrana bude vydávat "glejt" pro nákupy zbraní za unijní miliardy, firmy osvobodí od platby DPH (s. 10); Šedá ekonomika, mantra, která náš rozpočet nezachrání - komentář (s. 13); Podle unijní metodiky jsme premianti, problém je ale bydlení - komentář k tempu zdražování (s. 13); Ekonomika sílí, ale průšvih jsou ceny bytů. Co nakopává a brzdí prosperitu Česka - index prosperity a finančního zdraví 2025 (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 105 (3.6.2026)**

Inflace v eurozóně roste, trhy očekávají zvýšení sazeb (s. 2); EU se dohodla na dalším zpřísnění migrační politiky - boj s ilegální migrací (s. 3); Pojistka proti predátorským úvěrům: moderní lichváři žijí z bezzubých zákonů, stát teď poprvé vymezí mantinely. (s. 4); Politický tlak byl zjevný, říká zakladatel Portosu o dění kolem Agrofertu - rozhovor s J. Císařem o posudcích v kauze střetu zájmů A. Babiše (s. 8-9); Ceny energií i Trump. Optimismus českých firem klesl nejnižší za poslední dva roky - ČSOB Index očekávání firem (s. 11);

Ústup globalizace neblaze dopadne na naše děti, ukazuje švédský ekonom N. Berggren - rozhovor o tom, proč ekonomická otevřenost podporuje toleranci, jak protekcionismus nahrává populismu a proč jsou společnosti s vysokou mírou důvěry zároveň ekonomicky výkonnější (s. 12-13).

Hospodářské noviny

Sv. 70, (2026) č. 106 (4.6.2026)

Vláda navrhuje osekát vysoké poplatky u penzijníka víc, než se čekalo: kabinet chystá velkou reformu spoření, díky kterému budou moci lidé jít do důchodu s více než milionem korun navíc. Mladé do 30 let pak láká na dvojnásobný státní příspěvek a změny u předčasného výběru části úspor (s. 1); Boj o 182 miliard dolarů. Svůj podíl ze zaplacených cel chtějí po Trumpovi vrátit také české firmy - americká cla (s. 3); Dějí se věci jako z jiného světa. EU se musí vydíráni od USA a Číny bránit - rozhovor s odborníkem na mezinárodní obchod M. Parízkem z FSV UK (s. 11); Stát šedou ekonomiku nezavírá, ale další regulací úvěrů otvírá - komentář (s. 12).

Hospodářské noviny

Sv. 70, (2026) č. 107 (5.6.2026)

Brusel: nárokové dotace pro Agrofert se mají dál proplácet (s. 2); Ekonomiky dusí nárůst mladých nezaměstnaných. Připravit se musí i Česko (s. 3); Kancléř Friedrich Merz: je už "na odstřel", nebo CDU zatím "přepřahat" nebude? (s. 10); Zrušit DIP a vrátit se do fondů? Lepší penzijní má být tvrdá konkurence, ukazují výpočty (s. 11); Jak se solárníci chystají na dobu, kdy jim skončí jistota garantovaných výdělků - energetika (s. 12); Česká mzda roste, ale je jedna z nejnižších v Evropské unii - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 70, (2026) č. 111 (11.6.2026)

Vláda chce mladým zvýhodnit hypotéky. Experti varují před pokřivením trhu - trh s bydlením (s. 1); Zůna žádá navýšení výdajů na obranu na dvě procenta HDP (s. 2); Evropa před rozhodnutím o obchodní válce s Čínou. Roste tlak na tvrdší cla a rozhodne jedna země (s. 7); Staré penzijní má skončit. Co udělat už teď, abyste zbytečně nepřicházeli o peníze - transformované fondy (s. 11); Je inflace pod kontrolou? ČNB hraje o důvěru Čechů - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 70, (2026) č. 113 (15.6.2026)

Stovky miliard na Dukovany mimo rozpočet. Schillerová využije obecní figl: záměr ministryně financí Aleny Schillerové půjčit jaderné elektrárně stovky miliard korun bez dopadu na státní rozpočet zkomplikuje podle expertů hodnocení a srovnání rozpočtové politiky jednotlivých vlád (s. 1); ČNB pokutovala firmu za úvěry s prvky lichvy (s. 3); České firmy podávají insolvenční návrhy pozdě, stát i věřitelé přicházejí o peníze. Experti vidí řešení v zahraničí (s. 5); Schillerová o příštím rozpočtu: Počítáme s dalšími škrti, ale i vyššími dluhy - rozhovor (s. 8-9); Test "bývalého Babišova poradce": bude Michl poprvé hlasovat pro vyšší sazby? - komentář (s. 14); Osmdesátník Trump irituje výroky o inflaci a vnáší nervozitu mezi republikány (s. 16).

Hospodářské noviny

Sv. 70, (2026) č. 115 (17.6.2026)

Z Česka může zmizet milion lidí dříve, než se čekalo. Ovlivní to i cenu realit - migrace (s. 3); Minimální odvody živnostníkům od července klesají. Co přesně dělat pro vrácení přeplatku? (s. 6); Západ musí omezit svůj růst, vyzývají slavní ekonomové. Příklad Itálie ale ukazuje, že to není úplně dobrý nápad (s. 8); Státy vydávají dluhopisy rekordním tempem, hrozí rostoucí tlak na centrální banky a vyšší inflace - státní dluh (s. 9); Celková a jádrová inflace: proč je rozdíl mezi nimi důležitý - komentář (s. 15).

Hospodářské noviny

Sv. 70, (2026) č. 117 (19.6.2026)

Do Česka by mohly přijít z Bruselu nečekané, ale vítané miliardy navíc: nový návrh společného rozpočtu EU je pro Česko štedřejší, než byl ten původní. Nelíbí se ale zemím, jako je Německo nebo Nizozemsko. Aby mu daly zelenou, bude nutné dohodnout se na kompromisu (s. 1); Pohonné hmoty zlevňují. Prostor pro další pokles cen je hlavně u nafty (s. 2); Start-upy vyhlíží klíčovou změnu. Přinést má spolupráci s OSVČ bez rizika i daňové výhody pro andělské investory (s. 3); Boj o poplatky skončí před Ústavním soudem, slibuje opozice - veřejnoprávní média (s. 3) a související komentář na s. 14; ČNB poprvé pod Michlovým vedením zvýšila úrokové sazby. Chceme brzdit úvěrový boom, uvedl guvernér (s. 4).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 118 (22.6.2026)**

Stát dá přes miliardu ročně na vytvoření nových míst pro nezaměstnané: v červenci startuje tzv. superdávka a ministerstvo práce chystá její "doplněk". Těm, kteří nepracují, ale chtějí by, nabídne státem dotované zaměstnání. Zaplatí za to přes miliardu korun (s. 1); Ochrana přírody pod tlakem Motoristů. Kritici zmiňují riziko nižších sankcí i vazby na byznys. Co reálně hrozí? (s. 4); Řecko má rozpočtové přebytky a závazky vůči věřitelům splácí v předstihu. Vyhráno ale ještě nemá (s. 10); Babiš ochutnal Trumpovu medicínu. Nátlak na ČNB není dobrá cesta, jak zlevnit hypotéky - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 119 (23.6.2026)**

Po 20 letech ožívá jednotné inkasní místo, nejprve pro vymáhání dluhů: finanční správa by mohla začít vymáhat vedle daní i pojistné za ČSSZ - JIM (s. 1); Stát opět pootevře dvířka do evidence skutečných majitelů firem. Ti uvidí, kdo se na ně informoval (s. 7); Cíl zmocněnce Landovského: dávat na obranu víc, než Fiala - rozhovor, ve kterém Landovský popisuje své plány s rozpočtem ministerstva obrany i vztahy s ministrem Zünou a premiérem Babišem (s. 8-9); Bojí se zahraniční fondy zestátnění ČEZ? Globální správce kapitálu se ve velkém zbavoval akcií energetické firmy (s. 11); Pod novým vedením bude americký Fed pro finanční trhy méně čitelný - komentář (s. 12); Jak zmírnit penzijní průšvih? Míč je na straně zaměstnavatelů - komentář (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 121 (25.6.2026)**

Německý recept na penze. V navržené reformě jde výrazně dál než Česko: v Česku se nyní chystají dílčí reformy zaměřené jak na první penzijní pilíř, tak na dobrovolné spoření (s. 1); Nová povinnost pro firmy v době brigád: od července musí všechny nové zaměstnance hlásit předem (s. 6); Peníze pro veřejnoprávní média z rozpočtu? Funguje to, ale nezbytné jsou pojistky - rozhovor s šéfem Evropské vysílací unie N. Curranem (s. 9); Jednotné měsíční hlášení zůstává pro účetní peklem - komentář (s. 14); EU si zatím neumí poradit s rostoucí závislostí na Číně - komentář k mezinárodnímu obchodu (s. 15); O obecní bydlení je enormní zájem. Stát bude jeho výstavbu dále podporovat (přil. Svět nemovitostí, s. 2).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 125 (1.7.2026)**

Maratony dodávek končí. Rychlé přepravy po Evropě podrazí - mezinárodní doprava s digitálním tachografem (s. 3); Začíná platit nové clo na balíčky z Číny. Proč ho Evropa zavádí a jak na vás dopadne? - konec výjimky na osvobození balíčků do hodnoty 150 eur od cla (s. 4); Španělsko otevřelo dveře migrantům. Zájem ho překvapil (s. 6); Trump si počkal. Zemím EU tentokrát hrozí clem ve výši 100 procent, dopadlo by i na české firmy - odvěta za zavedení tzv. daigitální daně (s. 7); Akciové trhy blízko maxim, zatímco bitcoin lapá po dechu. Kam až může nejznámější kryptoměna klesnout? (s. 13); Levnější penzijko: Ano, ale ne za cenu horších investic - komentář k omezení marží (s. 15).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 24, (2026) č. 5-6**

Změny v uplatňování DPH při dodání vybrané nemovité věci (s. 3-8); Zastupování obce jako společníka na valné hromadě kapitálové obchodní společnosti (s. 9-13); Zřizování obecních sportovišť jako naplnění povinnosti uspokojování potřeb občanů obce a zajištění jejich provozu v kontextu právní úpravy (s. 17-22); Dotace v cizí měně v účetnictví nestátních neziskových organizací (s. 23-27); Veřejné sbírky v praxi neziskových organizací (s promítnutím novely zákona účinné od 1.1.2025) (s. 28-33); Sazby DPH u nemovitých věcí (s. 34-37); Sčítání příjmů a minimální vyměřovací základ zaměstnance ve zdravotním pojištění (s. 41-45).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	47
Ekonomické vědy. Ekonomie	48
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	48
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	49
Podnik a podnikání	49
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	50
Právo.....	50
Účetnictví	51
Veřejné finance. Rozpočet.....	51
Zemědělství	52
Ostatní	52

Daně

30668

Vladimír Pelc, Vladimír Pelc

Daně z příjmů s komentářem[2026]

Olomouc : ANAG 2026, 783 stran

Znění zák. č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších zákonů, účinné a platné pro roky 2026 a 2027. V úvodu jsou zmíněny úpravy zákona o daních z příjmů, ke kterým došlo od posledního vydání v roce 2024. Následuje systematický výklad jednotlivých ustanovení daňového zákona. Stručné komentáře jsou doplněny související judikaturou a popisem skutkové daňověprávní skutečnosti a jejího řešení. U každého ustanovení jsou uvedeny klíčové pojmy a odkazy na související předpisy. - 20. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-440-7 (brožováno)

30661

Zdeněk Kuneš, Pavla Polanská

DPH 2025 : výklad s příklady

Praha : Grada, 2026, 508 stran

Znění zákona o DPH č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších zákonů (poslední zapracovaný zák. č. 126/2025 Sb.). Výklad všech ustanovení zákona, včetně komentářů ke změnám zákona, které přinesly novely v průběhu roku 2025 a k 1.1.2026. Výklad doplňují vysvětlující příklady z praxe. - Dvacáté druhé vydání - ISBN: 978-80-271-5693-1 (brožováno)

30676I

Ben Terra, Julie Kajus

A guide to the European VAT directives. Volume 1., Introduction to European VAT 2026**Průvodce evropskými směrnici o DPH. Svazek 1., Úvod do evropské daně z přidané hodnoty 2026**

[Místo vydání není známo] : International Bureau of Fiscal Documentation, 2026, xxv, 1577 stran

Systematický přehled dopadů práva ES na problematiku nepřímých daní a souvisejících předpisů a pojednání o precedenčním právu soudů ES v záležitostech nepřímých daní, zejména DPH. Kniha nejprve přináší výklad obecných témat - zdroje komunitárního daňového práva, právní principy a nástroje, soudní opatření, účinnost evropského práva a metody výkladu práva Společenství. Dále se věnuje problematice daně z přidané hodnoty - DPH jako rozpočtový fenomén, evropská DPH: důkladný pohled na sazby, výpočty, transakce podléhající dani, osoby povinné k dani a jejich povinnosti, zdanitelná plnění a místo zdanitelného plnění, osvobození od daně, odpočet daně, povinnosti osob povinných k dani a některých osob nepovinných k dani, srážky, nemovitý majetek, zvláštní režimy, odchylky atd. Evropská DPH je pojednávána na základě přepracované směrnice o DPH (2006/112/ES), která nahrazuje První a Šestou směrnici o DPH a prováděcího nařízení Rady (EU) č. 282/2011 (přepracování). Problematiku DPH objasňují výňatky z rozhodnutí Evropského soudního dvora. - 2026 - Poznámky. - ISBN: 978-94-6529-036-2 (brožováno)

30676II

Ben Terra, Julie Kajus

A guide to the European VAT directives. Volume 2., Integrated texts of the VAT directive and the implementing regulation, other directives and regulations on VAT relating to the VAT Directive, integrated text of the Sixth VAT Directive 2026**Průvodce evropskými směrnici o DPH. Svazek 2., Plné znění směrnic o DPH a prováděcí nařízení pro rok 2026, další směrnice a nařízení o DPH související se Směrnicí o DPH, plné znění Šesté směrnice o DPH**

[Místo vydání není známo] : International Bureau of Fiscal Documentation, 2026, x, 543 stran, viii, 141 stran : tabulky

První část publikace přináší text směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty ve znění prováděcího nařízení Rady EU č. 282/2011 (prováděcí pravidla týkající se osob povinných k dani, dodávání zboží a poskytování služeb a místa zdanitelného plnění) s přílohami a dále texty směrnic Rady: 2008/9/ES, 86/560/EHS, 2006/79/ES, 2007/74/ES a 2009/132/ES. Ve druhé části je obsažen text Šesté směrnice o DPH 77/388/EHS platné před 1. lednem 2007. - 2026 - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-94-6529-037-9 (brožováno)

30630V

Specifické otázky daňového řešení nemovitých věcí. Dotazy z praxe

Praha : Svaz účetních České republiky, 2026, 64 stran

První příspěvek se zabývá správnými postupy z pohledu zákona o daních z příjmů v případě daňového řešení nemovitých věcí. Nakládání s nemovitými věcmi představuje širokou oblast. Článek proto obsahuje několik problémových okruhů. Patří k nim bezúplatné příjmy z titulu darování či zdědění nemovité věci, podmínky jejich osvobození od daně z příjmů fyzických osob, daňové odpisování darovaných a zděděných nemovitých věcí či úprava vztahující se k nemovitému věcem ve spoluvlastnictví nebo ve společném jmění manželů. Specifickou oblastí jsou příjmy fyzických osob z nájmu nemovitých věcí. Článek doplňují praktické příklady. Druhý příspěvek obsahuje stanoviska k šesti dotazům z praxe. Ty se týkají např. zálohy na podíl na zisku v EUR, schválení hospodářského výsledku (IFRS/CAS), DPH a zřízení věcného břemene. - Okénko odborné angličtiny. - ISBN: 978-80-7626-067-2 (brožováno)

Ekonomické vědy. Ekonomie

30663

Jan Urban

Ekonomické instinkty : proč se často chováme proti vlastnímu zájmu

Praha : Grada, 2026, 192 stran ;

Publikace se věnuje psychologické (behaviorální) ekonomii a vysvětluje lidské uvažování v ekonomickém světě. Většina finančních rozhodnutí není podle racionálního úsudku, ale je na základě emocí, intuice a myšlenkových zkratk. Lidé kupují věci, které ani nepotřebují, drží se špatných investic, opakují stále stejné chyby a dělají rozhodnutí, která jim zpětně připadají nepochopitelná. Renomovaný autor srozumitelně a na konkrétních příkladech ukazuje, jak funguje lidská mysl při utrácení, spoření, investování i volbě práce a kariéry. Odhaluje, jak snadno podléhají lidé tlaku okolí, momentální náladě nebo falešným autoritám. Publikace nemapuje pouze chyby a omyly, ale nabízí i konkrétní strategie a způsoby, jak se vyhnout špatným rozhodnutím – a to jak v ekonomice i v práci. Výklad je doplněn řadou příkladů, experimentů i případových studií. - První vydání - ISBN: 978-80-271-6006-8 :

30673

Jiří Blažek, Michal Janovec, Ivana Pařízková, Johan Schweigl, Eva Tomášková

Ekonomické základy práva

Praha : Wolters Kluwer, 2026, 161 stran : ilustrace

Učebnice propojuje základní informace z oblasti práva a ekonomie. Kromě obecných informací o vztahu ekonomie a práva obsahuje kapitoly o jednotlivých formách ekonomicky činných subjektů, kapitolu věnující se účetnímu pohledu a auditu, financování a úroku, kapitolu vysvětlující daně, management a marketing, pracovní právní problematiku a na závěr kapitolu o ukončení činnosti, insolvenci a likvidaci. - 2. vydání - ISBN: 978-80-286-0534-6 (brožováno)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

30669

Ondřej Hartman a tým FXstreet.cz

Začínáme na burze : jak uspět při obchodování na finančních trzích: akcie, komodity, forex, kryptoměny, akciové indexy a ETF

Brno : BizBooks, 2026, 285 stran : ilustrace

Pravidla pro úspěšné obchodování na finančních trzích pro začínající investory. Po úvodním výkladu základních pojmů a teorie budování tradingu následují jednotlivé části: Možnosti obchodování (finanční trhy, akciové trhy, futures a komoditní trhy, forex, akciové indexy, Exchange Traded Funds); Analýza finančních trhů (fundamentální a technická metoda); Plánování a správa financí (pravidla money managementu, investiční a obchodní plán, tradingová psychologie, kryptoměny). Top 10 pravidel nejen investování a zajímavosti ze světa investic. Toto rozšířené vydání obsahuje nové kapitoly a informace o akciových indexech, ETF a o kryptoměnách (například o bitcoinu) i zcela novou sekci osvětlující, jak přesně danit zisky z burzy. - Přepřacované a rozšířené vydání - Slovníček investičních pojmů. - ISBN: 978-80-265-1230-1 (brožováno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

E-9668

Kontaktní pracoviště FADN CZ pod vedením J. Macháčkové

Hospodářské výsledky zemědělských podniků ve FADN CZ za rok 2024

Praha : Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2026, grafy, tabulky

Výsledky šetření a detailní údaje zemědělských podniků za rok 2024 uspořádané podle metodiky tzv. Standardního výstupu FADN EU (hlavní informační zdroj Evropské komise o reálné ekonomické situaci zemědělských podniků) jsou prezentovány v tabulkách s cílem poskytnout detailní údaje a výsledky zemědělských podniků uspořádané z různých hledisek a umožňujících komparace hospodářských výsledků podnikatelských subjektů v odlišných přírodních podmínkách, u podniků různé právní formy, ekonomické velikosti a různého výrobního zaměření. Součástí zprávy je analytická textová část, která kromě souhrnného hodnocení prezentovaných výsledků obsahuje i hodnocení a interpretaci výsledků podniků právnických i fyzických osob základních výrobních zaměření, ekologických zemědělců a subjektů využívající precizní zemědělství v porovnání s podniky, které hospodaří bez technologií precizního zemědělství. Grafická část obsahuje grafy a mapy s regionálním vyobrazením úrovně vybraných ukazatelů hospodaření. - ISBN: 978-80-7271-279-3 (print)

30677

Vaclav Smil ; přeložil Ivo Magera

Jak nasytit planetu

Praha : Kniha Zlín, 2025, 360 stran

Jak uživit rostoucí světovou populaci, aniž bychom zničili ekosystém planety? Renomovaný vědec Vaclav Smil nabízí střizlivý, na faktech postavený pohled na globální potravinové systémy - od historického vývoje až po výzvy současného světa. Analyticky zkoumá klíčové prvky: půdu, vodu, energii a klima. Ukazuje, že svět sice produkuje dost kalorií, ale selhává v jejich distribuci a omezení plýtvání. Věnuje se dopadům živočišné výroby, limitům ekologického zemědělství, roli biotechnologií i významu fotosyntézy. Místo ideologických řešení nabízí postupné, vědecky podložené kroky. Nabádá k efektivnějšímu využívání zdrojů a odpovědné spotřebě. - Vydání první - Přeloženo z angličtiny. - ISBN: 978-80-7662-954-7

Podnik a podnikání

30672

Petra Koudelková a kol.

Digitální marketing v nové éře regulace

Praha : Grada, 2026, 166 stran : ilustrace

Průvodce světem digitálního marketingu a komunikace nabízí komplexní pohled na klíčové ekonomické principy, právní rámce, mediální reflexi i praktické dopady v této oblasti. Popisuje online prostředí a principy, na nichž vydělávají technologičtí giganti jako Meta, Google, Apple, Amazon, TikTok či Microsoft, a nabízí tyto znalosti využít ve vlastním byznysu. Vysvětlují, proč Evropská unie zavádí přísná pravidla pro "digitální obry" prostřednictvím nových legislativ Nařízení o digitálních trzích (DMA) a Nařízení o digitálních službách (DSA), a především, co to znamená pro firmy, marketéry, agentury, influencery, politické hráče i akademiky. Jaké příležitosti přináší nové regulace, jak se v nich neztratit a proměnit změny ve vlastní konkurenční výhodu? Autoři z Katedry marketingové komunikace a public relations Fakulty sociálních věd UK propojují teoretické základy s praktickými tipy. - První vydání - Chronologický přehled. - ISBN: 978-80-271-5910-9

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

30674

Michael Bungay Stanier ; překlad Viktorie Hanišová

Návyk lídra : mluvit méně, ptejte se více, ved'te lépe

[Brno] : Jan Melvil Publishing, 2026, 239 stran

Motivační kniha kombinuje nadhled a lehkost s výzkumy i bohatými zkušenostmi z praxe a ukazuje, jak si osvojit nový styl komunikace na poradách, v e-mailech, v rozhovorech s kolegy, šéfy, zákazníky atd. Schopnost klást správné otázky a rozvíjet samostatnost druhých je klíčovou dovedností každého lídra a manažera. Autor nabízí sedm zásadních otázek a praktických nástrojů, které změní způsob, jakým manažer komunikuje. - Vydání první - Přeloženo z angličtiny. - ISBN: 978-80-7555-300-3

30671

Tereza Králová a kol.

Organizační chování : teorie a praxe lidského jednání v organizacích

Praha : Grada, 2026, 239 stran : ilustrace

Publikace srozumitelně propojuje znalosti psychologie a sociologie s praxí fungování lidí v organizacích a jejich vedením. Teoretické poznatky jsou doplněny reálnými příklady z firem (zejména Česká spořitelna) a nástroji pro každodenní praxi. Postupně se publikace věnuje tématům jako osobnost a motivace, odolnost a zvládání stresu, komunikace a vztahy, fungování týmů, vliv organizační kultury a struktury, technologické proměny práce a procesy organizační změny. Důraz je kladen na teoretické porozumění i na praktickou použitelnost získaných poznatků. - První vydání - Terminologický slovník. - ISBN: 978-80-271-1028-5

30675

Michal Peškar, Jan Vácha

Pracovní doba a její souvislosti v praxi

Olomouc : ANAG, 2026, 190 stran

Problematika pracovní doby a doby odpočinku podle zákoníku práce s přesahem do práva EU. Tato oblast je propojená s celou řadou základních institutů pracovního práva (dovolená, překážky v práci, odměňování, pracovní cesta, výkon práce mimo pracoviště zaměstnavatele) a doznala podstatných změn v rámci tzv. transpoziční novely zákoníku práce. Zejména v kontextu nepřetržitého denního odpočinku, odpočinku v týdnu a práce přesčas. V publikaci je podrobně rozebrána změna právní úpravy provedená tzv. flexinovelou zákoníku práce (zák. č. 120/2025 Sb.) a její zásah do oblasti pracovní doby. Na základě praktických zkušeností autoři vysvětlují běžné i méně běžné případy a možnosti a upozorňují na situace, kdy dochází k nejčastějším chybám. - 1. vydání - ISBN: 978-80-7554-439-1 (brožováno)

30665

Lilian Gehrke-Vetterkind ; překlad: Iva Michňová

Sebevědomá šéfka : jak se prosadit a vést s jistotou a respektem

Praha : Grada, 2026, 176 stran : ilustrace

Žena ve vedoucí roli sebevědomé šéfky – na začátku kariéry, po návratu z rodičovské dovolené, nebo ve vedoucí pozici s možností dalšího postupu. Autorka ženám radí, jak využít své přirozené silné stránky, vybudovat si respekt a pozitivně vést své týmy. Jednotlivé kapitoly nabízejí tipy, jak uspět i v prostředí, kde stále převažují muži, zvládat předsudky bez stresu a kompromisů a sladit náročnou práci s osobním životem. - První vydání - Přeloženo z němčiny. - ISBN: 978-80-271-5935-2

Právo

Úplné znění zákonů (ÚZ)

30640/1685

Pojišťovnictví; Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla : redakční uzávěrka 4.5.2026

Účetnictví

30659

Jana Skálová, Anna Štolcová

Podvojně účetnictví 2026

Praha : Grada, 2026, 195 stran : tabulky

Výklad obecných účetních principů podvojněho účetnictví, základních účetních operací i aktuální české regulace účetnictví, která vychází ze zákona o účetnictví, vyhlášky č. 500/2002 Sb., a z českých účetních standardů. Základní účetní operace dle účtových tříd, sestavení účetní závěrky, regulace účetnictví, řešení praktických příkladů. Výklad vychází z účetních a daňových předpisů platných k 1.1.2026. - Třicáté druhé vydání - V příloze účtový rozvrh a vzory příkazů. - ISBN: 978-80-247-3688-4 (brožováno)

30662

Pavel Novotný

Účetnictví pro úplné začátečníky

Praha : Grada, 2026, 224 stran : schémata

Výklad základních účetních pojmů, principů, používaných postupů a uplatňovaných účetních metod. Účetní případy z každodenní praxe, doplněné názornými schématy účtování a řešenými příklady na účtech: dlouhodobý majetek, zásoby, krátkodobý finanční majetek, zúčtovací vztahy, kapitálové účty a dlouhodobé závazky, náklady a výnosy a účetní závěrka. Výklad je v souladu s platnými účetními předpisy, používanými postupy a uplatňovanými účetními metodami. - Dvacáté vydání - Příloha obsahuje: vzor účtového rozvrhu, přiřazení syntetických účtů, inventurní soupis majetku a o provedení inventury, seznam interpretací Národní účetní rady. - ISBN: 978-80-247-5095-8 (brožováno)

30664

Martin Durec

Účetnictví společenství vlastníků jednotek : v praxi

Praha : Grada, 2026, 184 stran

Základní právní rámec SVJ (založení, vznik). SVJ jako účetní jednotka. Praktické účetní a daňové postupy: náklady, úvěry, majetek, dluhy vlastníků, příjmy, účetní závěrka, daně, odměny orgánů společenství. - Třetí vydání - Přílohy obsahují znění předpisů a návrh vzorového účtového rozvrhu společenství vlastníků. - ISBN: 978-80-271-5554-5

Veřejné finance. Rozpočet

30666

František Varadzin

Ekonomie veřejného sektoru

Průhonice : Professional Publishing, 2026, 331 stran : obrázky, tabulky

Monografie se zabývá vazbami veřejného sektoru na ekonomické procesy, vlastnické vztahy a rozdělování. Autor nabízí pohled, který propojuje ekonomické principy s jejich společenským a institucionálním kontextem. Analýza vývoje teorií veřejných financí umožňuje lépe chápat vztahy mezi hospodářskou politikou a politickými proudy při vlastní realizaci ekonomických činností státu. Z obsahu: Stát a ekonomika; Smíšená ekonomika a její fungování; Teorie veřejných statků a externalit; Redistribuční a stabilizační role státu; Efektivita veřejného sektoru; Veřejné finance; Organizace veřejného sektoru. - ISBN: 978-80-88260-82-0 (vázáno)

30660 Pouze prezenčně

předkladatel: Andrej Babiš, předseda vlády

Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2025 : materiál je předkládán podle § 30 odst. 5 a 6 zákona č. 218/2000 Sb.

Praha : Ministerstvo financí ČR, [2026], 9 sešitů

Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025 obsahuje tyto sešity: Sešit A: Návrh Usnesení Poslanecké sněmovny k návrhu státního závěrečného účtu ČR za rok 2025. Sešit B: Ekonomický vývoj a hospodaření sektoru vládních institucí. Sešit C: Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu.

Sešit D: Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk. Sešit E: Zpráva o řízení státního dluhu. Sešit F: Zpráva o hospodaření dalších složek veřejných rozpočtů a o fondech organizačních složek státu. Sešit G: Tabulková část. Sešit H: Ukazatele kapitol státního rozpočtu. Sešit I: Příloha k návrhu státního závěrečného účtu ČR - informace o postupu privatizace a o stavu a použití prostředků vedených na zvláštních účtech (dle zák. č. 178/2005 Sb.). - (brožováno)

Zemědělství

30667

Zuzana Fuksová, Lenka Tumová, Marek Novák, Jindřich Landa, Martina Harvilíková, Jana Macháčková, Josef Hanibal

Ekonomika podniků ekologického zemědělství v ČR v letech 2014-2023

Praha : Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2025, 111 stran : barevné ilustrace, grafy

Analýza vývoje ekologického zemědělství ČR mezi lety 2014 - 2023, kdy zaznamenalo výrazný růst. Studie sleduje klíčové ukazatele hospodaření ekologických farem, včetně produkce, nákladovosti, struktury příjmů, významu dotací a výsledné ekonomiky hospodaření, a porovnává je s konvenčním zemědělstvím. Důležitou úlohu v této ekonomice mají také provozní podpory a dotace. Zvláštní pozornost je věnována mezinárodnímu srovnání (komparační analýza s vybranými členskými státy EU). Studie nabízí podložený pohled na dynamiku ekologického hospodaření a jeho roli v současném zemědělství. - Vydání první - Pod názvem: Kontaktní pracoviště FADN ČR, Ústav zemědělské ekonomiky a informací. - ISBN: 978-80-7271-281-6

Ostatní

30670

Gareth Moore & Lara Hemerycková ; přeložil a upravil Milan Bronclík

5minutové rozcvičky mozku pro dlouhověkost : hlavolamy, které probudí váš mozek

Praha : Grada, 2026, 192 stran : ilustrace

Pětiminutové hlavolamy pro lepší fungování mozku. Autoři nabízejí hlavolamy různého typu, z nichž některé mají i časový limit. Během čtyř týdnů tak lze procvičit klíčové oblasti mozku a vytvořit si nové, zdravé návyky, které trvale pozitivně změní myšlení. - První vydání - Přeloženo z angličtiny. - ISBN: 978-80-271-5978-9

Odbor Provoz ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

(otevřeno i pro veřejnost)

9:00 - 12:00 ; 13:00 - 16:00

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00 ; 13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Letní výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

(otevřeno i pro veřejnost)

9:00 - 12:00 ; 13:00 - 15:00

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcrcz

Informace pro veřejnost:

<https://www.mfcrcz/cs/ministerstvo/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna>

Intranet:

<https://knihovna.urad.mfcrcz/oknihovne.php>